Opr. „Starodruk" 1964 r.

STANISŁAW
SZCZĘSNY
POTOCKI
GENERAŁ ARTYLERYI KORONNEY
GENERALNEY KONFEDERACYI KORONNEY
MARSZAŁEK.

WSzem w obec i każdemu z oſobna, komu o tym wiedzieć należy, a oſobliwie, JOO. JWW. WW. y Ur. Dziedzicom, Dożywotnikom, Zaſtawnikom, Staroſtom, i wſzelkich Dóbr Poſſeſſorom, niemniey Duchowieńſtwu *Utriusq; Ritus,* tudzież Miaſtom Rzeczypoſpolitey wolnym, iakimkolwiek ſpoſobem, i iakikolwiek Podatek do Skarbu Rzeczyplitey opłacaiącym, do wiadomości podaię.= Gdy po wydanym pod Dniem trzydzieſtym 1wſzym Maia Uniwerſale, aby Obywatele Woiewództw Koronnych Podatki wieczyſte Krajowe, na terminie Prawem oznaczonym oddawali, doſzło pożniey do wiadomości Konfederacyi Generalney Koronney, że na ziezdzie Rewolucyinym Warſzawſkim, pod pozorem obrony Rzeczyplitey w woynie będącey, narzucono na Obywatelów, aby też Podatki wieczyſte, iako to offiary dzieſiątego groſza, Podymnego, Pogłównego, i inne, w Ratach podwoyną wielość opłacali, a na Poſſeſſorów Dzierzaw Rzeczyplitey, przy zamierze ſprzedaży tychże dzierzaw, i do czaſu, oney na Emfiteutycznych zamiaſt ſiedm części intraty na opłatę uchwaloney całkowitą intratę, na dożywotnikow zamiaſt połowy trzy kwarty, opłacać tymczaſowie nałożono; Przeto Konfederacya Generalna Koronna niewidząc Rzeczypoſpolitey ze ſwemi ſąſiadami w woynie, niemaiąc oraz w zamierze ſwoim ſprzedaży, a zatym zatracenia maiątku Rzeczyplitey, tak ciężar podwóyney opłaty wieczyſtych Podatków, iako też do czaſu z przedaży Dzierzaw Rzeczypoſpolitey narzuconey opłaty za żaden uznaie, ale tylko Podatki, które podług kwitów iakie były wydawane przed 3cim Maia 1781. Roku, a od Obywatelów Dzierzawców, Dóbr Rzeczypoſpolitey do Skarbu Koronnego wnoſzone były, aby do Kaſſ Woiewodzkich, pod dozorem Marſzałków reſpective Woiewództw będących na Terminach Podatkóm Prawem oznaczonych oddane były nakazuie. Dan w Tulczynie Dnia 14go. Czerwca 1792. Roku.

Staniſław Szczęſny POTOCKI *G. A. K.*
Marſzałek Konfederacyi Koronney.

L. S.

Zgadza się z Oryginałem
Zaswiadczam Chrzgorzewski

Dyzma Bończa TOMASZEWSKI *Gener:*
Konfeder: Koron: Sekretarz.

Uniwerſał, w iakiey wielości maią bydź płacone Podatki.

STANISŁAW
SZCZĘSNY
POTOCKI.
GENERAŁ ARTYLLERYI KORONNEY GENERALNEY KONFEDERACYI KORONNEY
MARSZAŁEK.

WSzem w Obec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzić należy, a osobliwie JOO. JWW. Senatorom, Dygnitarzom i Urzędnikom, oraz całemu Rycerstwu Polskiemu, do wiadomości podaię. Ten iest przymiot ochydnego Despotyzmu, i tegoż słabości, trwać iuż długo niemogącey, że gwałt gwałtem, i fałsz fałszem póki może popiera, Cnotę prześladuie i czerni, prawdę tłumi, bez dowodów oskarża, bez słuchania sądzi, zdradne zasadzki knuie, za zdrady i zbrodnie nadgrody obiecuie, nie na to aby ich dotrzymać, bo te dotrzymać się nie dadzą, ale nato aby więcey mieć wspólników występku. Warszawskie zgromadzenie, co się ieszcze Seymem zwać usiłuie, a bardziey Osób kilkanaście, co potrafiło tym Zgromadzeniem kierować, Naród przez pułczwarta Roku zwodząc, Rzecz-Pospolitą wywrócili, a z podłością, wolny Naród pod władzę Jedynowładnę Króla oddali, mamiąc Naród, że wydarszy mu wolność, trwałość Państwa, i Imienia Polskiego zawarowali; lecz zdradnie to dobremu obiecywali Narodowi, Polska Rzeczą-Pospolitą w Independencyi trwać może: przez wprowadzenie Monarchyi zginąć musi i Kray Polski i Imie Polaka.

Już zwiedziona część wielka Narodu, chcąc trwania Polski, wyrzekła się wolności, i cóż dziwnego? wszak w wszystkich dzieiach Narodów widziemy, że cnota oszukaną i zwiedzioną bywa.

Lecz iuż czas przyszedł, w którym ta mahiawelstwem tkana zasłona spaść musi, czas iuż aby Naród przeyrzał, i trwanie swoie, nie Monarchią, co go do upadku koniecznie ciągnie, ale utwierdzeniem Rzeczy-Pospolitey wolney, niepodległey, i rządney, a z kruszeniem na zawsze Monarchii ubespieczył.

Jezli się Naród Szlachetny spoyrzy na czas upłyniony; ieżli się spoyrzy na te ciągłe przez puł-czwarta Roku zwodzenie, iakże by mógł ieszcze wierzyć tym brzydkim potwarzom, które Spisku Warszawskiego Autorowie na nas miotaią.

Czyż my Polacy, My co w żyłach naszych Krew wasza płynie, co wspólnie i nieoddzielnie z wami wolnemi, niepodległemi bydź chcemy, mieli byśmy się na Krew waszą zprzysięgać? i owszem wspól Bracia kochani z ochotą dalibyśmy do ostatniey kropelki Krew naszą, abyście w stanie byli oparcia się zwodzeniu, co nas wszystkich wraz z Rzeczą-Pospolitą w przepaść pogrąża; aby i kropla Krwi Polskiey rozlana nie była. Tym bardziey gdy ani Państwa Rzeczy-Pospolitey ani Jey wolność i niepodległość nie iest w niebespieczeństwie, tylko o wywrócenie nowey Monarchii idzie? za którą Polak chyba odrodny walczyć będzie.

Duch

Duch zemſty nas nieprowadzi, zwiedzionych nawet, co nas mylnie, bo nieznaiąc potępiaią, do Serca naſzego przytulać chcemy, Ich maiątki i całość Strzedz, iak naſze żądamy. Nie narzucać Prawa, niegwałcić wolność, nie maiątki zdzierać i niſzczyć przychodziemy, ale i owſzem zamiar naſz ieſt wcale przeciwny, wolność odwieczną Oyców naſzych wam przywrócić, wzywać i błagać was, abyście Rzecz-Poſpolitę trwałą, Rządną, niepodległą, i niepodданą władzy abſolutney Monarſzey utworzyli.

Smiechu ieſt rzecz godna, co wam mówią Spiſku Warſzawſkiego Autorowie, żeście wolni, bo możecie wybierać Oſoby do Magiſtratur Im podległych; wam tedy wolnym niegdyś i to nie wſzyſtkim raczyli wolność pozoſtawić wybierania tych, którzy roſkazy abſolutne Monarchy wykonać powinni, i to ieſt u nich wolność Narodu.

Moc całą Rzeczy-Poſpólitey zagarnąwſzy, mówią wam że piſać Prawa będzie wam kiedyś wolno, żeby potym co czynią, ta fałſzywa obietnica mogła bydź ieſzcze uſkutecznioną, choć nią chyba bardzo ciemno widzący cieſzyć ſię może. Wiecie wſpół Bracia Polacy co wam zoſtaie, oto piórko w ſłabych i bezſilnych Rękach pozoſtawić przyrzekli, a miecz i żelazo w swoich na karki naſze umocnili, i czyż to pióro nie muſi piſać ieżli mu piſać ieſzcze wolno będzie to, co żelazo w Rękach maiący rozkazuie?

Rzeczy-Poſpolite wſzyſtkie, nieday ſię zwodzić Szlachetny Narodzie; Exekucyą Praw w swych maią Rękach, gdy ta do Rąk Króla ſię przenoſi, przeſtaie bydź Rzecz-Poſpolita, a Monarchia w tym momencie Jey bierze mieyſce. Monarcha Prawo exekwuie ieżli mu ieſt dogodne, gwałci go, ile razy mu ieſt przeciwne, bo któż ſilney exekucyi oprzeć ſię zdoła? Redaktor nawet Konſtytucyi Spiſkowey 3go. Maia czuł to, bo w całym tym Dziele, i na Udzenie nieśmiał wſpomnieć Imienia Rzeczy-Poſpolitey.

To co mówiemy do Szlachetnego i Cnotliwego Narodu od wieków Republikańckiego, nie mówiemy prowadzeni Duchem zemſty i niechęci oſobiſtey.

Ta ieſt między nami a Spiſku Warſzawſkiego Herſztami różnica, oni na wſpółBraci swoich, za to że są wierni Oyczyſtey Rzeczy-Poſpolitey, że Monarchii, dla którey ginąć Naród ma, nieciérpią, z Urzędów i Rang obdzieraią, po maiątki i życie ſięgaią, aby za Ich proiektem Naród cały w zgubę ſię poddawał, żądaią. Woyſko które Naród na Ubeſpieczenie Rzeczy-Poſpolitey uſtanowił, ów kwiat Młodzieży Rycérſkiey, aby za niewolą krew lało, przywodzą. Potencyi przyiazney, która Rzeczy-Poſpolitey trwałości żąda, która Szczęśliwym dla nas loſem, nowey Monarchii bydź niemoże przyiazną, Woynę wypowiedzieć uſiłuią, wolą los Narodu i Kray cały na niebeſpieczeńſtwo zguby wyſtawić, niż cierpiéć aby Rzecz-Poſpolita z ruin swoich powſtała.

My zaś i tych co po naſze życie i maiątki ſięgaią ocalić, i dla Rzeczy-Poſpolitey odmienić żądamy, Krew i Maiątki naſzych Braci ceniąc równie iak naſze, niepytamy kto iak myśli, ale czy Polak abyśmy go iak Brata ochraniali, my wznoſiemy Ręce do wſzyſtkich Braci naſzych i do tych co ſię zwieść dali, aby opuściwſzy gubiącą Polſkę, nową uſtanowioną Monarchią, do Budowli Rzeczy-Poſpolitey Rządney i niepodległey wraz z nami przyſtąpić raczyli; a tym aby ocalili Polſkę, i trwałość Jey ubeſpieczyli.

Oſtrzedz

Ostrzedz iednak zdaie się bydź naszą powinnością, że ieżeli Spisku Warszawskiego Autorowie posiągną iakimkolwiek Sposobem po maiątki wiernych Rzeczy-Pospolitey Synów, co Monarchią skruszyć przedsiewzięli, i ieżli w czym kolwiek szkodę Im przyniosą, czy przez samych siebie, czyli przez natchnienia zapalaiące niewiadomych, i zwodzące Publiczność, tedy te szkody wiernych Rzeczy-Pospolitey Synów z maiątków pierwiastkowych Spisku Warszawskiego 3go. Maia wybuchniąnego, Autorów i Podżegaczów, przez Rzecz-Pospolitą nadgrodzone słusznie będą. A dopiéro ieżli by te niedostarczały, Rzecz-Pospolita inne środki do nadgrodzenia tych krzywd obmyśli zapewne.

Mamy iednak nadzieię że Polak i zbłąkany Polakiem bydź nieprzestał, że Ręka Polaka ani na maiątek współ-Brata, a tym bardziey na życie nieposiągnie, że wspólnie iednym Duchem tchnący zrzuciemy te więzy, których tylko w czasie zwiedzenia Naród mógł znieść narzucenie, że wszyscy wspólnie do trwałey budowli Rzeczy-Pospolitey niepodległey, udzielney i Rządney się weźniemy, że się iuż więcey Władzy Monarszey w Polszcze rozpościerać niedamy, bo przez nię nie trwałość Państwa Polskiego, ale zgubę nader prędką obiecywać sobie możemy.

Ten tedy Uniwersał do wiadomości Publiczney i oświecenia zwiedzionych współ Braci wydrukować, po wszystkich Aktach oblatować, po wszystkich Ratuszach Mieyskich Rzeczy-Pospolitey wolnych i Miasteczkach Dziedzicznych, iako też przy Drzwiach wszystkich Kościołów i Cerkiew w Kraiach Rzeczy-Pospolitey po przybiiać przykazuiemy. Dan w Tulczynie Dnia 16tego. Miesiąca Czerwca, Roku Tysiąc Siedmset Dziewiędziesiąt Drugiego.

STANISŁAW Szczęsny POTOCKI.
G. Ar. K. G. K. K. Mar:

L. S.

Zgadza się z Oryginałem
Zaświadczam
Chrząszczewski
RGKK

Uniwersał do Narodu.

S=7346. 15

Wypis z Akt Generalney
Konfederacyi Koronney

Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku
Miesiąca Sierpnia Siodmego Dnia

Generalna Konfederacya Koronna Zamierzenie y oznacz[illegible] Liczby Konsyliarzow Generalney
Konfederacyi Koronney nastąpione, w tych słowach. Stanisław Szczęsny Potocki Generał Artylleryi Koron-
ney Dywizyami Ukraińską y Podolską Kommenderujący, Województwa Generatu Ziem Kijowskiey
y Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek. Generalna Konfederacya Koronna do Składu [illegible]
Liczby Konsyliarzow niezamierzywszy czasu wzmagającym czynnosciom dogadzaiąc, y zmnieyszeniu Kom-
pletu w Pracy o [illegible] Publiczne, dla rozmaitych zatrudnień Konsyliarzow zapobiegaiąc, sposobem w Gene-
ralney Konfederacyi Litewskiey uczynionym do oznaczonych Konsyliarzow w pierwiastkowym Akcie
Konfederacyi pod Targowicą Dnia Czternastego Maja Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego
uczynionego w osobach pod Laską JW. Stanisława Szczęsnego Potockiego Generała Artylleryi Koron-
ney Generalną JOO. JWW. Franciszka Xawerego Branickiego Wielkiego, Seweryna Rzewuskie-
go Polnego Koronnych Hetmanow: Antoniego Xiążęcia Swiatopełka Czetwertyńskiego Kasztellana
Przemyskiego, Jerzego Wielhorskiego Kawalera Orderow Polskich, Antoniego Złotnickiego Czerwono-
grodzkiego, Adama Moszczeńskiego Bracławskiego, Chorążych: Jana Zagórskiego Podczaszego Wło-
dzimirskiego, Franciszka Hulewicza Łowczego Czerniechowskiego, Jana Suchorzewskiego Woyskie-
go Wschowskiego, Michała Kobyleckiego Pułkownika Pułku Konnego Buławy Polney Koronney,
Jana Swiey[illegible]ego Woiewodzica Podolskiego, wyszczegulnionych ogulnie z Woiewództw Ziem y Po-
wiatow obydwoch Koronnych Prowincyi Konsyliarzow, w osobach niżey wyrażonych ustanawia, y
liczbę tychże Osmdziesiąt Dziewięć, te a nie inną determinate zamierza, to iest JOO. JWW. Anto-
niego Okęckiego Poznańskiego, Xięcia Krysztofa Szembeka Płockiego, Romana Sierakowskiego
Sufragana Przemyskiego, Biskupow: Piotra Małachowskiego Krakowskiego, Michała Walewskie-
go Sieradzkiego, Antoniego Xięcia Sułkowskiego Kaliskiego, Stanisława Dąbskiego Brzeskiego
Kujawskiego, Hieronima Xięcia Sanguszka Wołyńskiego, Leonarda Marcina Swieykowskiego Podolskie-
go, Kaietana Hryniewieckiego Lubelskiego, Antoniego Małachowskiego Xięstwa Mazowieckiego, Wo-
iewodow: Jacka Małachowskiego Kanclerza Wielkiego Koronnego, Rocha Kossowskiego Podskarbie-
go Koronnego, Kazimierza Raczyńskiego Marszałka Nadwornego Koronnego, Piotra Ożarowskiego Woy-
nickiego, Jozefa Mosxeńskiego Łęczyckiego, Kasztellanow: Michała Granowskiego Sekretarza Koronne-
go, Fryderyka Moszyńskiego Sekretarza Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Franciszka Grocholskiego
Miecznika Koronnego, Xawerego Chołoniewskiego Łowczego Wielkiego Koronnego, Janusza Xięcia San-
guszka Strażnika Wielkiego Koronnego, Jana Orłowskiego Łowczego Nadwornego Koronnego, Joachi-
ma Wilgi Chełmskiego, Antoniego Pułaskiego Wołyńskiego, Kaietana Kurdwanowskiego Czer-
niechowskiego, Woiewodzkich y Ziemi Konfederacyi Marszałkow, Jozefa Zagórskiego Łuckiego, Toma-
sza Dłuskiego Lubelskiego, Podkomorzych; Eliasza Wodzickiego Krakowskiego, Stanisława Kost-
ki Kossowskiego Sieradzkiego, Starostow: Stanisława Kostki Hulewicza Łuckiego, Woyciecha
Swiętosławskiego Krzemienieckiego, Ruperta Dunina Orłowskiego, Stefana Załęskiego Nowogrodz-
kiego, Chorążych; Łukasza Bnińskiego Poznańskiego, Andrzeja Orłowskiego Kamienieckiego, Se-

Staro

dziow Ziemskich; Ignacego Wybranowskiego Stolnika Lubelskiego, Albina Skurkowskiego Opo
czyńskiego, Dominika Kamienieckiego Łabyczewskiego, Ignacego Moszczeńskiego Bracławskiego,
Podczaszych; Stefana Walewskiego Podsędka Sieradzkiego, Stanisława Zagorskiego Wołyńskie
go, Michała Sobańskiego Winnickiego Podstolich; Seweryna Karzkowskiego Cześnika Czerwo
nogrodzkiego, Benedykta Hulewicza Włodzimirskiego, Józefa Pułhatę Bracławskiego, Pisa
rzow Ziemskich; Teofila Załuskiego, Józefa Copiela, Adama Ryszczewskiego, Mikołaia Piasz
kowskiego, Orderow Polskich Kawalerow; Rafała Chołoniewskiego Starosty Dubienieckiego, Jó
zefa Stechiego, Michała Świeykowskiego, Stanisława Dunina Rotmistrza Kawaleryi Narodo
wey, Ignacego Leduchowskiego Vice Brygadyera, Piotra Borzęckiego Szefa Pułku Lekkiey Jazdy,
Franciszka Pisarskiego, Alexandra Moszczeńskiego, Michała Świeykowskiego Woiewodzica Podolskie
go, Woyciecha Mira, Antoniego Raczyńskiego, Karola Głębockiego, Jana Iordana, Krakowskich;
Józefa Mięzyńskiego Sędomirskiego, Bogusława Szczaniewskiego, Jana Pruskiego, Kaliskich; Pio
tra Sokolnickiego Kaliskiego, Andrzeja Cieleckiego Sieradzkiego, Stanisława Dąbskiego Woiewodzi
ca Kujawskiego, Ludwika Madalińskiego Kujawskich, Józefa Szufczyńskiego Lubelskiego, Stanisła
wa Jabłonowskiego Nurskiego, Ex Posłow; Mikołaja Xięcia Czetwertyńskiego, Antoniego Grocho
skiego Rotmistrza Kawaleryi Narodowey, Nepomucena Sokolnickiego, Ludwika Starzyńskiego,
Marcina Darewskiego, Konstantego Moszczeńskiego, Piotra Krzyżanowskiego. A że JJW Ur
Konsyliarze wyrażeni y wyznaczeni zaraz przed zasiadaniem w Izbie Konsyliarskiey przepisaną
Aktem Konfederacyi, za Swiadectwem pod roznemi Sessyami Protokułu Konsyliarskiego iuż wypełni
li Przysięgę, drudzy zas ieszcze tego niewykonali obowiązku, Każden więc nieprzytomny Kon
syliarz do wszelkiego zabieraiąc się urzędowania, takowąż wykonać Przysięgę obowiązanym będzie.
Działo się na Sessyi w Dubnie Dnia Siodmego Sierpnia Tysiąc Siedmset Dziewięćdzie
siąt Drugiego Roku. podpisano Stanisław Szczęsny Potocki General Artyleryi Koronney
Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek. z Akt Generalney Konfederacyi Koronney wy
dać zaleca, y iest pod Pieczęcią Generalney Konfederacyi Koronney wydane

Za świadectwem
Amg szczawlik
Regent Gen.
KK

Zamierzenie Liczby Konsyliarzów Generalney Konfederacyi Koronney

S=7348. 6

Wypis z Akt Generalney
Konfederacyi Koronney

Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego,
Miesiąca Sierpnia dwudziestego Dziewiątego Dnia 17

Generalna Konfederacya Koronna, Uniwersał zakazuiący noszenia Zna
ków, medalów, czyli krzyżyków - w tych słowach: Stanisław Szczęsny Potocki,
Generał Artylleryi Koronney, Dywizyami Ukraińską y Podolską Kommende
ruiący, Szeff Regimentu Fizylierow, Województwa Generału Ziem Kijowskich,
y Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek. Wszem w obec, komu
o tem wiedzieć należy, a mianowicie Wielmożnym Hetmanom Koron
nym, Urodzonym Generałom Leutnantów, Generałom Maiorom, Brygadierom,
Szeffom, Vice Brygadierom, Pułkownikom, Podpułkownikom, y Innym Sztabsoffi
cerom - wyższey y niższey Rangi, do wiadomości podaie. Generalna Konfe
deracya Koronna - zna Dzielność y męstwo Rycerstwa, które Rzeczpospolita
na Obronę Całości y Wolności swoiey ustanowiła - miło by Jey było
zapewne, widzieć tych Szlachetnych Współbraci, zaszczytami ozdo
bionych w Sprawie Obrony, wolności y całości Granic - Lecz gdy Seym
Rewolucyiny Warszawski, skruszywszy wszystkie Prawa, co Rzecz
Pospolitę stanowiły, pod Despotyzm wolny Naród poddał, gdy Skarb
y Woysko, iuż nie Rzeczy Pospolitey, ale iednego Monarchy Władzy
oddane zostało, gdy te w posłuszeństwo wprowadzone, niezdołało
rozróżnić Obowiązków pierwiastkowych Obywatela, w Wolności
urodzonego, co pierwszą wierność żadnym Narzutem zgwałcić się
niemogącą - swoiey winien Rzeczy Pospolitey, od powinności Żołnierza
Państw Monarchicznych, to Woysko Wolności Republikantskiey służyć
maiące - na zgubę Rzeczy Pospolitey obrócił, y nim więzy Despotyzmu
ustalić przedsięwziął; niemoże zezwolić aby Czyny przeciwne
Wolności Republikantskiey, choćby naymężniey dopełniane, Ozdo
bami iakiemikolwiek nadgradzane były - y chcąc, aby odtąd mę
stwo Polaka, nigdy oddzielne od Cnoty Republikanta niebyło - gdy
iuż Uniwersałem swoim - wszystkie Znaki medale, czyli Krzyżyki,
za czyny Woyskowych w czasie Zwiedzenia przez Despotyzm
prowadzonych.

prowadzonych, za cześć żadnęy niebyłe, uznała, tych noszenie prze

Osoby Woyskowe, pod karami osobistemi, na nieposłusznych, rozcią

gać się maiącemi, y układ rang natychmiast zakazuie y one

w Ręce Kommendantów swoich nieodwłocznie złożyć zaleca, Osoby

zaś z Woyska wyszłe, ieśliby takowe nosić ważyły się, incapacit

te honorum, et munierum, nazawsze sądzeni być maią. ni

wart bowiem taki Polak służyć Rzeczy Pospolity, który tym się

ci, zezwiedzionym będąc, służył Despotyzmowi na Jey zgubę,

Znana Nam iest Miłość Rzeczy Pospolity y Wolności, w szlache

tnym Narodzie Naszym, abyśmy wątpić mogli, żeby był tak

Odrodny Polak, któryby chciał nosić znaki, które walczeniem

przeciwko Wolności swey Rzeczy Pospolitey, od Despotyzmu z

skał, który Uniwersał przez Kommenderuiących, iak Ordynans ex

kwować, a dla wiadomości Publiczney, po wszystkich Aktach

oblatować, zalecamy. Dan w Lubomlu na Sessyi, Dnia Dwu

dziestego Dziewiątego Miesiąca Sierpnia, Tysiąc Siedmset, Dzie

więdziesiąt, Drugiego Roku, Stanisław Szczęsny Potocki, Generał

Artyleryi Koronney, Generalney Konfederacyi Koronney Marsza

tek z Akt Generalney Konfederacyi Koronney wydać zaleca

y iest pod Pieczęcią Generalney, Konfederacyi Koronney wy

dany

Zaświadczam
Chrząszczewski
RGKK.

Uniwersału zakazującego noszenia, Znaków Medalów, czyli Krzyży
ków, z Akt Generalney Konfederacyi Koronney
Wypis

№ 7349. 8

Wypis z Akt Generalney Kon
federacyi Koronney

Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego, 18
Miesiąca Wrzesnia Pierwszego Dnia

Generalna Konfederacya Koronna, Uniwersał powracaiący Officialistow Skarbowych, do Posłuszeństwa Kommissyi Skarbowey w tych słowach. Stanisław Szczęsny Potocki, Generał Artylleryi Koronney, Dywizyi Ukraińskiey y Podolskiey Kommenderuiący Woiewodztw Generalnie Ziem Kiiowskich, y Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek. Wszem w Obec y kazdemu z Osobna komu o tym wiedzieć należy, do wiadomości podaie. Konfederacya Generalna Koronna, maiąc Dobro Rzeczypospolitey, do którego Rządu, y dobra Administracya Grosza Publicznego, celnym iest srodkiem, gdy Prześwietna Kommissya Skarbu Koronnego Wierności y Posłuszeństwa Nayważnieyszey Władzy Nayiasnieyszey Konfederacyi Koronney wykonała Przysięgę, Zaleca aby Czynności Swoie, y dozor Intrat Publicznych, Prawami Rzeczypospolitey, tyże Kommissyi powierzonemi w całym rozciągu Prowincyi Koronnych Administrowała, dlatego Wszystkich Officialistow Skarbowych, tak dawnych, iako y przez Generalną Konfederacyą Koronną swieżo ustanowionych, oprocz tych, których od Urzędowania taż Konfederacya wyrokami Swoiemi odsunęła, do Czynności Skarbowych pod Władzę Kommissyi Skarbu Koronnego Wraca, Zaby Wszystko w należyte karby y Porządek w Administracyi Intrat Publicznych wrociło się. Gdyby Prześwietna Kommissya w którym Woiewodztwie pomocy JWW. Marszałków Konfederacyi Koronnych potrzebowała, y do nich się udawała, tychże JWW. Marszałków do dania takowey obowiązuie. Który Uniwersał, po Wszystkich Aktach Oblatować y dla Wiadomości Publiczney

w Kosciołach

w Kościołach z Ambon czytać, y na Drzwiach Kościołów przybiiać Zaleca — Dan na Sessyi w Szarzku, Dnia pierwszego Września, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.
Stanisław Szczęsny Potocki Generał Artylleryi Koronney Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek. z Akt Generalney Konfederacyi Koronney wydać Zaleca, y ten ieſt pod Pieczęcią Generalney Konfederacyi Koronney wydany.

Zaświadczam
Chrząszczewski
RGKKor

Uniwersału powracaiącego Officialistow Skarbowych do Posłuszenstwa Kommissyi Skarbowey z Akt General-
ney Konfederacyi Koronney Wypis

Sz 7350.

10

19

Działo się w Brześciu Litewskim na Sessyi Konfederacyi Oboyga Narodów, Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego, Miesiąca Września, Dwudziestego Siódmego Dnia.

Konfederacya Generalna wolnych obu narodow złączonych. Lubo w Uniwersale swoim pod Dniem Dziewiętnastym Czerwca Roku teraźnieyszego tworząc Sądy Konfederackie z Appellacyi pochodzące ultimae Instantiae, mieysce tymże tam, gdzie się Marszałek Generalny znayduie będzie, oznaczyła, skłoniąc się iednak do żądań Obywatelow Prowincyi Koronnych, i aby przez niepewność i odmianę mieysca bieg Sprawiedliwości tamowanym niebył, tenże Sąd Generalney Konfederacyi do Miasta Lublina nieodmiennie ustawą przenosi, i Dom, w ktorym się sądziły Trybunały Temuż Sądowi lokalnie przeznacza. Osoby do tego Sądu z składu Konfederacyi swoiey Generalney mianuie, iako to: Wielmożnych i Urodzonych Swieykowskiego Podolskiego, Hrymiewieckiego Lubelskiego, Dąbskiego Brzeskiego Kujawskiego Wojewodów, Moszczeńskiego Kasztelana Lędzkiego, Dłuskiego Podkomorzego Lubelskiego, Kossowskiego Starostę Sieradzkiego, Pinkatę Konsyliarza Konfederacyi Koronney, Wybranowskiego Konsyliarza Konfederacyi Koronney, Sokolnickiego Konsyliarza Konfederacyi Koronney, Jordana, Andrzeja Cieleckiego, Szczaniowskiego, Suffczyńskiego, Stefana Walewskiego, Jabłonowskiego Konsyliarzów Konfederacyi Koronney, na mieysce zaś zmarłego Urodzonego Franciszka Grocholskiego Miecznika Koronnego Urodzonego Stanisława Kostkę Hulewicza Chorążego Łuckiego Konsyliarza Konfederacyi Generalney Koronney (: który poniewaź dotąd niewykonał Przysięgi, ma przed składem Sądowym tęż Przysięgę Rotą dla Komisarzow Generalney Konfederacyi Koronney przepisaną wykonać :) mianuie; Ci poświęceni tey pracowitey Obywatelskiey posłudze, na Dzień Dwudziesty Miesiąca Oktobra w Roku teraźnieyszym na mieysce wyż oznaczone nieodwłocznie zjadą, między sobą pomiarkuią się, i Kompleta stosownie do poprzedniczey Rezolucyi tak ułożą, aby ta Magistratura nieprzerwanie czynną być mogła — Dlaczego Sessyi swych limitować, a tym barziey kompleta zrywać nie będzie się godziło nikomu. Sprawy do siebie przychodzące unanimitate, albo pluralitate etiam per vota secreta decydować będzie, a w przypadku zdarzoney rowności zdań primus in ordine jako Prezydujący paritatem rozwięzywać ma. — Że zaś ten Sąd będzie dla Obydwoch Prowincyi, przeto Dwoch Pisarzów, to iest:

dla Wielko:

dla Wielkopolskiey Urodzonego Tadeusza Skarzyńskiego, a dla Małopolski Urodzonego Jakoba Pawłowskiego przeznaczamy — z tych każdy respective swoiey Prowincyi Dekreta pisać, wszelkie Rezolucye wydawać, Akt swoich pilnować, i za te odpowiadać będzie. Po skończonym zaś Sądzie ultimae Instantiae Akta tyczące się Prowincyi Wielkopolskiey Pisarz teyże Prowincyi w Aktach Trybunału Piotrkowskiego, a zaś Pisarz Prowincyi Małopolskiey w Aktach Trybunału Lubelskiego złożyć maią. W przypadku choroby którego z Pisarzów albo nieuchronnego oddalenia się za dozwoleniem Izby, ieden drugiego obowiązki zastąpi. Pisarze dla swey pomocy po iednemu Regencie przybrać sobie maią, którzy wraz z Pisarzami Ordynaryą Iurium Cancellariae według Prawa Tysiąc Siedmset Dwudziestego Szostego Roku zachowaią. Objaśniaiąc zaś Deklaracyą pierwszą pod Dniem Dziewiętnastym miesiąca Czerwca co do rodzaiu Spraw Magistratus pierwszey Instancyi służących — Konfederacya Generalna Oboyga narodów troskliwa o spokoyność i pragnąca oddać własność każdemu, do Spraw inszynkowych, Expulsyinych, violatae securitatis pierwey polecanych przydaie teraz wszystkie choć dawnieysze Sprawy Exemptionis i simplicis Solutionis, tudzież Sprawy o Prowizye od Summ Wyderkafowych. Do Sądu pierwszey Instancyi odsyłamy Sprawy między Cywilnym a Woyskowym zdarzyć się mogące zachowuiąc apellacyą do Konfederacyi swoiey Generalney; i te całą czynność która się pierwey bywsza Kommissya Cywilno-Woyskowa zatrudniała, do tey pierwszey Instancyi zwracamy. Sprawy zaś powyższe wszystkie, w których stosownie do Praw krajowych apellacye dopuszczone, albo odmowione przeciwko Prawu będą, Sąd teraz oznaczony ultimae Instantiae Generalney Konfederacyi ostatecznie rozsądzać będzie. Sąd Generalney Konfederacyi ultimae Instantiae nie będzie mieć tylko dwa Regestra, to iest: ieden dla Spraw Prowincyi Wielkopolskiey, a drugi dla Spraw Małopolskiey, w których Sprawy wszelkiego rodzaiu mieścić się będą, w takim porządku, w jakim do wpisania podane będą. Te Regestra przez Sąd brane być maią w każdym Tygodniu takim sposobem: Że w Poniedziałek Wtorek i Srodę nieprzerywanie Regestr Wielkopolski a we Czwartek Piątek i Sobotę Regestr Prowincyi Małopolskiey sądzony będzie. Tak w Sądzie primae jako i ultimae Instantiae Suspensy nikomu i pod żadnym pretextem dozwalane nie będą. Konwikcyą zaś w Processie taką samą mieć chcemy, iaka z dawna Prawami iest opisana. Exekucyą wyroków Sądowych w Sprawach tylko wyżey wyrażonych ultimae Instantiae wykonywać będą Osoby Konfederacye Woiewodzkie składaiące, respective swoich Prowincyi, choćby z pomocą Woyskową, którą natychmiast każda Kommenda Woyska, za okazaniem Dekretu i żądaniem Konsyliarzów exekwuiących dodawać winna będzie. Sprawy ex male gesto Officio względem samey tylko Exekucyi Dekretów, przeciwko Konsyliarzom Konfederacyi Wo=

jewodzk

Województwach intentowane, Sąd ultimae Instantiae według obrony Praw dawnych
w tey mierze służących, sądzić ma. Powaga i bespieczeństwo Sądów tak primae
jako i ultimae Instantiae naymocniey ostrzega się; dla czego Kommendy Woy=
ska Narodowego stosownie do wyższych ordynansów warty w Izbie Sądowey, i tam,
gdzie Powaga i bespieczeństwo wymagai będzie, na pierwsze żądanie dodadzą.
Znaiąc zaś Konfederacya Generalna, że wyżey wyrażeni Delegowani samą miłością
Dobra publicznego powodowani, a dla ogólnego szczęścia tę trudną pracę przed=
siębiorą, przeto w naywyższym zaufaniu poleca onymże ułożenie Projektów do Ju=
ryzdykcyi Sądowych i Magistratur ściągaiących się. Zaprasza przytym taż General=
na Konfederacya wszystkich przezacnych Obywateli, aby w tym Celu dobra wspól=
nego Projekta materyi sądowości układali, i tędo Lublina do Sądów Konfedera=
ckich ultimae Instantiae odezwali. Te tedy Urządzenie do Prześwietnych Konfederacyów
Województw Ziem i Powiatów rozesłane, przez nie w akta oblatowane, wiadomości
publiczney doniesione, i rozdrukowane mieć zaleca. Dan w Brześciu Litewskim
na Sessyi Konfederacyi Oboyga Narodów Dnia Dwudziestego Siódmego Września,
Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku. — Stanisław Szczęsny Potocki Je=
nerał artyllerii Koronney, Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek. — Alexander
Xiążę Sapieha Kanclerz Wielki i Generalney Konfederacyi Wielkiego Xięstwa Lite=
wskiego Marszałek. — które urządzenie Sądów Konfederackich ultimae Instantiae z Akt
i pod Pieczęcią Generalney Konfederacyi Oboyga Narodów wydaie się.

Zaświadczam
Eljaszewski
R.G.K.Kor.

Czytał Krzywnicki

120 42

L. 7351.

Działo się w Brześciu Litewskim na Sessyi Konfederacyi Generalney Koronney Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Miesiąca Września Dwudziestego Piątego Dnia.

Uniwersał

Konfederacya Generalna Koronna. Sciągnioną na Obywatelow przez Seym Rewolucyjny Warszawski klęskę, tak silnie czuie Generalna Konfederacya Koronna, iż wszystkie przedsiębierze Srodki, aby nią dotkniętym Obywatelom ulżyć mogła ciężaru, uwiadomiona zatym Generalna Konfederacya Koronna, iż woysko Rzeczy Pospolitey w czasie zwrotów ich Transmarszów rożne Wiktuały, y Produkta, sposobem furażowania z Miast y Wsiów wybierało, obwieszcza Obywatelow Woiewodztw, Ziem, y Powiatów, aby ci kwity wszystkie na Wiktuały y Produkta dawane, każdy respective do Swoiey mieyscowey Konfederacyi komportowali, bez kwitow zaś brane osobnym wyszczegulniali Regestrem Konfederacya zaś z Komportowanych kwitow, Specyfikacyą ułożywszy tęż do Generalney Konfederacyi odeszle, ktorey będzie staraniem aby Sposoby wypłacenia obmyślone były. Ktory Uniwersał aby był Publikowany y Oblatowany. Przewielebney Konfederacyi Woiewodzkim Zaleca. Dan w Brześciu Litewskim na Sessyi Konfederacyi Generalney Koronney Dnia Dwudziestego Piątego Września Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku. Stanisław Szczęsny Potocki Generał Artylleryi Koronney, y Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek. Takowy Uniwersał z Akt y pod Pieczęcią Generalney Konfederacyi Koronney wydaie się.

Zaświadczam
Chmielewski
RGK

Czytał. Choiecki

Uniwersału do Obywateli w względem Zaborow y Furażów przez Woyska Kraiowe uczynionych. Wypis

Stanisław Szczesny Potocki Generał Artyleryi Koronney y Dywizyami Ukrainską y Podolską Kommenderuiący Woiewodztwa Generału Ziem Kiiowskich y Generalney Konfederacyi Koronney Marszałek

Konfederacya Generalna Koronna z ukontentowaniem donosi Przeswietney Konfederacyi Woiewodztwa Sendomirskiego, iż odebrała dwa listy JW. Kochowskiego Generała en Cheff Woysk Nayiasnieyszey Imperatorowy Jmci w ktorych tenże JW. Generał chcąc uskutecznic przyiazne dla Rzeczypospolity naszey wspaniałe nieinteressowane y pełne sprawiedliwości Nayiasnieyszey Imperatorowy Jmci zamiary, celem zapłacenia Furażow y prowiantow oraz nadgrodzenia szkod ktore sprowadziło na nasz Kray szkodliwe a nierozsądne postępowanie Seymu Rewolucyinego Warszawskiego żąda

1mo Aby Przeswietne Konfederacye Woiewodzkie zrobiły Summaryusz wszystkich Kwitow wydanych, na Furaże y prowianty, dla skonfrontowania onych z prowianckiey kommissyi rachunkami

2do Aby Cena tychże Produktow ustanowiona była proporcyonalna do Targow mieyscowych

3tio Aby Kommissya była wyznaczona dla uznania szkod, ktorych bonifikacyą Nayiasnieysza Imperatorowa Jmość, iako wspaniała Przyiaciołka Rzeczypospolity naszey uczynic zaleciła

Konfederacya Generalna Koronna odpowiadając tym tak szlachetnym z Strony Woysk Nayiasnieyszey Imperatorowy Jmci Zamiarom obowiązuie Przeswietną Konfederacyą Woiewodztwa Sendomirskiego aby stosownie do żądan powyżey wyrażonych

1mo Kwity wszystkie w rozciągu Juryzdykcyi swoiey, przez Woyska Nayiasnieyszey Imperatorowy Jmci dane komportować y spisać niezaniedbała y tych na iedną rękę Summaryusz do Konfederacyi Generalney odesłała

2do Aby Produktow Cenę w proporcyą tanności Tychże w Woiewodztwie ułożyła y cenę ustanowioną Produktow iuż wybranych za kwitami iako nayrychley Konfederacyi Generalney nadesłała

3tio Znayduie potrzebę aby Przeswietna Konfederacya Woiewodztwa Sendomirskiego, Kommissarzow wyznaczyła, ktorzy za ziechaniem y zgłoszeniem się Kommissarzow Rossyiskich, szkody sprawiedliwie uznaią, y te zgodnie umiarkuią

O tym

Otym tedy Prześwietna Konfederacya Woiewodztwa Sendomirskiego W
iewodztwo obwiesci y da uczuć wspołziomkom naszym, iak ta Wspani
ła Monarchini, ktorey Spisek Warszawski czernił Intencye, chcąc poz
wic Rzeczpospolitę tey Pomocy. ktora Jey wolnosc y całość ubespie
y zapewnia. chcąc trwałosci Rzeczy Pospolity, nietylko nieżąda żadny
strat Obywatela, ale rzadkim w Dzieiach Swiata przykładem, za Jas
da Interes wspaniale y Woysk swoich y Skarbu swego nieoszczędz
a iesli iaka uboczna zdrożność zdarzyć się może, ta zapewne iest
pomimo y chęc y żądania tey Wspaniałey Monarchini. Dan na Se
syi w Brzesciu Litewskim Dnia Szostego Września Tysiąc Siedmset
Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku

[illegible] [illegible] [illegible]

Obwieszczenie do Prześwietney Konfederacyi Woiewodztwa Sendomir
skiego

Do Konfederacyi Wwa Sendomirs

J=7353.

16

Wypis z Akt Generalney Konfederacyi Koronney

21

Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Miesiąca Września Jedynastego Dnia

Konfederacya Generalna Koronna Akcess Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Króla Polskiego do Konfederacyi Wolnych Dnia Czternastego Maia Roku teraźnieyszego pod Targowicą pod Laską JW. Stanisława Szczęsnego Potockiego Generała Artylleryi Koronney rozpoczętey w Warszawie, dnia Dwudziestego piątego Sierpnia datowany, a wczasie złączenia się Konfederacyi Oboyga Narodów na Sessyi w Brześciu Litewskim, tudzież Dnia i Roku na Akcie wyrażonych przyięty w tych Słowach = Dan w Warszawie Dnia dwudziestego piątego Augusta, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku. Łącząc się z Narodem wolnym i Republikantskim, co Nas z równości na Swóy Tron wyniósł, łącząc się Mimo z Serca do Dzieła, w wolności Przodków, w całości niepodległości, i Rządności Rzeczypospolitey maiąc za Cel, prawdziwie poznana Dobra Publicznego potrzeba, którą nadewszystko przekładać winniśmy, tu Wam Narodzie Republikantskie Oycowskie nieść zachęca oświadczenia = Zawsze Oyczyznie mowy dobrze życząc, a staraniem moim dożytem: aby Ją szczęśliwą, Świetną y bespieczną uczynić, do tych Zamiarów Cel Prawodawców, chęć odmiany i Nowości doyść niezawsze pozwalały, tak w ostatnich czasach się działo. Chęć nowości, y nowe a niebespieczne, dla spokoyności Narodów Maxymy, odwieczne Rzeczypospolitey Prawa, skruszyć całkowicie, wrząc się w Rząd Monarchiczno Demokratyczny, przeistaczać przedsięwzięła Polskę. Ciąg czasu tyle rozlicznych Praw w iedyney Oyczyźnie napisał, że nakoniec trudnieysze nadewszystko Przodkowie y Stosunki Onych przedsięwzięte mniey ważne zostały, gdy zasady Rządowe prawdziwemu nieodpowiadały Systematowi, którym iedynie Polska stać może. Lecz teraz gdy Polak ozwie się y poznaie Błędy tych, co

się w Swych

się w Swych umieśli Robotach; iak Król, lobydź powinien Głowa tey
Szlachetney Rzptey, iako Polak uznaię: że trwałość Polski na
Rządzie Republikantskim do dawnego stosowanym polega, bo ile ra
zy Naród, ktoren odwieczny Rząd niepoprawiał, ale wywracał, i nowy
stanowił przeciwieństwie, tyle razy wstrząsienie Ciała Politycznego
gnium nieszczęście Narodowi przynieść musi. Tę prawdę przed Narodem
Republikantskim wyznaiąc szczerze, od Konfederacyi y Seymu Rewo
lucyinego Warszawskiego pod Laską Stanisława Małachowskie
go Referendarza Koronnego, lat blisko cztery nad Zwyczay y Prawa
ciągnącego się, i od Ustaw Wszystkich tyche Konfederacyi i Seymu
odstępuiąc, z Serca się łączę, i wcielam do Konfederacyi Wolnych dnia
Czternastego Maia Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku
pod Targowicą pod Laską Stanisława Szczęsnego Potockiego
Generała Artyleryi Koronney rozpoczętey, i do którey iuż Naród
Wielk. Xięstwa Litewsk. Aktem swoim przystąpił, i Akt tey że Konfedera
cyi całkowicie przyznaię i przyymuię, a w Celu Onego wraz z Naro
dem Republikantskim od wieków Wolnym dążyć do Dobra Rzeczy
Pospolitey przyrzekam. Atym chętniey to czynię, że y Zamiar Dzieła
uznaię za Dobry, iże Wspaniałe a nie Interessowane Nayiaśnieyszey
Imperatorowy Jmści Całey Rosyi Wsparcie, szczęśliwy Skutek y
trwałe bespieczeństwo Rzptey zapewnia — Ten tedy Akcess mój
w Aktach Konfederackich Oboyga Narodów, y Metryk, iako też w Aktach
Ziemskich y Grodzkich Państwa Rzeczypospolitey oblatowanym
mieć chcę. Stanisław August Król z Akt Generalney Kon
federacyi Koronney wydan [illegible], iest pod Rewizyą Generalney
Konfederacyi Koronney wydany.

Zaświadczam
Chrząszczewski
Regent

O Akcessie Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Króla
Polskiego z Akt Generalney Konfederacyi Koron. Wypis

S=7354. 22 18

Działo się w Brześciu Litewskim na
Sessyi Konfederacyi Generalney Koronney
Dnia Czternastego Września Tysiąc
Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Konfederacya Generalna Koronna Stanowi, aby w niebytności
Marszałka primus ex Ordine Woiewodzkich Konsyliarzow
mieysce Jego zastępował, co iednak nie ma derogować Uni-
wersałowi Konfederacyi Generalney Koronney pod dniem
dwudziestym Siodmym Czerwca wydanemu, ktorym
Konfederacya Generalna Koronna ustanowienia na mie-
sca Marszałkow, Zastępcow, moc sobie zostawiła. Dan
na Sessyi w Brześciu Litewskim Dnia Czternastego Września
Tysiąc, Siedmset, Dziewięćdziesiąt, Drugiego Roku. Stani-
sław Szczęsny Potocki, Generał Artyllerii Koronney
y Generalney Konfederacyi Koronney, Marszałek. Ta-
ra Rezolucya z Akt y pod Pieczęcią, Generalney Konfede-
racyi Koronney wydaie się.

Zaświadczam
Chryszczewski
R G K Kr

Czytał Krowicki

Więc Krolewskiey względem
Zastę [illegible] ącyscza Marszałkow
Woiewodzkich —

№ 1355

Konfederacya Generalna Wolnych Obu złączonych Narodów.

Jako naypięknieyszym Wolnych Narodów iest zaszczytem, iż nieprzymuszone od Despoty, lecz dobrowolnie na Obronę y Potrzeby kraiowe Składaią Podatki; tak powinno bydź iednym z pierwszych Obowiązków Władzy rządowey doglądać nayściśley iż by takowe kraiowe Dochody na same Publiczne nie zaś uboczne wydatki obracane były. Z tego Powodu Konfederacya Generalna obu Narodów, wszystkie zeszłe Kommissye Cywilno-Woyskowe Woiewództw, Ziem y Powiatów w Koronie do uczynienia Rachunków ze wszelkich Percept do Kass swoich wchodzących y wychodzących obowiązuie, mieć chcąc, aby też nowe Kommissye Cywilno Woyskowe w Osobach Ostatni Komplet przed Ustaniem Ich Czynności składaiących respective swoich Woiewództw, Ziem y Powiatów, z Pieniędzy na Magazyny, Rekrutów, z Dóbr Pogranicznych Offiar dobrowolnych Obywatelskich, bądź w Pieniądzach, bądź w Ruchomościach złożonych, z Sypki czyli w Zbożu oddaney czyli w Pieniądze przemienioney, albo też w Remanencie pozostałey Groszowego, Szelężnego Grzywien zabranych przy Arestantach Pieniędzy, zgoła ze wszelkich Źródeł do Kass swoich wpływaiących tudzież y Expens oraz Sposobem Rapportu w Księgach zapisuiących się, Woluntaryuszów Regestra w przeciągu Sześciu Tygodni, od oblaty niniejszego licząc uczynienia. Rachunki y też Rapporta pod Surowością Karaty. Konfederacye zaś Woiewódzkie Osób które podług teraznieyszey Konfederacyi Generalney zleceń, z wyszczegulnionych Instytutów rachować się winne a w Skład Konfederacyi Woiewódzkich, za Marszałków, lub Konsyliarzów wchodziłyby, do zasiadania na ów czas y rozstrząsania Rachunków nieprzypuszczaiąc, wszystkie takowe Rachunki odebrawszy, nic z nich na żadne Potrzeby nietykaiąc (: Szelężne tylko y Groszowe na Fundusz Kommissyów Cywilno-Woyskowych dawniey przeznaczone, które Kommissya Skarbowa Koronna, wybierać, y powybrani

na utrzyman

na utrzymanie Kancellaryi Woiewodzkich Ziem y Powiatow, z aktu tam Marszałkow, lub Zastępcow, wypłacać powinna będzie przy Kassach Konfederackich zostawiwszy Tabellę Generalną Dochodow y Wydatkow dokładnie y regularnie ułożywszy, JW Marszałkom Konfederacyi Generalney dla uwiadomienia o tym Konfederacyi doniosą w przypadku zaś gdyby ktora Konfederacya Woiewodztwa Ziemi lub Powiatu, samych tylko byłych Kommissarzy Cywilno Woyskowych w składzie swoim za Konsyliarzy miała tedy Marszałek Konfederacyi Mieyscowy Osob trzy z Obywateli dobrze osiadłych do tego Dzieła wybierze, a po wykonaney Jeh Przysiędze, Exekucyą wzmiankowaney czynności JW: poleci.

Przeciwiaiące się temu rozrządzeniu Osoby Kommissyi Cywilno Woyskowey dawniey składaiące w Radach Appellacyinych respective swoich Prowincyi oraz uważaiące Dochody Publiczne w Radach Generalney Konfederacyi podług Prawa de Crimine peculatus ustanowionych pod karami odpowiadać będą, o czym Generalna Konfederacya Oboyga Narodow, mnieyszym woli swoiey obiaśnieniem ostrzega.

Nadto też Konfederacya Oboyga Narodow obowiązuie Konfederacye Woiewodztw Ziem y Powiatow aby Rachunki ze wszelkich Dochodow y Wychodow, tudzież Offiar dobrowolnych Mieyskich wszystkich Miast wolnych Rzeczy Pospolitey zacząwszy od ostatniego Kwitu rzeszłego Departamentu Policyi w Radzie nieustaiącey zasiągnąwszy od tegoż potrzebnych w tey mierze Informacyi od Magistratow, podobnie pod Przysięgą w przeciągu Czasu wyżey wyrażonego wysłuchali. O stanie Kass mieyskich w całkim bytu są, lub obrocone Konfederacyą Generalną uwiadomiły, ktorych na pożytek lub Ozdobę tychże Miast, Konfederacya Generalna wyżey deklaruie.

Wszakże Konfederacya Generalna zaleca upraszać iż gdyby

kto

Kto Ofiarę swoią nazad przed Czasem ogłoszenia tey Uchwały odebrać — aby dla odyskania tejże na powrot doniesiony przez Examinuiących Generalney Konfederacyi został. Odtąd raz na zawsze prywatne żądanie żadna Ofiara oddana nikomu być nie ma. Dan w Brześciu Litewskim na Sessyi Konfederacyi Obojga Narodow. Dnia Dwudziestego Drugiego Miesiąca Września, Tysiąc Siedemset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Stanisław Szczęsny Potocki
Marszałek

Xżę Krz. Sapieha Marsz.
Konf. W. X. Lit.

Bened. Hulewicz
Sekr. Gen. Konf. Koron.

Universał względem odebrania Rachunków od Przeszłych Kommissyów Cywilno-Woyskowych do Przeswietnych Konfederacyów Woiewództw Ziem y Powiatów wydany.

Czytany.

N. 7356.

Kopia Przysięgi dla Miast

Ja NN Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Swiętey Jedy
nemu Iż Ja Skonfederowaney Rzeczy Pospolitey w Targowicy pod
Dniem Czternastym Maja Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt
Drugiego y Marszałkiem Generalnym Konfederacyi JW Stanisławem
Szczęsnym Potockim Generałem Artyleryi Koronney wiernym y posłu=
sznym będę, Teyże nie zdradzę z Przeciwnikami Konfederacyi Gene=
ralney w Targowicy związaney żadney zmowy ani porozumienia się na zgubę
y szkodę Rzeczy Pospolitey mieć nie będę, y owszem gdy bym co wiedział
lub wiedział Szkodliwego iak nayprędzey donieść starać się będę. Stosun
ku z Dziełem Trzeciego Maja Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Pier
wszego Żadnego mieć nie będę, y owszem tegoż Dzieła y wszystkich czyn=
ności z niego zapadłych na zawsze zrzekam się, y na Utrzymanie Jego żadnych
Sposobów używać nie będę, Wszelkie rozkazy y uporządkowania Konfedera
cyi Generalney wiernie y pilnie uiszczać będę. Tak mi Panie Boże dopo
moż y niewinna Syna Jego Męka.

Zgadza się z Oryginałem
Zaświadczam Chrząszczewski
Regent Gnlny
Konfed. Kor.

J=7357.

26

24

Działo się w Brześciu Litewskim na Sessyi Konfederacyi Generalney Koronney Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego. Miesiąca Września Dwudziestego Piątego Dnia

Konfederacya Generalna Koronna: Gdy Prowincye Koronne węzłem Konfederacyi wolnych do utrzymania Swobod Oyczystych ziednoczone, nayszczegulnieysze Rządu wolnego Obiekta, to iest Rząd Skarbu i Woyska pod swoią maią władzą; Konfederacya Generalna Koronna chcąc: aby Kommissya Skarbu Koronnego, nietylko w Administrowaniu Skarbu nayrychleysze dopełniła urządzenia, ale nadto w wymierzeniu Sprawiedliwości w Sprawach do Sądzenia przez Generalną Konfederacyą pozwolonych tamowaną nie była; Stanowi: aby Dekreta wszystkie teyże Magistratury, to iest: w Sprawach Skarbowych, cełowych, y Podymnych, tako zważdy uskarżające, iako też, wykonanie wyroków swoich obostrzające, przez Konsyliarzow Konfederacyi Woiewodztw, Ziem, y Powiatow, Dekretem Kommissyi Skarbu Koronnego wyszczegulnionych żadnym Processem nieobarczonych (i dopoki Rzeczpospolita w Składzie Prawodawczym względem Magistratur i Dykasteryow trwałego nie ustanowi Prawa.) exekwowane były. Ktory Uniwersał aby przez Konfederacye Woiewodzkie ogłoszony, i w aktach dla wiadomości każdego był oblatowany mieć chce. Dan na Sessyi w Brześciu Litewskim Dnia Dwudziestego Piątego Września Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku. Stanisław Szczęsny Potocki Generał Artylleryi Koronney y Konfederacyi Generalney Koronney Marszałek. Ktory to Uniwersał z akt i pod pieczęcią Generalney Konfederacyi Koronney wydaie się.

Zaświadczam
Chrząszczewski
Rgnt.

Wypis Uniwersału Exekucyi Dekretow Kommissyi Skarbowey

Czytał Myszkowski

L. 7358 26

Józef z Grawuas Wodzicki Generał Major w Dywizji Małopolskiey Kommenderuiący Regimentu Pieszego pod Imieniem X. Lubomirskiego Szeff —

27

Na mocy Ordynansu JWo Czarnowskiego Generała Lieut. naunta Dywizyą Małopolską Kommenderuiącego, pod dniem 17go Września Roku tegoż z Brześcia Litewskiego datowanego, a przezemnie 28 Ejusdem Anni Cur. odebranego w tey osnowie —

Na fundamencie danego mi Ordynansu od JWo Xawerego Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego Orderow Wielu Kawalera, pod dniem 17go 7bris 1792 Roku wydanego, w następuiącey Osnowie — Franciszek Xawery Branicki, Hetman Wielki Koronny, Orderow Polskich y Rossyiskich Kawaler — Daię niniyszy Ordynans JWu Czarnowskiemu Generałowi Lieutenantowi Dywizyą Małopolską Kommenderuiącemu, ażeby następuiące punkta przykazow w Dywizyi swoiey publikować, y w wszystkim zachować zalecił.

1mo Naymocniey dostrzegać Kommendy będą, aby żadne spiski przeciwko Konfederacyi Koronney czynione nie były, owszem Marszałkom Woiewodzkim y Generalnemu od nosić, y takowe wszystkie znosić będą, nie mniey iak y wszelkie broń Boże Bunty wzniecane, a Buntownikow y powstaiących przeciwko zwierzchniey władzy Konfederacyi poymanych, do Marszałka Konfederacyi respective tego Woiewodztwa odsyłać. 2do Kommendanci Brygad, Pułkow, y Regimentow Pieszych, w Woiewodztwach konsystuiący, respective Marszałkom tych Woiewodztw, w ktorych konsystuią uwiadomić maią o komplecie Głow konsystuiącego Woyska w Woiewodztwie lub powiecie y we wszystkim znosić się, y rekwirować u Marszałkow Woiewodzkich maią, o potrzebne dla Woyska Furaże

Żywnośći, kwatery, wypasy. 3tio W potrzebie na,
głey Kommenderuiący Dywizyami powinien zado,
syć czynić żądaniu od Marszałka Woiewódzkiego na
Piśmie wydanemu. 4to Marszałkom Konfederacyi Woie,
wódzkiey Honory wszystkie, iak Generałom Lieutenan,
tom od Woyska czynione będą; Warty y Haubwachy
zwykłe tey Randze w Mieyscu Ich Iurysdykcyi da,
wane bydź powinny. Kommenderuiący Dywizyą przez
iak nayczęściey z Marszałkami Woiewódzkiemi znosze,
nie się, ułatwiać będą, tak co do potrzeb Woyska,
iako też Spokoynośći Obywatelów y bespieczeństwa
Rzeczypospolitey. Konwoie za Rekwizycyą od Marszał,
ka Woiewódzkiego na piśmie do Kommendanta uczynioney
dawane, y na Exekucye za podobnąż Rekwizycyą, Kom,
mendy wysyłane bydź maią. 5to Z Woyskiem
Alliantskiem Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymośći
całey Rossyi, iak z Woyskiem Przyiacielskiem Rze,
czypospolitey, Kommendy Woyska Rzeczpltey postępo,
wać maią, na Zasadach Spokoyności, y Przyiaźni, Har,
monią zachować, od wszelkich kłótni y zaczepek
chronić się, iako z Woyskiem tey Monarchini ktora
wspaniałością Duszy, powodowana po tych tkliwych
Urazach, przez Warszawskiego ziazdu Hersztów
przeciwko Niey wymierzonych, Wolność tylko Rze,
czypltey y Przyiaźń dla Siebie iak nayściśley
ugruntować pragnie — A dla zupełney Spokoy,
nośći y wzaiemnego porozumienia się z Kommendan,
tami Woysk Rossyiskich, Kommenderuiący Dy,
wizyą znosić się powinien. Co wszystko iako
nayściśley ma bydź zachowane Serio Zalecam
Dan w Brześciu Litewskiem d. 17go Września 1792 Roku

Branicki
Hetman Wielki Kor.

(B) Daię więc Ordynans Wu Jaroszewskiemu Puł„
kownikowi, Regimentu 3go Szefostwa JWo
Czapskiego Generała majora, aby powyższy
Ordynans we wszystkich Punktach dopełnił, usku„
tecznienie tegoż Podkommendnym zalecił, a o usku„
tecznieniu tego mnie Rapportował — Dan w Krako„
wie Dnia 29 Mca Września 1792 Roku

(L.S.) J. Wodzicki
G.M.

Concordat cum Originali
K. Jaroszewski
Pułkow.

Ordynans JW[o]
Branickiego

Konfederacya Generalna Koronna.

Gdy czysta miłość Oyczyzny, a żadnym ubocznym niezara-
żona widokiem, gdy chęć y poznana dokładnie potrzeba, czynienia
dla zabespieczenia Jestwa Rzeczy Pospolitey kroki nasze prowadziły,
iakżebyśmy skonfederowawszy się w tym świętym celu Dobra
Publicznego, z którego Dobro szczegulne każdego Obywatela wy-
nikać powinno, prześladować Wspołziomkow naszych Jch
Sposob myślenia gwałcić lub Jch Własności niszczyć chcieli?
możeż tam znaydować się Dobro Generalne, gdzie części składa-
iące Całości cierpią w Ucisku? tak iednak głoszą ci co ślepą
dumą Omamieni chcą, aby przez niezgodność, nieufność, roz-
dział Umysłow nieszczęścia kraiowe wynikały, w tym czasie
w którym Pokoy, Szczęśliwość, Wolność y trwałość Rzeczypos-
politey doskonale zabespieczone bydź mogą, y powinny.
wolą z tych niektorzy opuściwszy oyczystą Ziemię którą Jm
y nam wolną mieć chcemy, u Postronnych czernić Wspoł-
braci fałsze siać, niż tę prawdę wyznać, że my tę Rzeczpospoli-
tę którą Oni obalili, przywrocić y stosownie do Stanu Republi-
kantskiego urządzić, że tę nieszczęścia które oni nam y sobie na-
wet przygotowali, odwrocić żądamy;

Akt naszey Konfederacyi Generalney okazać usiłował, iak fałszy-
we było Systema tych, co przeszłe prowadzili roboty, iak
mamili Naród, iak zwodzili Obywatelow, obiecywanym szczę-
śliwy na potym Spokoyności pozorem, Jak spisek złupiw-
szy Naród z Wolności, Monarchizm Stanowiąc, Woyny Zwierz-

mie

rzezie y zgubę Polszcze gotował.

Umysły y Serca Narodu przekonać, było zamiarem Generalney Konfederacyi, ubolewaliśmy nad zwodzeniem, żałowaliśmy zwiedzionych, Szczęście iednak Im gotuiąc /: aby go tylko przyiąć chcieli :/ Dalecy od Ducha prześladowania, dalecy od chęci proskrypcyi; tych nawet co tak strasznie przeciwko Rzeczy Pospolitey przewinili, ocalić pragnęliśmy.

Żądaliśmy tylko, aby wyznali przed Narodem czułym y przebaczać umieiącym, Winy, Omyłki y zwiedzenie swoie.

Żądaliśmy aby się wyrzekli tego, co Ich y nas zgubić mogło.

Żądaliśmy aby przez Upor nierostropny y występny gdzie idzie o byt Kochaney Oyczyzny, nie ściągali Klęsk na Polskę y na Współbraci.

Zapomnieć nawet chcieliśmy to co nam Osobiście ucierpieć dali przez Zamachy na Osoby, y zniszczenie Maiątkow naszych, Osoby Nasze y Maiątki poświęcaiąc Świętey miłości Oyczyzny, Dobro wspolne y tych co nas uciskali, maiąc przed Oczyma.

Rygor nawet w Aktach Konfederackich niektorych Woiewodztw Sekwestracyi Dobr /: ktorego w Akcie Generalney Konfederacyi nie masz :/ nie z innego powodu iak tylko z Samey gorliwości Obywatelskiey do Rzeczy Pospolitey przywiązanych, pochodzić, mogłli Szlachcic Republikanin mowić, że niegodzien posiadać tey Ziemi Rzeczy Pospolitey, ktorem wyrzekłszy się z Urodzenia Wolnego Republikanta Imienia, poddał się narzuconey przez Spisek trzeciego Maia Monarchii;

Lecz y ten rygor gorliwości, o przywrocenie Rzeczy Pospolitey omawionego nieuskutecznioną, w tim czasie nawet, kiedy z Smutkiem wnosić można było, że prawy Polak będzie przymuszony Zdarzeniem odzyskiwać Wolność sobie wydartą.

Tym bardziey teraz gdy wszystkie Woiewodztwa Ziemie y Powiaty Obydwoch Narodow, Świętym spoione Węzłem, widzą Krola przyłączonego się, odstępuiącego od tych robot, co zwiedzioną Rzeczpospolitę zgubiły, gdy tylko małą liczbę w Emigrantach nieszczęsnych bo-

nie rozumie

niewątpimy że przeciwnych nam znayduiemy, Gdy wspania-łe Posiłki Wielkiey, a przyiaźney Rzeczy Pospolitey Monarchini niewoli wolny, y niedependuiący Narod, lecz otworzyć wolną drogę, do przywrocenia odwieczney Rzeczy Pospolitey przedsięwzięty.

Konfederacya Generalna Koronna miłością Dobra Publicznego, miłością Oyczyzny, y Wolności każdemu prawemu Polakowi wrodzoney zaięta, iest upewniona, że Obierane Osoby na Sesye Konfederacyi Woiewódzkich będąc, z tą uprzeymością wszystkich Obywateli uważaią, z tą równością wszystkie Ich maiątki zastaniać będą, iaka w Narodzie wolnym pierwszą iest Urzędniczych powinnością.

Niech przekonanie y Chęć szczera dla Rzeczy Pospolitey tąż wszystkich równym z nami Węzłem, niech tam gdzie idzie o Sprawę Oyczyzny ustąpią wszystkie dawne niechęci, Emulacye, Zawiści; Oyczyzna Bracia Współbracia: Dobro Wasze. Dobro Waszego Potomstwa, o to Was upomina.

Oświadcza iednak Konfederacya Generalna Koronna że Zasadom swoim y Systematowi zawsze wierna, nigdy nieoddalaiąc się od Pierwiastkowych Zamiarów, żąda po Osobach tych co przeszły Skład Seymu Rewolucyjnego formowali, aby Rekess od Niego Uczynili, a to pod Rygorem w Akcie Konfederacyi Generalney wyrażonym, in capacitatis honorum & munerum.

Niemniey powtarza Oświadczenie: że do Obrad Woiewódzkich, ani do Składu Konfederacyi, ani do Koła Seymowego należeć nie mogą, tylko ci którzy iednym Duchem Dobra Publicznego Rzeczy Pospolitey tchnący Przysięgę Wykonali, Że Rzecz Pospolitą zabezpieczać, że Monarchii Zniszczą, Władzy Królów rozszerzać się nie dadzą, a to na Rotę w Akcie

Konfederacyi

Konfederacyi Generalney, dla przystępuiących do Konfedera-
cyi wyrażona. -- Jeżeliby iednak iakie wyrodni y niewar-
ty Imienia tego Polak, niespokoy wzniecać umysły współ-
obywatelów zwodzić, a przeto nieszczęście Rzeczy Pospolitey
gotować przedsięwziął, Konfederacya Generalna Władzy swo-
iey z żalem, iżeli na rodaka użyć będzie przymuszona,
y iey podług Sprawiedliwości y wielkości Przestępstwa użyie.
Który to Uniwersał do Prześwietnych Konfederacyów Woiewództw
Ziem y Powiatów rozesłany, przez nie w Akta oblatowany, wia-
domości Publiczney po Parafiach z Ambon Kościelnych doniesio-
ny, y rozdrukowany mieć zaleca. Dan w Brześciu Litewskim
na Sessyi Generalney Konfederacyi Koronney Dnia Szóstego
Października Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Stanisław Szczęsny Potocki GAKK

Chrząszczewski
R.G.K.Kor

Uniwersał Tłumaczący Zamiary Generalney Konfederacyi Koron[ney]

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

W ciągu swych czynności nayistotnieysze okazywała dowody, że ogulnym całego Narodu zaięta dobrem, litować się tylko umiała nad zwiedzionemi; a nikogo szczegulnie władzą swą niedotykaiąc, wszystkich w jeden węzeł miłości Braterskiey ku podźwignieniu wspólney Oyczyzny spoić usiłowała. Gdy jednak Sprawcy nieszczęścia Rzeczypospolitey nienasyceni krwią niewinnego ludu, haniebney zwodzenia sztuki (swey jedynie dogadzaiąc dumie) nie zaprzestaią; i ducha niezgody (który wszystkich klęsk przeszłych zawsze był przyczyną) dotąd po Kraiu zasiewać staraią się. Przeto maiąc na pierwszym względzie spokoyność publiczną; chcąc oraz zwrócić obłąkanych do winnego posłuszeństwa starożytnym Prawom. Zaleca Prześwietnym Konfederacyom Woiewództw: aby tego wszystkiego, co Kray na niepokoy, Obywatelow na niebeśpieczeństwo narażać może, powagą Juryzdykcyi swych przestrzegali, przy zachowaniu świętego Prawa —— Neminem captivabimus —— i zawsze dopuszczaniu Appellacyi od swoich wyrokow. Niemniey tak Konfederacyom mieyscowym, jako-też wszelkim Juryzdykcyom Kraiowym, a w Mieście Rezydencyonalnym Jego Królewskiey Mości Juryzdykcyi Marszałkowskiey zaleca: ażeby mocą Urzędow swoich wszelkie Conventicula Prawami dawnemi zakazane, a szczegulniey Kluby w celu burzenia Rzeczypospolitey poformowane, lub formować się mogące znosiły; Wynalazcow onych, jako wzruszaiących spokoyność wewnętrzną Kraiową sądziły, i po-

podług Prawa karały; Protokuły i Archiwa takowych machinuiących przeciwko spokoyności Publiczney Klubow komportować do Sądow swoich nakazały, i o nich Konfederacyą Generalną Oboyga Narodow zawiadomiły. -- Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, Dnia Dwudziestego Osmego Miesiąca Listopada, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Stanisław Szczęsny Potocki
Szymon Kossakowski

Antoni Dzieduszycki
Konfederacyi Generalney Koronney
Marszałek

Jan Kossakowski
Konfederacyi Generalney Litewskiey
Marszałek

D. B. Imnanenka
Sekretarz Generalny Konfederacyi Litewskiey

Uniwersał do Konfederacyow Woiewódzkich, i wszelkich Juryzdykcyi Krajowych, jako-też Juryzdykcyi Marszałkowskiey, względem utrzymania spokoyności wewnętrzney.

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Między zbrodnią tych, co cnotliwy, a przeto nie podeyrzliwy Narod zwodzić ważyli się; między temi, co spisek na wywrócenie odwieczney Rzpltey knować, moc Prawodawczą w Rewolucyą niszczącą Rzezpospolitę przemieniać śmieli; w dniu tym haniebnym dla wolnego Republikanta, w którym Pakta Narodowi stargano, Rzeczpospolitę wywrócono, w Monarchią przeistoczyć, i Wolny Narod pod Pana Dziedzicznego oddać usiłowano; liczemy Cnotliwych Polakow, co ani zwiedzeniu, ani gwałtowi się nie poddali, opieraiąc się mężnie w Izbie, którą spisek napełnił, i otoczył; w tey Izbie, gdzie wolni Przodkowie Nasi, Prawa sobie, i powinności Królom obranym przepisywali; a w którey na dniu tym niewolę naszę i Poddaństwo zaprzysięgać ważono się. Byli i tacy, co w Prowincyach zwiedzeniu, i groźney mocy poddać się nie chcieli.

Takim tedy obrońcom Rzeczypospolitey, aby wdzięczność oświadczona pobudką była Potomkom Naszym do bronienia Rzpltey od wszystkich zamachow Monarszych; Medal z napisem, z jedney strony w śrzodku Korony Cywiczney: *Civibus, quorum pietas conjuratione Die 3. Maji 1791. obrutam et deletam libertatem Polonam tueri conabatur, Respublica resurgens.*

A w koło: *Gratitudo Concivibus, Exemplum Posteritati.* —•— A z drugiey strony w śrzodku—•— *Decretô Reipublicæ nexu Confœderationis junctæ, 5tâ Xbris 1792. Regnante Stanislaô Augustô.* —•— A w koło; walor Srebra, jak na Talarze, ma być wyrażony, to jest: *Ex Marca pura Coloniensi* $10\frac{7}{16}$.

Medal ten ma mieć Kurs w Państwach Rzeczypospolitey Talara; i aby w Roku następuiącym Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiątym Trzecim pod żadnym innym Stęplem, tylko pod wyżey wyrażonym, Talary bite nie były, Konfederacya Generalna Obu Narodow stanowi. Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, Dnia Piątego Grudnia, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Alex. Xże Sapieha Kan. W. [illegible]
Marsz. Konf. W. Lit.

Ustanowienie [illegible] *Rzeczypospolitey*
i bicia p[illegible] *Talarow.*

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Wſzyſtkim w obec, i każdemu z oſobna komuby o tym wiedzieć
należało, do wiadomości podaie. Zbliża ſię moment, w którym Rzplta
Wolność i niepodległość, a Obywatel ſwoie ſwobody uyrzy za-
beſpieczone. W krótce znikną te fałſzywe mniemania, które po-
twarz rozſiewaiąc po Kraiu, napełniała goryczą ſerca Wſpół-Ziom-
kow. Narodzie! oddaſz nakoniec ſprawiedliwość tym, którzy oko-
ło ſzczęścia Twoiego pracuiąc, z ochotą ponieśli na ofiary życia
i właſne maiątki; a którzy obelgi rozrzucone po Kraju celem za-
mieſzania ſpokoyności wewnętrzney cierpliwie znoſić umieią; Lecz
nim Rząd Republikantſki z gruzow wywróconego Monarchizmu wy-
dobyty, a wſzyſtkie onego części w przyzwoitych ſtoſunkach opi-
ſane zoſtaną, Konfederacya Generalna Oboyga złączonych Naro-
dow z tą ufnością, którą ſama tylko Cnota wzbudzić umie, odzy-
wa ſię do wſpół-Obywateli, i powody przerwania Juryzdykcyow
Sądowych uſprawiedliwia. W ten czas kiedy świeżo wylęgły De-
ſpotyzm giął karki Wolnych Polakow, aby właſney bronili niewo-
li; myśleć o Sprawach i Procederach było rzeczą niewłaściwą. W
ten czas kiedy zwiedziona część Narodu groziła tym, którzy Praw
Przodkow ſwoich wyrzekać ſię niechcieli; Szukać ſprawiedliwości,
było iedno, co znaydować zemſtę. W ten czas zatym konfederuiąc
ſię Narody przez Akt ſwòy początkowy, zawieſiły w całym Kra-
ju Sądownictwo. Mineły czaſy okropne, uſpokoił ſię Narod we
wſzyſtkich ſwoich częściach, otwarcie Magiſtratur Sądowych, ſta-
ło ſię dziſiay konieczną potzebą; ale iakież to ſą Magiſtratury, któ-
reby otworzyć można było pierwiey, aniżeli Forma Rządu, i opi-
ſanie Juryzdykcyow do takoweyże Formy ſtoſowne uſkutecznione
zoſtanie? Wſkrzeſzać Juryzdykcye, iakie przed Seymem Rewolu-
cyinym znaydowały ſię, ieſt dziś rzeczą niepodobną; w przeciągu
bowiem kilku lat Oſoby na Urzędach zoſtaiące, iedne powymierały,
drugie uczyniły receſſa, inne na wyżſze poſtąpiły ſtopnie, tak da-
lece: że otwieraiąc dziſiay Jurysdykcye dawne, nie byłoby w ie-
dnych połowy, w drugich przynaymniey potrzebnych do komple-
tu Urzędnikow. Przywracać Urzędy przez Seym Rewolucyiny
uchwalone, byłoby iedno, co upoważniać Dzieło i ze wſzech miar
nieprawne i Narodowi niedogodne. Oſtatnie Seymiki, na ktòrych
Intryga i duch zguby Rzpltey przewodził, z ogulnego względu
były Dziełem niedoſtatecznym: Tam Obywatel, co niechciał zaprzy-
ſięgać niewoli, co ſię wzdrygał obierać Delegatow na dziękczynie-
nie za narzucone kaydany; zoſtał albo zapomniany, albo do Obrad
Publicznych niedopuſzczony; Tam bogaty ciągnąc Seymiki do
Mieſiąca i daley, odepchnął poczciwego, ale ubogiego Obywatela
niemogącego wyròwnać koſztom Intryganta; Tam Brat, któremu
z Działu po Oycu doſtał ſię maiątek, albo w zaſtawie, albo w ka-
pitałach, patrzał ze ſmutkiem na Brata, że ten biorąc na część ſwo-
ią Dziedzictwo, zabrał onemu razem i Prerogatywę Szlachectwa.
Ktòryż to Seymik, wolny zoſtał od Urzędowego zaſkarżenia? ileż

 ich

ich dotąd w Trybunałach nierozwiązanych zostaie? Seym zeszły Rewolucyiny, lubo doświadczone gwałty, chciał rownie gwałtowną zagładzić Konstytucyą, przez zaapprobowanie ogulne wszystkich nielegalnych Seymikow, nie potrafił iednak przeszkodzić Obywatelom, aby Ci na ucisk i niesprawiedliwość Publicznych nie uczynili zażaleń. W takim stanie są rzeczy; a kiedy dla przyczyn wymienionych, ani Juryzdykcye dawne, ani świeżo przez Seym Rewolucyiny ustanowione, otworzonemi być nie mogą, Konfederacya Generalna Oboyga Narodow, oświadcza podwoić swoie prace, ażeby opisanie i Magistratur Sądowych i Seymikow, nayrychley dokończone, oraz w tymczasową Exekucyą wprowadzone bydź mogło; A iako zamiar konfederowania się Narodow, ten był istotny, ażeby odiętą wolność przywrócić wspoł-Obywatelom, tak Konfederacya Generalna wierna zawsze początkowym swoim zasadom, święcie zachowywać pragnie Prawa wolney Rzpltey; a z tego powodu zaręcza: że wszystkie Urzędy chce mieć Elekcyine, i te pod wolny wybor Obywatelow, przez Uniwersały swoie na naypierwsze Seymiki ogłosi. Nim zaś to dopełnionym zostanie, deklarowała: iż Assessorye i Kommissye Skarbowe, będą sądzić Sprawy prędszego rozwiązania potrzebuiące, a tym Juryzdykcyom właściwe; A zaś Konfederacyom Mieyscowym i Sądom *Ultimæ Instantiæ*, pozwoliła przyimować Sprawy w przepisanych Uniwersałami rodzajach. *Służyć* wspoł-Obywatelom, znosić się z onemi i bydź otwartym we wszystkich czynnościach, są to ściśle prawidła, ktore sobie Konfederacya Generalna Oboyga wolnych złączonych Narodow przepisała; a te dopełniaiąc, ninieyszy Uniwersał rozdrukować, do Gazet Publicznych podać, do Konfederacyow Mieyscowych rozesłać, i z Ambon po Kościołach ogłosić zaleca. *Działo się w Grodnie na Sessyi Generalney Konfederacyi Oboyga wolnych złączonych Narodow, Dnia Siedmnastego Miesiąca Grudnia, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.*

Stanisław Szczęsny Potocki Alex. Sapieha ...
... Konf. W. Ks. Lit.

J. B. Tomaszewski
Sekretarz Gen.

Uniwersał ogłaszaiący Za[illegible]*alney Konfederacyi Oboyga Narodow.*

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Kruſząc i niſzcząc Dzieło ſzkodliwe, którym odwieczną naſzę Rzpltę wywròciwſzy, nie trwałą, źle ſtoſowną, położeniu naſzemu i geniuſzowi Narodu przeciwną Monarchizmu formą do Anarchii, i zguby prowadzono; a przywracaiąc właściwą i od Przodkow Nam zoſtawioną wolność Republikantſką, którą rządną, ſtałą, i beſpieczną Potomkom zoſtawić uſiłuie, do układania Proiektow rządowych, niemniey i do ſtoſowania tych, które przywiązani do Rzpltey wſpół Bracia Naſi przeſyłaią i przeſyłać będą; iakoteż do czynienia popraw żądanych, do Proiektow w Izbie Konfederacyi Oboyga Narodow, ! Deputacye z niżey wyrażonych Oſob wyznacza: to jeſt, z *Przewielebnych Biſkupow*: Xiążęcia Ignacego Maſſalſkiego Biſkupa Wileńſkiego, Antoniego Okęckiego Biſkupa Poznań: Jozefa Koſſakowſkiego Biſkupa Inflant: *ex Miniſterio*: Wielmożnych Jacka Małachowſkiego Kanclerza Wielkiego Koronnego, Kazimierza Raczynſkiego Marſzałka Nadwor: Koronnego, Seweryna Rzewuſkiego Hetmana Polnego Koron: Antoniego Dziekońſkiego Podſkar: Nadwor: Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego. *Z Prowincyi Wielko-Polſkiey z Senatu*: Wielmożnych Antoniego Xiążęcia Sułkowſkiego Woiewodę Kaliſkiego, Jozefa Moſzczeńſkiego Kaſztelana Łędzkiego. *Z Stanu Rycerſkiego*: Urodzonych Łukaſza Bnińſkiego Marſzałka Konfederacyi Woiewòdztw Wielko-Polſkich i Ex Poſła Woiewòdztwa Poznańſkiego, Adama Moſzczeńſkiego Marſzałka Konfederacyi Woiewództwa Bracławſkiego i Ex Poſła Poznań: Boguſława Szczaniawſkiego Ex Poſła Kaliſkiego, Jana Suchorzewſkiego Brygadyera Ex Poſła Kaliſkiego, Piotra Borzęckiego Szefa Pułku Konnego Woiewòdztwa Kijowſkiego, Andrzeia Cieleckiego Ex-Poſła Sieradzkiego. *Z Mało-Polſki*, *z Senatu*: Wielmożnych Marcina Swieykowſkiego Woiewodę Podolſkiego, Antoniego Xiążęcia Czetwertyńſkiego Kaſztelana Przemyſkiego. *Z Stanu Rycerſkiego*: Urodzonych Fryderyka Moſzyńſkiego Sekretarza W. X. Litt: i Ex Poſła Woiewództwa Bracław: Jana Orłowſkiego *Łowczego* Nadwor: Koron: i Ex Poſła Wzdtwa Podol: Michała Walewſkiego Marſzałka Konf: Wzdtwa Krakow: Mikołaia Piaſkowſkiego Staroſtę Taraſzczańſkiego, Woyciecha Swiętoſławſkiego Chorążego *Krzemieniec*: Ex Poſła Wołyń: Ignacego Leduchowſkiego Vice-Brygadyera *Kawaleryi* Narodowey Znaku Huſſar: *Z Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego*, z Senatu: JW. Michała Xiążęcia Radziwiłła Woiewodę Wileń: W. Kazimierza Platera Kaſztelana Trockiego: *Z Stanu Rycerſkiego*: Urodzonych Ignacego Siwickiego Trockiego, Józefa Miłoſza Kowieńſkiego, Michała Straſzewicza Upitſkiego, Michała Giełguda Zmudz: Franciſzka Xiążęcia Sapiehę Słonim: Mateuſza Zyniewa Wołkow: *Kon-*

federacyi General: W. X. Litt: Konſyliarzy. Którzy to pod Prezydencyą Marſzałkow Generalney Konfederacyi Oboyga Narodow, a w niebytności Ich, pierwſzego ex ordine zaſiadłſzy, Projekta Rządowe wſzyſtkie z kądkolwiek przychodzące roztrząſać, ſtoſować, i ſwoie formować będą, nie oddalaiąc ſię bynaymniey od zaſad pierwiaſtkowych Przodkow naſzych, ktòre Rzpltę ſtanowią, i ktòre świętością Przyſięgi Bogu i Oyczyznie wykonaney, Konfederacya Oboyga Narodow utrzymać i zabeſpieczyć przyrzekła. Praca ich będzie w niżey opiſanych widokach:

Primo: Prawa kardynalne z Praw dawnych Rzpltey wyciągnie, przydawſzy do nich to, co wolność, udzielność, ſiłę, i beſpieczeńſtwo Rzpltey zaſtalić i uwiecznić może, a co oddali na zawſze wſzyſtkie innowacye ſzkodliwe Stanowi Rzpltey, i uzurpacye, Jey tylko ſłużącey władzy udzielney.

Secundo: Formę Obradom Narodu odwiecznie wolnego tak przepiſze, aby potrzebnym porządkiem wolność każdego Obywatela od intrygi ſzkodliwey i gwałtu, ktòrego wolny znać nie powinien, była zabeſpieczona.

Tertio: Adminiſtracyą rzeczy publicznych tak ułoży, aby wykonawcza władza przy tęgiey Exekucyi Praw Rzpltey nigdy wolności Polityczney Stanu, ani oſobiſtey obarczać nie mogła.

Quarto: Aby Adminiſtracya rzeczy publiczney zbliżona Woiewòdztwom, doſkonalſzą będąc, nigdy od władzy Dozorczey zagarnioną i podbitą być nie mogła.

Nakoniec: tak tę Adminiſtracyą rzeczy publicznych układać ſtarać ſię będzie, aby każden Obywatel zdatny, choć nie bogaty, mógł ſię podiąć poſługi ſwey Rzpltey, z tą iednak oſzczędnością: aby intraty publiczne na dobro tylko Rzpltey używane, wyſtarczały na utrzymanie jey mocy zbroyney; której mocy zbroyney, to jeſt Woyſka Rzpltey ſtoſowny rząd przepiſze, aby Zołnierz Rzpltey pożyteczny, a nigdy ſtraſzny ſwey Oyczyznie i Obywatelſtwu ciężki być nie mógł: Gdyż to ieſt ważne dzieło, ktòre Konfederacyi OO. Narodow ieſt celem, i ktòre roſtropnie dokonane poważną i ſzczęśliwą exyſtencyą Rzpltey, pokoy trwały z Sąſiadami, i dobro rzetelne Obywatelſtwu, zabeſpieczy i uwieczni. Dan w Grodnie na Seſſyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, Dnia Siedmnaſteg[illegible]ca Grudnia Tyſiąc Siedmſet Dziewiędzieſiąt D[illegible]ugiego R[illegible]

Uniw[illegible]yą do ułożenia Formy Rządu wyznaczaiący.

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Idąc Przodkow swoich torem, za grunt i pierwszą zasadę, wszystkich czynności swoich położyła, Wiarę i Wolność; Wiarę bynaymniey nieoddzielną, od Cnot Chrześciańskich i Obywatelskich, a Wolność uległą Prawom Narodu.

Te dwie sasady, z sobą łącząc, a pierwszeństwo zawsze daiąc Religii, bez którey pospolicie Wolność przemienia się w swawolę, a z czasem w niewolę; postanowiła użyć wszystkich środkow, do utrzymania tych dwóch sprężyn prawdziwey szczęśliwości Narodowey.

Z tego powodu, nie może *Konfederacya* oboiętnym poglądać okiem na niektóre iawne przeciw Religii zdrożności, szkodliwe samemu Towarzystwu, szkodliwe Republikanckiemu Rządowi.

Zwolnione przez skazę obyczaiow serca niektórych wyrodnych Obywatelow, pod pozorem wolnego myślenia, barwiąc bluźnierstwa swe przeciwko Bogu płaszczem Filozofii, nie wystawuią przed sobą nic tak świętego i szanownego, w Bóstwie i Religii Chrystusowey, na co by się śmiało, iadowicie, szydersko, piórem i usty targnąć nieważyli.

Ośmielona iawna niezbożność wybuiałych Mędrkow niekarnością, z czasem pomknęła się tak daleko, że się słusznie obawiać należy, aby się do Narodu niezwrócił ów wiek, na który obcy Pisarz i mniey przyiaźny Religii naszey, niegdyś narzekał „ *Wolność* (prawi) *sumnienia i bluźnienia Boga, dziś Polskę takiemi zarazami* „ *napełniła, którychby żadna Religia pod Słońcem nie ścierpiała.*

Nie iest zamiarem Konfederacyi, wchodzić w skrytości czyiegokolwiek sumnienia, abo gwałtownie zniewalać kogo do wyznania panuiącey Wiary: lecz ieźli Prawa i Rząd Nasz, według pewnych prawideł toleruie różnego wyznania, Obrządku, i Religii; nie idzie zatym, iż wolno w Chrześciaństwie zrodzonemu Obywatelowi, iawnie do żadney nieznać się Religii, iż mu wolno głośno lżyć Boga, bluźnić Zbawcę i Odkupiciela Narodu Ludzkiego; naygrawać się z Swiętey Ewangelii, a tym samym zarażać serca niewinnych, zwodzić prostych, omamiać słabych, zaszczepiać i krzewić Libertynizm; a młodych Synow Oyczyzny, przyszłą iey nadzieię i podporę, rozwalniaiąc obyczaie, przetwarzać w Synow Beliala.

)1(Prze-

Przeto nim przez Formę Rządową obmyślemy śrzodki na skutek dostatecznieyszy Praw Przodkow naszych, za bluźnierstwa i pisma przeciw Religii iadowite surowość rozciągaiących; nim w ustanowić się maiących Magistraturach, zlecone będą szczegulnieysze warunki i censury Ksiąg i Pism, z Zagranicy i z pod Prassy Drukarniow Krajowych wychodzących opisane zostaną; obliguiemy Przewielebnych Jchmość Xięży Biskupow: ażeby całą ku temu zwròcili gorliwość, iżby bluźnierstw, Pism, Gazet, Drukow, Religią łżących i dobre obyczaie każących dostrzegali pilnie; Zalecamy oraz Konfederacyom Mieyscowym, ażeby ku pomocy temu zamiarowi były. Komuby zaś kolwiek takowe przestępstwo dowiedziono, ten w Sądzie Mieyscowey Jurysdykcyi przekonany, według Praw Kraiowych, ukarany być ma.

Które to postanowienie, iżby po wszystkich Miastach i Kościołach czytane i publikowane było, Konfederacya Wolnych Oboyga Narodow Zwierzchności Duchowney i Swieckiey zaleca. Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, Dnia Siedmnastego Grudnia, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Uniwersał zakazuiący Pism i Drukow przeciw Religii.

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Wſzyſtkim w obec, i każdemu z oſobna komuby o tym wiedzieć należało, a mianowicie Prześwietnym Konfederacyom Mieyscowym Województw, Ziem, i Powiatow, niemniey wſzelkiego gatunku Poſſeſſorom Dobr w kraiach Rzpltey znayduiącym ſię do wiadomości podaie.

W tym czaſie, kiedy wyſłana Delegacya do JW. Kochowſkiego Generała en Cheff, czyni z Nim układ względem ceny i zapłaty, za wybrane dotąd Furaże; kiedy nietylko za poczynione ſzkody przez Woyſka Roſſyiſkie obmyślaią ſię środki ſprawiedliwey bonifikacyi, lecz nadto opatruią ſię ſkuteczne ſposoby, ażeby doſtarczać ſię maiący na przyſzłość Furaż, Ceną do Targow Kraiowych ſtoſowną przez Liwrantow Woyſkowych był zakupowany, Konfederacya Generalna Obu Wolnych Złączonych Narodów, nim przez Uniwerſały obwieści Narod o pomyślnym ſkutku uſilnych swoich ſtarań, nie może tym czaſem odmówić tylekroć ponowionym Rekwizycyom od Naywyżſzey Kommendy Woyſka Roſſyiſkiego ſatysfakcyi.

Z tego zatym powodu, zaleca wſzyſtkim Konfederacyom mieyſcowym Woiewództw, Ziem, i Powiatow, ażeby Prowianta i Furaże na dwa naſtępuiące Mieſiące, to ieſt: Styczeń, i Luty, do wyznaczonych Magazynow ſtarały ſię wcześnie przyſpoſobić; a to w równym i iednoſtaynym rozkładzie na wſzyſtkie (bez różnicy i aggrawacyi) Dymy Dziedziczne, Duchowne, i Królewſkie.

Naywyżſza Kommenda wydała ſurowe rozkazy do Woyſk Roſſyiſkich, w Kraiach Rzpltey Konſyſtuiących: ażeby Mieſzkaniec Polſki był ſzanowany, ażeby ściſła ſprawiedliwość dla niego wymierzona, a grzeczność, łagodność i ludzkość w każdym czaſie zachowywały ſię, ażeby wykraczaiący w tey mierze, bez żadnego względu na Rangę i oſoby, karani byli; z tych powodow Konfederacya Gene-

ralna, równą Woyſku Przyiacielſkiemu wypłacaiąc ſię wzaiemnością, zaleca wſzyſtkim Prześwietnym Konfederacyom mieyſcowym, ażeby *reſpective* ſwoich Województw, Ziem, i Powiatow, naypilniey przeſtrzegali: aby Oſoby do Woyſka Roſſyiſkiego należące, z przyzwoitą dyſtynkcyą Rang, należytą ludzkością traktowane były, ſprawiedliwość w ſwoich targach w każdym czaſie odbierały, a wykraczaiący przeciwko nieyſzemu zaleceniu, przekonani w Sądach, aby iako burzyciele ſpokoyności publiczney karani byli. Nieyſzy Uniwerſał, rozdrukować, do Konfederacyow mieyſcowych rozeſłać, w Aktach onychże Oblatować, niemniey po wſzyſtkich Parafialnych Kościołach z Ambon ogłośić. Konfederacya Generalna Oboyga złączonych Narodow nakazuie: *Działo ſię w Grodnie na Seſſyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, Dnia* 21. *Grudnia* 1792. *Roku*.

D. B. Tomaszewski
Sekr. Konf. Kor.

Uniwerſał przyſtawienie Prowiantow, na Mieſiące Styczeń i Luty zalecaiący.

KONFEDERACYA

GENERALNA

WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH

NARODOW!

Dla Ciebie Narodzie odwiecznie Republikantſki, pracuiąc Współ-Bracia do dobra wspólnego przywiązani, winnemi się czuią okazać zamiar prac swoich.

Ze chcemy wspólną Naszę Oyczyznę zabeśpieczyć, Wolność co Nam Przodkowie zoſtawili, rządnieyszą, i od ducha Panowania na zawsze zawarowaną utwierdzić, dobro publiczne przez pokoy i ufność wspòlną zaſtalić; czynow Naszych osnową dowodem będzie.

Nie duma rządzenia chciwa, nie niechęć osobiſta, nie chęć zyſkow, czynow Naszych jeſt popudką i sprężyną, bo tylko jak Obywatele wyratowaney Rzeczypospolitey wolni i rówi, w zaciszach Domow naszych żyć spokoynie pragniemy; boi tych nawet, co Nas prześladowali, co na Nas potwarzami mioali, aby tylko Rzpltey gubić niechcieli, uſtawnie Ich oſtrzegaią, spokoynemi i szęśliwemi widzieć pragniemy; bo Maiątku Rzpltey, i własności każdego Współ Braci Naszych ſtrzegąc, z pilnością, to co mamy, i życie nawet, Wam Współ-Bracia! i wspólney Rzeczypospolitey poświęciliśmy.

W poprzednich Uniwersałach okazaliśmy Narodow cel prac Naszych; zbliży się w krótce moment, wktóryp ſkutek okaże: jak ſtałość nieprzełamana, i cnota intereſsm własnym nieſkalana, Oyczyznie swoiey ſłużyć umie.

Konfederacya Generalna uſtanowiwszy Deputacyą z grona Generalności Oboyga Narodow do przygotowania Proiektow Rządowych, krótkim rzutem okazała Cel prac, do których Ich obowiązuie, a przyśpieszaiąc Dzieło podźwignienia Rzpltey Spiſkiem trzeciego Maia wywròconey i zniszczoney (którą na trwałych i beśpiecznych wzniesie fundamentach) przypomina współ-Braciom w Domach pozoſtałym, aby myśli swoie celem Dobra Rzpltey do Marszałkow Narodowych, lub do wyznaczoney Deputacyi przysłali.

Oświadcza przytym przed Narodem Republikantſkim z tą otwartością, ktòrą Cnota dobrze czyniąca mieć zwykła: że od Dnia Piętnaſtego Lutego przygotowane przez Deputacyą Proiekta, do uchwały i exekucyi przedſięwezmie; a na ten koniec wszyſtkich Konsyliarzow Generalney Konfederacyi Oboyga Narodow, ażeby na ten Dzień ziachać nie omieszkali, miłością Dobra Publicznego obowiązuie.

Nie będziemy więcey Narodzie Republikantſki! zwodzić ſię fałszywie rozsianemi maxymami: jakoby Polſka Rzeczą-Pospolitą trwać nie mogła; przeświadczeni: że takowe syſtemma wpaiane było przez Tych, co panować Rzeczypospolitey przedſięwzieli, mniey baczni: że tym i ſiebie, i Polſkę zgubić mogli.

Nie uwierzemy więcey zdradliwey, i nierostropney nauce, aby Władzę Wykonawczą, w ktòrey moc cała Państwa zawiſła,

w ręce jedne oddawać: bo wolnemi być, a Oyczyznę Rzeczą-
pospolitą mieć chcemy.

Dziedzica Rzeczypospolitey nie damy; bo nie Pana Polski, ale Głowę i Naczelnika Rzeczypospolitey w Krolu Naszym obranym dla tego mieć żądamy: aby snać kiedy dla Tyrana mieysce się nie zostało.

Wierzyć więcey nie będziemy tym *Pseudo-Patryotom*, którzy na Narod wołali: że dla tego wolnym być niemoże, że ma Prawo Elekcyi.

Ale przekonani będziemy, że doskonale Wolni i spokoyni niemożemy być, jeźli sposobu wolney Elekcyi mądrze nie opiszemy.

Nakoniec, rządności wraz z całym Narodem Republikatnskim żądamy; abyśmy szczęśliwi, wolni, niepodlegli, w pokoiu z Sąsiadami żyć i trwać mogli: Takowe Dzieło (które Rzpltą rządną, niepodległą, i bespieczną uczyni, i którym Polak po tylu burzliwych odmianach uyrzy się nakoniec stale wolnym, i z własnością swoią bespiecznym) Seym zwołany tym dokładniey ulepszy, że z doświadczenia widzieć będzie, co ulepszenia wymaga; a tym zgodniey i chętniey utwierdzi to, co szczęśliwość osobistą każdego Obywatela, i ogólną Rzpltey, z utwierdzeniem Jey Polityczney exystencyi zabespieczy.

To szczere bez obłudy Narodowi czyniąc oświadczenie, niech nas sądzi: czy Nam, czy Potwarcom Naszym wierzyć może? i czyli ta Wielka i Przyiazna dla Rzeczypospolitey Monarchini nie powinna z iskać nieograniczoney ufności i wdzięczności Narodu? która wyrwawszy Nas z ostatniey toni, tak wspaniale zrządza sposobność wolności, szczęśliwości, rządności, independencyi, trwania.

Ten tedy Uniwersał, aby do wiadomości publiczney doszedł, po wszystkich Aktach Publicznych oblatować, z Ambon publikować, i u drzwi Kościołow, i Ratuszow przybić, Konfederacya Generalna zaleca. *Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow Dnia 21. Msca Grudnia Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.*

Stan. Szcz. Potocki Marszałek Konf. Gen. Kor.

Alex. Sapieha Kanc. W. Lit. Marsz. Konf. W. X. Lit.

D. B. Tomasiewski Sekr. Generalny Konf.

Odezwa do Narodu.

№ 7367. 37

36

Konfederacya Generalna

Wolnych Obojga złączonych Narodów

Chcąc aby Stan Woyska Siły Kraiowey Rzeczypospolitey składaiący, tak w ogulności dla Dobra Oyczyzny, iako w szczegulności każdego Obywatela daiącego na Exystencyą tegoż Woyska Podatki, istotnie był wiadomy, gdy po Ostatniey Rewolucyi z Raportów Woyskowych niedostatki znaczne w Korpusach Koronnych okazuiące się potrzebuią Urzędownego wyexaminowania: Przeto Konfederacya Generalna Obojga Narodów, wydane w tym Celu do Kommenderuiących Generałów Dywiziami Ordynanse do Lustracyi Korpusów, Kommunikuiąc Prześwietnym Konfederacyom Mieyscowym mieć chce, ażeby te za Znieśieniem się z Niemi Wyskommenderowanych na Lustracyą Officyerów, gdzie Korpusy konsystuią, z pomiędzy siebie wyznaczyły Konsyliarzów do Wspólney Pracy y ukończenia Takowych Lustracyi. Dano w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Obojga Narodów. Dnia Dwudziestego Czwartego Stycznia, Tysiąc Siedemset Dziewięćdziesiąt Trzeciego Roku.

Kom.
Pl.

[illegible] Potocki Marszałek [illegible]

Alex. Xże Sapieha Kancl. W.
Marsz. Konf. W. Lit.

Fran. Chmaszczewski
[illegible]

Zalecenie Konfederacyom Mieys[...] wyznaczenia z pomiędzy siebie Konsyli-
arzów dla Wspólnego z wykommenderowanemi Officyerami Korpusów Woyska

Ordynans do JWW. Generałow Diwizyami Woyska Koronnego Kommenderuiących:

Daię Ordynans JWW. Generałom Lieutenantom Diwizyami Woyska Koronnego Kommenderuiącym: ażeby gdy wszystkie Brygady, Pułki, Artylleryja Regimenta na swoich przeznaczonych lokacyach staną, wykommenderowali Lustracyą, podzieliwszy tę pracę między siebie i Generałow Majorów z przydanemi lub przybranemi Szabs-Officyerami ustronnych Korpusów, którato Lustracya następuiące zachowa przepisy =

1mo Wykommenderowani do Lustracyi w mieyscu Konsystencyi Korpusu znioszą się z Konfederacyami mieyscowemi dla wyznaczenia z pomiędzy siebie Konsyliarza do wspolney pracy; w porządku czego Konfederacya Generalna Oboiga Narodow Konfederacye mieyscowe o wyznaczeniu Osob uwiadomiła.

2do Gdy staną w mieyscu lokacyi Brygady, Pułku artyllerii lub Regimentu, wykommenderowani na rzetelności Lustracyi wykonaią Przysięgę.

3tio Obrachuią nayprzod Kassę, do ostatniey Likwidacyi; Remanenta zakwanotuią, z oddziałem funduszu wakantowego od funduszow sprawunkowych, ustanowią, Percepte z assygnacyów w każdym kwartale wzyskanych aż do Raty Decembrowey inclusive Roku przeszłego.

4to Expens Gaż Officyerskich i Lenungów podług przepisanego Schemmatu Likwidacyi, podać sobie należą, i stosownie do Rat kwartalnych ułożą, przychod i odchod Głow w każdym kwartale zakommotuią, z których Remanent Wakantowy ustanowią; a gdzieby dokładnych Rol kwartalnych niebyło, tedy z Examinu i Indagacyi były aktualne Komplet, a z niebytych Głow Wakant zapiszą.

5to Z Funduszów Wakantowych iaka Expens i z którymi Dispozycyami była, oddzielnie obrachuią.

6to Co z przedanych Koni Officyerskich i z pod Powozkow Namiotowych do Kassy wpłynęło, oddzielnym artykułem dołożą.

7mo Co który Korpus expensował za czyiemi dispozycyami? a z Kass swoich w czasie Rewolucyi, czy na Furaże do Kommissaryatow polowych,

czy

czy nakłaniany sposobem pożyczanym innym Korpusom? gdzie pieniądze Furażowe wpłynęły? czy aktualnie Korpusy odebrały wszystko? czy nie maią co do pretendowania, i od kogo? Kommenderowani do Lustracyi wyiaśnią.

8vo W iakim Komplecie aktualnie Korpusy znayduią się? wiele Głów brakuie Offiycerów, Namiestników, Towarzystwa, UnterOffiycerów, Gemeynów i Szeregowców?

9no Jaki tychże Korpusów Stan co do Ludzi i Koni? co brakuie z Koni, Ekwipażu Konnego, z Broni, Ledewerków mundurowych, Polowych Rekwizytów? i z iakiey przyczyny

10mo Co Korpusy istotnie odebrały od Kommissoryatu tak z polowych Rekwizytów, iakoteż z Sukien na mundury i Płaszcze? czy w naturze czy w pieniądzach? a co którem Korpusowi nie dodane było?

11mo w okolicznościach wyższey Decyzyi wymagaiących zdanie swoie zapiszą z wyrażeniem Powodów.

12mo Gdzie potrzeba do Exspliknacyi Offiycerów z Urlopami będących, tych do Lustracyi z Urlopów ściągną, i takowe Lustracye iak nayspieszniey i naydokładniey na Dzień ostatni Miesiąca Lutego Roku teraznieyszego ukończone przez Kommenderuiących Dywizyami do mnie odeszlą.

13tio Nieprzybycie Konsyliarzów z Prześwietnych Konfederacyi w pomoc Lustruiącym, Lustracyi tamować nie ma.

KONFEDERACYA

GENERALNA

WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH

NARODOW!

Z powinności ſwoiey podaie do wiadomości Narodowi i nadzieie i obawy ſwoie, nigdy innego celu nie maiąc, tylko ocalenie Rzeczypoſpolitey, i ochronienie Wſpół-ziomków — Zwodzić Narodu nigdy nie myślała i myślić nie może. Losu zawisnego częstokroć zwyciężyć nie można. Cnotliwych Obywatelów jeſt rzeczą, ſzukać wſzelkich ſrzodkow odwracać nieſzczęście od Oyczyzny. — w Uniwersale gotowości do poſpolitego ruſzenia wynurzyliśmy przed Narodem, czego ſię obawiać można, i co czynić należy; oſtrzegliśmy, aby ſpokoyność zachowana, harmonia jako naylepsza z Woyſkiem Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci całey Roſſyi utrzymana była; aby Narod będąc w gotowości, nie zbierał ſię pierwiey i nie zgromadzał, aż oſtatnie Wici wytknięte zoſtaną; teraz to oſtrzeżenie powtarza z wyrazem: że jeżli jeſzcze może mieć jaką nadzieię Rzeczpoſpolita, to zapewne jedynie w wielkomyślności Wielkiey Katarzyny pozoſtała; Jey rady odrzucać, byłoby gubić ſię prędzey. — Na miłość tedy Oyczyzny obowiązuiemy i zaklinamy Wſpół-ziomków Naſzych po Prowincyach będących: aby przez wzruſzenie niewczesne, zgonu Rzeczypoſpolitey nie przyśpieszyli, aby do poſpolitey obrony tym ſpoſobem i w ten czas dopiero ſię brali, gdy przez Konfederacyą Generalną przez oſtatnie Wici oſtrzeżeni będą. — Konfederacya Generalna łączy tu dla wiadomości Narodu i Notę JW. JP. de Sievers Ambaſsadora Nayiaśnieyszey Imperatorowey, i Odpowiedź na tę Notę.

Dan w Grodnie dnia Dwudzieſtego Drugiego Mca Lutego, Tyſiąc Siedmset Dziewięćdzieſiąt Trzeciego Roku.

Stanisław Szczęsny Potocki [illegible]

Fran. Chrząszczewski [illegible]

[illegible] Zabiełło Szawelski [illegible] Marszałek Konf. Gen. W. X. L. [illegible]

Uniwerſał zapew...
Noty JW. de...

NOTA
JW. DE SIEVERS.

Niżey podpiſany Poseł Extraordynaryiny i Pełnomocny Nayiaśnieyſzey Imperatorowey całey Roſſyi, nie mógł bez wielkiego zadziwienia równie i żalu widzieć tłumaczenie Uniwersału, który Nayiaśnieysza Konfederacya Generalna uznała potrzebą wydać pod Datą 11. Lutego, którym Narodowi gotowość do poſpolitego ruſzenia zaleca.—"— Nie wchodząc w roztrząsanie przyczyn, któreby Nayiaśnieyszą Konfederacyą Generalną do tak oſtatecznych krokow zachęcić mogły, bez żądania odemnie rady jako Miniſtra Dworu Przyiacielſkiego i Sprzymierzonego, od którego (jak ſama Konfederacya Generalna wyznaie) ſzczęścia i ſpokoyności dla Polſki ſpodziewać ſię należy; jedna atoli uwaga zmnieyſzyć powinna była zapał, który przewodził tym czynnościom Konfederacyi Generalney, to jeſt: pamięć na wzruſzenie i zamieſzki do uniknienia niepodobne, jako zwykłe wyniknąć mogące z ták czułego zagrzewania, które poprzedza te cztery punkta powſzechnego nakazu.—"— Punkt 2. nakazuie wyraźnie wybor i nominowanie z obietnicą nadgrod przyſzłych Regimentarzow i Rotmiſtrzow w Ziemiach, Powiatach i Parafiach; mogłażby ſię to wykonać bez ziazdow licznych, burzliwych, i częſto nawet ku ſwywoli nieiako ſkłonnych? jak o tym tyle razy ſmutne przekonało doświadczenie —"— Raz nominowani Regimentarze z Rotmiſtrzami łączyć ſię będą, Ci zwykłe zaczną zaciągi, wyprawy, i tymczasowe działania Woyſkowe, czekaiąc rozkazu do powſzechnego złączenia ſię podług czwartego punktu, co zachęcenie w trzecim punkcie do ſpokoyności zupełnie ezczym, i nawet czyni niebeſpiecznym dla ſameyże ſpokoyności ták iſtotney potrzebom Rzpltey.—"—

Niżey podpiſany Poseł Pełnomocny przymuſzony jeſt wyznać ſwoię nieſpokoyność z przyczyny, iż Nayiaśnieyſza Konfederacya Generalna obiecuie taiemnie powſzechną dla tych amneſtyą, którzy według jey własnego wyznania na obalenie Rzpltey pracowali, i tyle jey przynieśli nieſzczęścia, o co ſię tak ſprawiedliwie żali: Ci Emigranci którzy przez drobne i potaiemne ſpoſoby równie i przekładania tyle nieprzyſtoyne, ile fałszywe, przed Zgromadzeniem Narodowym w Paryżu śmieli wyznawać te ſzkaradne prawidła, które teraz upadlaią Narod Francuzki w oczach powſzechnie urażonego Swiata; będąż mogli Ci Emigranci, co śmieli upewniać, iż większa część Narodu Polſkiego myśli jak oni, wrócić ſię do łona Narodu bez wnieſienia weń nowego żaru ognia, niezgody, i utworzenia w nim nowych nieſzczęść?

Niżey podpiſany Poseł Pełnomocny nie czekaiąc nowych i ſzczegulnych w tey mierze rozkazow od ſwoiey Monarchini, rozumie czynić ſwoią powinność, i dopełniaiąc te, które mu dokładnie przy jego nominacyi dane były, aby z Nayiaśnieyſzą Konfederacyą Generalną wſpólnie i z Jchmość Panami Generałami en Chef Kommenderuiącemi Woyſkiem Jey Imperatorſkiey Mości w Polſzcze czuwał na zachowanie naydokładnieyſzey ſpokoyności, i wſzyſtko pilnie oddalał, cokolwiekby ią przerwać mogło, upraſza Nayiaśnieyſzey Konfederacyi, aby przez wzgląd na przyczyny wyż wymienione, raczyła kazać obwieścić wſzędzie, gdzieby już ten Uniwersał Poſpolitego ruſzenia był ogłoſzony: iż Nayiaśnieysza Konfederacya Generalna nie ſądzi, aby ſię jakiekolwiek zgromadzenia zbierały, dla uniknienia wſzelkich rozruchow i zamieſzania; lecz aby każdy dobry Obywatel Rzpltey ſpokoynie zoſtawał aż do przyſzłego zwołania na Głos Narodu, jakie tego okoliczności wymagać będą.

Nadto

Nadto niżey podpisany nie może zamilczeć Nayiaśnieyſzey Konfederacyi Generalney, iż w chęci utrzymania ſpokoyności zupełney na gruncie Nayiaśnieyſzey Rzeczypoſpolitey, Kommendanci Woyſka Jey Imperatorſkiey Mości na Kwaterach zimowych leżącego, maią wſzędzie naywyraźnieyszy rozkaz, aby przeſzkadzać i rozpraſzać wſzyſtkie jakiekolwiek Zgromadzenia i łączenia nawet Wóyſk, któreby zamieſzania utworzyć, i przez poruſzenie źle wzięte naprowadzić mogły na uczynienie krokow nieprzyiaźnych; tym więcey, że niżey podpisany Poseł Pełnomocny jeſt nowo umocowany do przełożenia Nayiaśnieyſzey Konfederacyi Generalney: aby chciała w tak delikatnych okolicznościach czynić z rozſądną powolnością, i umiarkowaniem, równie i jak nayuſilniey unikać, aby przez kroki przeciwne nie weyść w zatargi z tak ſilną Potencyą. Dan w Warszawie $\frac{7}{18}$ Lutego 1793. Roku.

podpisano: *Jakob de Sievers.*

ODPOWIEDZ

JWW. Marſzałkow Konfed: Generalney O. N. na Notę powyżſzą JW. de Sievers.

Niżey podpiſani Marſzałkowie Konfederacyi Oboyga Narodow z wyraźnego Jey zlecenia maią honor odpowiadać JW. JP. de Sievers Poſłowi Nadzwyczaynemu i Pełnomocnemu Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Całey Roſſyi na Notę Jego podaną na dniu 18. Lutego względem Uniwerſału na poſpolite ruſzenie =

Konfederacya Generalna ieſt przekonaną: że tłómaczenie czytane od JW. Poſła ieſt niedokładne, i nie wyraża prawdziwego rzeczy znaczenia.

1. JW. Poseł przez czas bytności ſwoiey w Grodnie, był świadkiem boiaźni i troſkliwości Konfederacyi Generalney z przyczyny wniścia Woyſk Pruſkich, i rozſianych wieści o nowym Kraiu rozbiorze. Podana nawet była Nota od Konfederacyi General: JW. Poſłowi, w którey wyrażona ieſt i boiaźń powſzechna, i zaufanie bez granic w Wielkomyślności Nayiaśnieyſzey Imperatorowey. Co do poſpolitego ruſzenia to decydowane było dniem pierwiey, nim JW. Poseł do Grodna przybył, i Marſzałek Konf: Koronney miał honor o tym Go uwiadomić, chociaż Uniwerſał późniey wyſzedł.

2. Względem obawy zamieſzkow, które JW. Poseł nieuchronne być ſądzi, Konfederacya G. mogłaby zaręczyć, nietylko naywiękſzą wewnątrz ſpokoyność i iak naylepſze z Woyſkami Roſſyiſkiemi znoſzenie ſię, ale i ſtałe przywiązanie do Tey Monarchini, która Rzpltę wſpierać raczy, gdyby ta ufność w Jey Wſpaniałości, którey zawſze daiemy dowody, ściągnęła iaką wzaiemność, i gdyby nieprzeſzkadzano Rządowi Skonfederowaney Rzpltey używać wſzelkich śrzodkow i sił własnych do utrzymania ſpokoyności i całości Rzpltey; ale teraz, gdy ani Woyſku Kraiowemu żadnego niedozwolono poruſzenia, ani Konfederacyom po Prowincyach zbierania ſię dla rady, doſyć iednego Człowieka, któryby zaprzedany był iakieykolwiek intrydze, a ten ſam mógłby ſię ſtać przyczyną zaburzenia, za które Konfed: Gener: odpowiadaćby żadną miarą nie mogła, a przypadek taki mógłżeby ſłużyć za iaki pozor ſkargi na Rzpltą nie żądaiącą tylko zachowania ſwego beſpieczeńſtwa, całości, i pokoiu?

3. Nominowanie Regimentarzow i Rotmiſtrzow dla przewodniczenia zgromadzaiącey ſię na poſpolite ruſzenie Szlachcie, zamiaſt wzniecenia zamieſzkow, byłoby przeciwnie ſpoſobem utrzymania dobrego porządku i ſpo-

i ſpokoyności tak pilnie od Konfederacyi Generalney Wſpół-Obywatelom zaleconey. Nominacya Regimentarzow i Rotmiſtrzow poruczona była Konfederacyom Woiewódzkim, i wybior ten do Marſzałkow z Konſyliarzami należy, a żadnych zgromadzeń burzliwych, o których JW. Poſeł wſpomina nie byłoby, i ſpokoyność publiczna w żaden niecierpiałaby ſpoſob.

4. Regimentarze i Rotmiſtrze Nominowani nie maią zlecenia żadnych czynić zaciągow, gdyż w poſpolitym ruſzeniu każdy Szlachcic obowiązany ieſt na Koń wſiadać: Nadto, nie mogli oni zgromadzać Szlachty wprzódy, dopókiby powtórny od Konf: Gener: nie wyſzedł w przypadku potrzeby Uniwerſał. Przyznać więc raczy JW. Poſeł, że Konf: Gener: nigdy nietraciła z oczu zachowania ſpokoyności i porządku w Rzpltey.

5. Konfederacya Generalna uſiłowała zawſze iednoczyć umyſły, przywiązać Narod cały do dobrey ſprawy, i do tey Wielkiey Monarchini, która protegować raczy zbawienne Zamiary Konf: Generalney za Jey wſparciem uformowaney; a nie widząc ani żadnego w Narodzie ſprzeciwieńſtwa, ani Partyi przeciwney, nie miała żadney potrzeby ogłaſzać Amneſtyi, ani odwoływać Emigrantow: nikt bowiem nietylko wygnanym, ale ani sądzonym nawet nie był. Konfederacya Generalna przy wſparciu Wielkomyślney Monarchini utworzona, żądaiąc tylko zapewnić ſzczęśliwość powſzechną, nie mogła żadnego dopuścić ſię prześladowania, któreby było nie tylko przeciwne Jey pryncypiom i zamiarom, ale i godności protegującey Ją Monarchini, która równie panuie dobrocią Sercom, iak potęgą rządzonym przez ſiebie Narodom... Nie ſłabość w każdym Rządzie naganna, ale dobroć co iednoczy, przywiązuie i kochać ſię każe, kierowała krokami Konfederacyi Generalney: wznioſłaby Ona miecz ſprawiedliwości na każdego Obywatela, coby zgubić, albo zaburzyć chciał Rzpltę; taki któren nic wſpólnego z Polſką nie ma, prócz urodzenia i nazwiſka, kto w Oyczyznie nic prócz długow nie zoſtawił, może łatwo z odmianą klimatu odmienić i myślenia ſpoſob, a nawet i podchlebiać obłąkaniom tych, którzyby go żywić chcieli: takim zapewne był ten, który popiſywał ſię z wymową ſwoią na Zgromadzeniu Narodowym w Paryżu. Nietrzeba ſię iuż więcey obawiać ducha niezgody między Polakami: nieſzczęścia Oyczyzny Naſzey nauczyły każdego rozſądnego, aby nieodważał ſię nienawidzieć Wſpół-ziomkow, a gdybyśmy mogli przy całości Naſzey zoſtać ſię, Narod chroniłby ſię pewnie od wſzelkiego nowości ducha.

Wyrazy JW. Poſła, których używa dla zapewnienia Konfederacyi Generalney, że ma ſobie zlecono od Monarchini (którą o zbawienie i całość Rzpltey błagamy) czuwać na ſpokoyność Kraiu Naſzego, pocieſzyłyby zapewne Narod, gdyby JW. Poſeł miał także zlecenie zapewnić Rzpltą o całości Państw Jey. Słowo iedno Wielkiey Katarzyny iako Gwarantki exyſtencyi, i całości Rzpltey, mocnieyſząby Nam było rękoimią, niżeli wſzyſtkie uſiłowania Naſze. A Rzplta Skonfederowana poſpieſzyłaby wyznać przed obliczem świata: że exyſtencyą i całość ſwoię winna ieſt wſpaniałości Tey Monarchini, w którey całą położyła ufność.

Konfederacya Generalna w celu przeświadczenia, iak wiele żąda ſtoſować ſię do tego, co Imieniem Nayiaśnieyſzey Imperatorowey od Niey ieſt żądanym, wydała Uniwerſał ſtoſowny do żądania JW. Ambaſſadora, który niżey podpiſani maią honor kommunikować. Dan w Grodnie dnia 22. Lutego 1793. Ru. — *Stanisław Szczęsny POTOCKI Gen. Art: Kor: Marſzałek Konf: Kor:* — *Józef ZABIEŁO Łowczy W. Litt: Marſzałek Konf: W. X. Litt: Zaſtępca.*

PROTESTACYA

Skonſederowaney Rzpltey Polſkiey przeciwko gwałtownemu wtargnieniu Woyſk Pruſkich w Państwa teyże Rzeczypoſpolitey.

Rozmaite, a te nader ważne wydarzenia czyniły Polſkę na przemian potężną i ſłabą; ale w każdym rzeczy *Kraiowych* ſtanie, umiał Polak zachować ſtałość oznaczaiącą wielkość charakteru Jego. Od czterech lat odmieniła ſię zupełnie poſtać Narodu. Seym 1788. Roku zaczęty w czaſie, w ktòrym zbieg wſzyſtkich okoliczności czynił Narodowi nadzieie ugruntowania Rządu Wolney Rzeczy-poſpolitey, zamienił ſię w ſmutną nieſzczęść Kraiowych Epokę. Cnota Seymuiących uwiedzioną, a nayczyſtsze chęci omylonemi zoſtały. Uſtawa Rządu Rewolucyą dnia 3go Maia 1791. Roku utworzona przeciw woli Narodu, bez porozumienia ſię z Poſtronnemi, zmieniwszy Rzpltą w Monarchią, Deſpotyzm wewnątrz, niechęci zewnątrz ſprowadziła. Niſzcząca ſwobody odwieczne Polakom krwią Przodkow nabyte, niedogodna intereſſom otaczaiących Nas Mocarſtw, Konſtytucya tym ſamym utrzymać ſię nie mogła. Nayiaśnieysza Imperatorowa Roſſyiſka pamiętna związkow przyiaźnych i Gwarancyi ſwoiey, Aliantka Rzeczypoſpolitey, oświadczyła Jey pomoc do odzyſkania Rządu Republikantſkiego, udzielności, niepodległości i całości Narodowey. Cnotliwi Obywatele, co Wolność cenili nad życie, nie wahali ſię łączyć z zbawiennemi dla Oyczyzny ſwoiey zamiarami; Insi w śrzod Kraiu ulegaiąc okolicznościom, czekali tylko szczęśliwey, która zbliżyć ſię miała, pory. Deklaracya Dworu Roſſyiſkiego zapewniała Polakom Rzeczpoſpolitę, Rząd wolny, niepodległość Narodową i całość Kraiow. Woyſka Roſſyiſkie weſzły niosąc pokoy i wolność. Zle użyta ſiła zbroyna Rzeczypoſpolitey, opieraiąc ſię mocą, ściągneła tę ſtratę Zołnierza, którą każdy Cnotliwy opłakiwał Polak; Nareſzcie czas obłąkania i zaburzenia minął; Duch jedności złączył wszyſtkich. Do związku Konfederacyi w Targowicy zrobioney na dniu 14. Maia 1792. Roku, cały Narod przyſtąpił, Woyſko, i Kròl. W ten czas trwogi i nieſzczęść mieysce zaſtąpiła nadzieia i radość. Spokoyność wewnątrz, dzielne zewnątrz wſparcie, przyiaźni z Sąſiadami, i ſprawy popieraney ſłuſzność, żadną boiaźnią nie przerażały umyſłow. Charakter Polaka nie dopuścił prześladowania; a przeciwiaiących ſię czynom zbawiennym Konfederacyi, ani Oſoby, ani Maiątki naymnieyszego nie poniosły uſzczerbku. Woyſka Roſſyiſkie w Kraiu rozłożone zachowywały karność Woyſkową; a uciążliwości oſobiſte Obywatelow nie z rozkazu Władzy Naywyżſzey, i od własnego częſtokroć Zołnierza w śrzod głuchego Pokoiu

doświadczane, były tylko winą szczególnych Kommend i rychle im przynosiło się zaradzenie. Już Konfederacya Generalna zmierzała do celu swego, pracując około dźwignienia budowy Rządu Republikantskiego, coby i Narodowi wolność i Sąsiadom spokoyność z przyiaźnią zapewnił. Już Rzeczpospolita miała kosztować na łonie pokoiu słodkich owocow starań Obywateli znayduiących się u Steru rządowego. Już nakoniec Narod przekonany o czystości chęci Naszych, oczekiwał w spokoyności pomyślnego czynności Naszych skutku. W tym były stanie Rzeczy Polskie, kiedy Deklaracya Króla Jmci Pruskiego przeraziła trwogą umysły Polakow. Powody wkroczenia Woysk Pruskich w Kraie Rzeczypospolitey Deklaracyą wyiaśnione, niemogły nayokropnieyszych niewzbudzić podeyrzeń w prosto zawsze i myślących i czyniących Polakach. Król Jmć Pruski przerażony niby rozkrzewiaiącą się w Polszcze Demokratow Sektą i wspieraiącemi ią Klubami, niechcąc przy otworzeniu Kampanii w tyle siebie zostawiać nieprzyiaciela, rozumiał być potrzebą kazać wniść części Woyska swoiego. Nie przerwana tak Woyskowych Raportow, jako też Konfederacyi Mieyscowych i Administracyi Rządowey z Konfederacyą Generalną kommunikacya, zapewniaiąc ią o naywiększey wszędzie w Kraiu spokoyności, czyniła niepotrzebnemi wszelkie nadzwyczayney ostróżności środki. Po odebraney Deklaracyi Króla Jmci Pruskiego zadziwiona nie przekonana postąpiła, jak tylko naywiększa dla Sąsiada, Przyiaciela, i Alianta względność wymagać zdawała się.—Oświadczyła natychmiast Notą Odpowiednią: że żadney w Kraiu niespokoyności nie ma, że Kluby rewolucyine są zakazane, że nakoniec siła Kraiowa i pomoc będących w Kraiu Woysk Rossyiskich jest aż nadto dostateczną do zapobieżenia rozruchom, że zatym żądaniem jest Rzpltey, aby Król Jmć Pruski Woyskom swoim wchodzić w Jey Kraie nierozkazywał. Po takiey Nocie Konfederacya Generalna nie potrzebie, ale spokoyności Króla Jmci Pruskiego dogadzaiąc, zaleciła wydać rozkazy: aby Korpusy Woyska Rzpltey były w gotowości do użycia Ich, ieżliby iakie wymagały tego zamieszki. Po uczynionych tych aż nadto dostatecznych krokach, spodziewała się Konfederacya, spodziewał się Narod cały, że zaspokoiony w troskliwości Król Jmć Pruski wstrzymać rozkaże Marsz Woyska swoiego, tak po przyiaźni Sąsiada, godności Wolnego Narodu, spodziewać się należało. Mimo tak uroczyste oświadczenie Nasze, mimo oczewistość rzeczy, Woysko Pruskie podstąpiło pod Miasto Toruń; a gdy Mieszczanie jak na Cnotliwych przystało, wpuścić Żołnierza obcego wzbraniali się: Zastraszone Miasto, wymierzone Działa, nakoniec wyłamane gwałtownie Bramy, spędzony Żołnierz Mieyski, i iakby szturmem wzięte bezbronne Miasto; a Regimenta Pruskie z okrzykami radości wesoło weszły.—Nie było tam Woyska Rzpltey, Wiara publiczna strzegła go, i ta zgwałconą została. W tymże czasie Garnizony Nasze nad Granicą w Wielkiey Polszcze rozstawione z Orężem w Ręku po nieprzyiacielsku napadniono, a siłą i likiem z Stanowisk Ich wyparto. W mocy przyrzeczeń, w świętości Traktatow zaufani, aniśmy się mogli spodziewać podeyścia lub gwałtu z tamtąd, zkąd przyiaźni i pomocy żądać mamy Prawo, a Korpusy nad Granicą Przyiacielską zostawione niespokoyności

tyl-

tylko wewnętrzney ſkuteczne powściągnienie do boiu nieopatrzone, harmat nawet niemaiące, ani na obronę przeznaczonemi nie były. Trzymamy po ſprawiedliwości, po wielkomyślności Kròla Jegomości Pruskiego: że odebrawſzy Notę Naſzę odpowiednią, krok uczyniony cofnąć zechce: że przyiaźni ſwoiey ciągłe daiąc dowody, nie będzie popierał zgwałcenia *Territorium* przyiacielſkiego, i Woyſkom ſwoim wyniść rozkaże. Zapewnieni o ſłuſzności ſprawy Naſzey, nie obawiamy ſię żadnych pretensyi od kogożkolwiek do Kraiow Rzeczypoſpolitey tylo Traktatami, i naypóźnieyſzym nawet 1775 Roku od Sąſiadow Naſzych, i od ſamegoż Króla Jmci Pruſkiego gwarantowanych. Wierni przyſiędze Naſzey, wierni Oyczyſtey Wolności, wierni odwiecznym ſwobodom Rzeczypoſpolitey i własnemu powołaniu, proteſtuiemy ſię jak nayuroczyściey w obliczu świata przeciwko wſzelkiey Kraiow Rzeczypoſpolitey Polſkiey, albo jakieykolwiek z Jey attynencyów uzurpacyi; oświadczamy: że do żadnych umow o oderwanie jakieykolwiek Ich części przez żaden nie należemy ſposob: że bronić wolności Naſzey, niepodległości, i całości, oſtatnim krwi wylewem gotowiśmy. Spodziewamy ſię: że Dwory Cesarſkie na mocy Gwarancyi ſwoiey: że Narody wſzyſtkie z wſpólnictwa Intereſſow własnych, nie będą oboiętnym okiem patrzyć na złamanie Prawa Narodow, na zaburzenie ſpokoyności Sąſiedzkiey, i gwałtowne *Kraiow* Przyiacielſkich napadnienie; ſzczegulniey ta wſpaniała Monarchini (w którey całą położyliśmy ufność) zapewniwſzy Nas przed Europą, nie da zachwiać ſię chwale ſwoiey, a dźwigaiąc schylony do upadku świetny od wiekow i wolny Narod, wielkie to ze wſzech miar Dzieło do tylu inſzych unieśmiertelniaiących Ją doda Czynow. Nakoniec czyſtość chęci i zamiarow Naſzych światu całemu odkrywaiąc, oświadczamy: że nie inſzy cel prowadzi Nas, tylko, żeby Polakom oddać Rzeczpoſpolitę: rządną, wolną, niepodległą i całą albo tę utrzymamy, albo żaden z Nas pomyślności Jey nie przeżyie. Dan w Grodnie na Seſſyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, *Dnia Trzeciego Mieſiąca Lutego, Tyſiąc Siedmſet Dziewięćdziesiąt Trzeciego Roku.*

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Podaie do wiadomości Konfederacyom mieyscowym Woiewództw, Ziem, i Powiatow: iż odebrawszy Rekwizycyą Urzędową od JW. JP Sywersa Posła Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci Całey Rossyi, Datowaną w Warszawie 14. Februarij Roku bieżącego o ściąganiu się Woysk Rossyiskich z dawnych Lokacyi ku Dniestrowi i na inne mieysca, a oraz o uwiadomieniu Obywatelow, ażeby w tym przechodzie obmyślone były skuteczne sposoby, tak względem dostarczenia potrzeb za powinną zapłatę dla tychże Woysk w Marszu będących, iakoteż zasłonienia Obywateli od wszelskich nieprzyzwoitości, przez wyznaczenie Osob, któreby przytomnemi były takowemu Marszowi, tudzież o maiącey nastąpić niezwłócznie satysfakcyi za Furaże dotąd dostarczane — W tych dwóch obiektach, w stosowney JW. Posłowi Rossyiskiemu odpowiedzi daney, czyni do Prześwietnych Konfederacyi mieyscowych Rekwizycyą: ażeby za zgłoszeniem się szczegulnym Kommendantow do swoich Konfederacyi, wyznaczyły zaufane Cnotą Osoby, któreby w przechodzie tych Korpusow będąc przytomne, wszelkim zaradzili potrzebom, Kwity odbierali, skargi zaniesione przenosili, zgoła cokolwiek uważą ku potrzebie i zasłonieniu Obywatelow, przez czułość i starania czynione, w każdey okoliczności byli radą, pomocą, i wsparciem. Obliguiemy oraz też Prześwietne Konfederacye, które (dotąd ieszcze nie przesłały) ażeby iako nayrychley być może, Regestra dostarczonych Furażow i inne pretensye z autentycznemi dowodami sporządzić nieomieszkały, a te do Konfederacyi Generalney *respective* każdey Prowincyi przesyłały dla uwiadomienia wielości przystawionych Furażow, i dopomnienia się za nie opłaty — Ubliżenie w tym i zwłókę same sobie Konfederacye mieyscowe przypiszą, nie zaś naszey troskliwości iaką mamy o powszechne każdego dobro. *Działo się w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, Dnia Osmnastego Miesiąca Lutego 1793. Roku.*

Obwieszczenie do Konfederacy[...] aby Osoby do attentowania Marszu Woysk Rossyiskich wyzna[...]z Regestra danych Furażow i pretensyi, zkądby ieszcze doniesione nie były, przesłały.

KONFEDERACYA

GENERALNA

WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH

NARODOW!

W Stanie Republikantſkim Obywatele przy Sterze rzeczy publiczney będący, winni ſą dać Sprawę Narodowi z poſtępkow ſwoich. Sprawowanie intereſsow Rzpltey powinno bydź jasne i widoczne, gdy jeſt cnotliwe. Rząd ten co tylko o konserwacyi Rzeczypospolitey, o Dobru wewnętrznym, o świątobliwym dopełnieniu obowiązkow względem Sąſiadow myśli, nie ma nic do ukrywania przed wiadomością Wſpółziomkow i poſtronnych. Niech tedy Narod i Swiat cały wie, jakie ſą ſprawy naſze! Głos cnotliwego Narodu trafi do ſerc tych, co jeſzcze ſprawiedliwością nie wzgardzaią. Seym przeſzły w zamiarach początkowie nayświętſzych unioſł ſię, i zbłąkał w czynach ſwoich; zwodzeni byli Ci, co Nim kierowali i Oni zwiedli Narod. Seym tedy Rzeczpospolitę wywrócił, a Polſka tylko Rzpltą ſtać mogła; Mocarſtwa poſtronne na ſiebie obraził, a trwałość Rzpltey od dobrey z Niemi harmonii, w tym położeniu, jak jeſteśmy, zawiſła. Zguba Polſki była nieuchybna; przywròceniem tylko Rządu Republikantſkiego rzeczy Naſze ocalone bydź mogły. Zachowanie Exyſtencyi Rzpltey Polſki, zdawało ſię bydź intereſsem wſzyſtkich Sąſiadow, a pryncypalnie Roſsyi, która Gwarantką Rządu Republikanckiego wPolſzcze przez Traktaty i Seymy mianowaną była. Czyſtym tedy Duchem ocalenia Oyczyzny przeięci, udaliśmy ſię do tey Wielkiey i Wſpaniałey Monarchini: Ambicya, chęć zyſkow, nienawiść osobiſta, ſercom Naſzym uczuć ſię nie dały. Osoby Naſze i Maiątki losowi Oyczyzny poświęciliśmy. A zgubie pewney chcąc tylko zaradzać od Wſpòłziomkow nieſłuſznie winieni, prześladowani, ichże ſamych ocalić pragneliśmy: nie rzecz bowiem, aby osobiſte urazy mogły ſię dać uczuć w tym czaſie, gdzie chęcią ocalenia Oyczyzny przeiętym tylko prawy Obywatel bydź powinien. Te były czucia, te zamiary Konfederacyi Generalney: żądaliśmy ocalić wſzyſtkich Polakow, lub z Bracią Naſzemi zaginąć, Bòg co zna ſkrytości ſerc, jeſt Nam świadkiem, a potomność tę prawdę wyiaśni. Deklaracya Nayiaśnieyſzey Imperatorowey całey Roſsyi zapewniła Narod: że ta potężna Monarchini, nie z Narodem walczyć, nie Rzeczpospolitę zgubić, lecz czyny Seymu przeſzłego, które na rozwalinach Rzeczypospolitey nową, źle ſtosowną, i niebespieczną dla ſpokoyności publiczney Monarchią utworzyły, zniſzczyć przedſięwzieła. Przyrzeczenia tey Wſpaniałey Monarchini, co ſię cofać w ſwym ſłowie nie umie, zapewniły Narod, Jey ſłowu więcey, niż ſwey ſile zaufał, los cały, że tak rzeczem, Rzeczypospolitey i ſwey Exyſtencyi Jey cnocie powierzył; i ktòżby nie tuſzył, znaiąc wspaniały umyſł Wielkiey Katarzyny, że jeſteśmy doſkonale zabespieczeni. Z tą ufnością ſzczerą ku przywróceniu Rządu Republikantſkiego trwałego i Sąſiadom naſzym miłego pracować zaczeliśmy; z pokoiu i rządności wynikaiąca przyſzła ſzczę-

A śliwość

ſliwość, już ſłodką nadzieią ſerca Naſze przenikała; w tey ufności mówiliśmy do Narodu: każde czyny naſze były oznaczone cechą teyże cnotliwey ufności, baliśmy ſię tylko niezrozumienia między ſobą, pragneliśmy jedności, kiedy nowym gromem Polak przerażonym zoſtał. Wieści Publiczne w Kraiu i za Granicą rozſiane Podziałem Polſki grożą Narodowi, wniyście gwałtowne Woyſk Pruſkich bez żadney potrzeby, bez żadney przyczyny, i różne inne pomnieyſze okoliczności wieściom tym prawdy poſtać daią. Lecz nadzieia jeſzcze opuſzczać Nas niepowinna. Czyż można rozumieć, żeby Wielkomyślni Monarchowie Sąſiedzi Nasi, ufność Naſzę cnotliwą zdradzaiąc, złamali wſzyſtkie ſprawiedliwości zasady, na których tylko ſpołeczeńſtwa ludzkie ſtać mogą; żeby zdeptali świętość Traktatow, które ſami z nami zawierali; aby już wſzyſtko zniſzczywſzy, okazali Swiatu, że już nie ma Prawa, nie ma ſprawiedliwości, jedno Prawo mocnieyſzego tylko pozoſtaie ſłabſzym Narodom fatalne i zgubę gotuiące, i aby z iedney ſtrony przemoc i Polityka Gabinetow Monarſzych, z drugiey ſtrony fałſzywa Filozofia pod pretextem Prawa Człowieka, wſzyſtkie Prawa ſpołeczeńſtwa, i beśpieczeńſtwa własności w Europie targały. Taki zbieg czynności Politycznych niezrozumiany jeſt Narodowi cnotliwemu, co trwania Exyſtencyi ſwoiey, co Pokoiu tylko pragnie. Z ufnością tedy, która ſprawiedliwości ſprawy Naſzey jeſt przyzwoita, udaiemy ſię jeſzcze do Tych Wſpaniałych Monarchów, którym Rzeczpoſpolita ſąſiaduie, którzy Nas tylokrotnie o beśpieczeńſtwie całości Rzeczypoſpolitey zabeśpieczali, na których dobrey wierze polegamy, z prośbą: aby Narod Naſz niczego tylko trwania ſwego chcący, i świat cały wielkością nieſprawiedliwości zadziwiony zabeśpieczyć oświadczeniem ſwoim chcieli. Niech Ci tylko będą zawſtydzeni, którzy Narod, co tyle nieſzczęść doświadczał, nową klęſką ſtraſzyć, i tych wſpaniałych Monarchów Sławie uwłaczać śmieią. Wſzelako widziemy potrzebę nieuchronną, aby Narod Naſz Republikantſki, Wolny i niepodległy, tak ſię w tym czaſie okazał, aby i ſzacunku Sąſiadow i litości wſzyſtkich w Swiecie Narodów był godnym, ſłowem: aby ſię przyſpoſobił do takiey obrony, jaką Wolny Narod, w oſtatniey rozpaczy przedſięwziąć może, okażmy Swiatu, że jeźli los nieſzczęśliwy nas gnębi, nieopuściliśmy żadnych środków ocalenia Oyczyzny; że jeźli zwieść Cnotliwego łatwo, jeźli przemocą i gwałtem w świecie nieſłychanym zgnębić Nas można, podbić umyſłów Cnotliwych i Szlachetnych niepodobna. Kto wie: jeźli jeſzcze Opatrzność, co Cnotliwych Przodków naſzych tylokrotnie z naygorſzego wybawiła Stanu, ſprawiedliwości i Cnocie Naſzey nie dopomoże? Idźmy tylko tym śladem, co nam Przodkowie zoſtawili. Prześwietny Stanie Rycerſki, coś był niegdyś Rzeczypoſpolitey Twórcą, bądź Jey teraz Zbawcą: niech każdy Szlachcic Polſki mocą Uniwerſału tego oſtrzeżony, będzie gotów do poſpolitego ruſzenia w takim Poczcie, w jakim ſtanąć może. Wiek tylko ſędziwy, choroba, małoletność i uſługa przy Skarbie Publicznym może wymawiać od tey dla Kraiu i Wſpółbraci poſługi: Biſkupi, Prałaci i Duchowieńſtwo podług urządzenia Konfederacyow Woiewódzkich, Strzelców na wyprawę dadzą.— Obywatel każdy obronę winien ſwey Oyczyznie. Narodzie! oto czas, oto pora zapomnieć uraz Naszych dawnieyſzych; Wyrzeknimy ſię Ducha Partyi, Opinia niech nas nie dzieli, pamiętaymy tylko żeśmy Polacy, żeśmy ſobie Bracia, żeśmy wzaiemnie ſobie winni obronę; zapomniawſzy o dawnym, odtąd w jedności i zgodzie giñmy razem, lub zbawmy Oyczyznę.

1mo:

1mo: Zaleca tedy Konfederacya Generalna Oboyga Narodów: aby Konfederacye mieyscowe Woiewodztw, Ziem i Powiatów, ten Uniwersał do wszystkich Miasteczek i Wsiów rozesłali i publikować nakazali.

2do: Też Konfederacye *respective* Ziem i Powiatów Regimentarzów obiorą, i Rotmistrzów do Parafiów wyznaczą, którym Rzeczpospolita za ich prace ponieść miane, po uspokoieniu nadgrodę i wdzięczność obmyśli.

3tio: A ponieważ ten Uniwersał, do gotowości Narod obwieszcza, ostrzegać będą Współ-ziomków, aby do gotowości sposobiąc się, wszelką spokoyność nawzaiem między sobą i przyiaźń z Woyskiem Posiłkowym i Przyiacielskim Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości całey Rossyi zachowali, gdyż wszelka niespokoyność szkodliwa bardziey Rzeczypospolitey bydź może.

4to: Pospolite ruszenie zbierać się nie będzie pierwey, pòki Generalność Konfederacyi Oboyga Narodów Uniwersałem swoim Narod o potrzebie i o mieyscach zbierania się nie ostrzeże, i Wici ostatnich wytknąć nie każe.

Tę do Narodu Wolnego i od Wiekow Republikantskiego uczyniwszy odezwę, podnosiemy głos nasz do Ciebie Krolu Nayiaśnieyszy! Oyczyzna i Wolność Nasza, tak Waszey Królewskiey Mości, jak Nam miła bydź powinna: wszak Oyczyznie winieneś życie, a Koronę Wolności. Krolu Nayiaśnieyszy! uczyń to, co My czyniemy, zapomniy o przeszłym, niech Cię Teraznieyszy Los Oyczyzny wzruszy; ocalenie Rzeczypospolitey, niech będzie i Krola i Narodu hasłem. — Nie wspominaymy więcey kto błądził, przekonaymy się tylko, że wszyscy Oyczyznę zbawić pragniemy, lub się razem w Jey ruinach zagrzebać! Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, Dnia jedenastego Miesiąca Lutego, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Trzeciego Roku.

[illegible signature] [illegible signature]

[illegible signature]

Uniwersał do Narodu względem gotowości do pospolitego ruszenia.

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Gdy w ſkutek uſilnych ſwych ſtarań o zapłacenie wziętych dla
Woyſka Przyiacielſkiego Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Jeymci
całey Roſſyi Furażow, odebrała przez Notę $\frac{6}{17}$ Lutego podaną
od JW. de Sievers Ambaſſadora Extraordynaryinego i Pełno-
mocnego determinacyą Ceny oſtateczną, Tę wraz z ſwoią Od-
powiedzią tu umieſzczaiąc (,, *NOTA.* Niżey podpiſany
,, Ambaſſador Extraordynaryiny i Pełnomocny, ſtoſownie do
,, rozkazow wyraźnych Nayiaśn: Imperatorowey Jeymci odebra-
,, wſzy uwiadomienia potrzebne do uſtanowienia Ceny Furażow
,, i Prowiantow tąk doſtawionych, jako też doſtawić mianych
,, Woyſkom N. Imperatorowy, ſpieszy z donieſieniem o tey Ce-
,, nie Nayiaśnieyszey Konfederacyi Generalney; ſpodziewa ſię,
,, iż Konfederacya uzna ią ſprawiedliwą, jako Cenę ſrzednią
,, dla tych Woiewództw w których Woyſka N. Imperatorowy
,, były rozłożone. Zapłacono będzie za Woyſko *K*ommendy JP.
,, Generała Kochowſkiego, jako też JP. Generała Kreтecznikowa,
,, za czas w którym też Wodyſka znaydowały odpor, aż do zbli-
,, żenia ſię do Wawſzawy Ceną, ktòrą nazywaią Ceną Sztadzką,
,, to jeſt: *Czetwern Mąki* *K*opiiek 120. *Kaszy* 150. *Owsa* 75. *Siana*
,, *pud* 5. Od owego czasu aż do Nowego Roku zapłacono będzie
,, Ceną ſrzednią: *Czetwern Mąki* Rubli 2. *Kaſzy* Rubli 4. *Owsa* Ru-
,, ubel 1. kop: 30. *Siana pud* kop: 10. Z przyczyny tanności na
,, Ukrainie, Wołyniu, i Podolu, podług którey można zniżyć
,, Cenę trzecią częścią, dla podwyższenia oney w Wielkiey Pol-
,, szcze, w części Małey Polſki i Litwie, ktòra ſię znaydzie zna-
,, cznie podwyżſzona i uproporcyonowana do Ceny Targowey
,, na òw czas.—"— Od 1go Stycznia zapłacono będzie *Czntwern*
,, *Mąki* Rubli 2½. *Kaſzy* Rubli 5. *Owsa* Rubel 1 kop: 80 *Siana pud* kop: 18
,, Gdy te Ceny uważane będą za Ceny ſrzednie, i przyznano
,, będzie rzeczonym Woiewòdztwom znanym za obfite trzecią
,, częścią mniey, a innym Woiewòdztwom tyleż podwyższenia,
,, wyniknie ztąd Cena ſprawiedliwa Targow innych Woiewództw.
,, Skoro tylko Konfederacya Generalna uzna ten Plan, i gdy
,, Jchmość Deputowani od Woiewództw (których JW. JP. Ge-
,, nerał Baron de Jgelſtrom z niecierpliwością oczekuie) ziadą
,, do niego z *K*witami do obrachunku potrzebnego, zapłata na-
,, tychmiaſt naſtąpi w pieniądzach gotowych; a Ja będę ukonten-
,, towany z moiey Osoby przyłożyć ſię tyle, ile było w moiey
,, możności do zadoſyć uczynienia ſprawiedliwemu oczekiwaniu
,, w tey mierze Publiczności. Dan w Warſzawie d. 17. Febr:
,, 1793. *Jakob de Sievers.* ,, *ODPOWIEDZ.* Niżey podpiſani Mar-
,, rſzałkowie na Notę JW. de Sievers Ambaſſadora Extraord: i
,, Pełnomocnego $\frac{6}{17}$ Lutego datowaną maią honor odpowiedzieć—"—
,, Chociaż przez Delegowanych od Konfederacyi Generalney Obu
,, Wolnych Narodów do JW. Generała én Cheff Kochowſkiego
,, wyżſza nieròwnie Furażow i Prowiantow była umawiana i po-
,, dana Cena, jednakże Konfederacya Generalna O. N. podaną
,, teraz Cenę wziętych dla Woyſka Roſſyiſkiego Furażow przyimuie;
,, i lubo ta Cena niżſza jeſt od Ceny *K*raiowey, *K*onfederacya
,, G. jednak, i Narod cały niczego nie żałuie dla Woyſka Tey Mo-
,, narchini, od którey zabeśpieczenia i upewnienia całości, wol-
,, ności, i niepodległości, ſpodziewać ſię ma prawo. Ządaniem

tylko

„ tylko jest Konfederacyi Generalney O. N. ażeby odtąd Furaże i Prowianta dla Woyska Rossyiskiego były liwrantowane, gdyż „ wydawanie Paletow od Konfederacyi wszystkie Woiewództwa „ czują być dla siebie zbyt uciążliwym. W zamiarze zaś uskutecznienia żądań JW. Ambassadora Extraordynaryinego i Pełnomocnego: Konfederacya Genralna Oboyga Narodów Uniwersałem swoim obwieszcza Obywatelów, o zbliżaiącym się skutku zapewnień swoich, i zaleca: aby Konfederacye Woiewodztw, Ziem „ i Powiatow wybrali Osoby, tym Kwity złożone oddali; A ci „ aby nieodwłócznie do Warszawy ziechali dla obrachowania się „ i odebrania pieniędzy. Niżey podpisani maią honor podziękować JW. Ambassadorowi za oświadczone Jego przyłożenie się „ do prędszego uskutecznienia tyle oczekiwaney satysfakcyi, i „ nieprzepominaią przełożyć: że w Listach od JW. Kochowskiego Generała én Chef Woysk Nayiaśnieyszey Imperatorowey dnia 7. *Augusti* z Obozu pod Czerniakowem datowanych, mieli żądanie wyznaczenia Kommissarzów, którzyby „ w szkody w czasie przechodu Woysk Rossyiskich weyrzeli, „ i te dla złagodzenia losu cierpiących umiarkowali. — Konfederacya Generalna Obyga Narodów na mocy tego oświadczenia obwieściła Woiewództwa, w czym uiszczenia „ dotąd oczekuie; a przyłączaiąc Listy JW. Kochowskiego „ w Kopiach, i swoie obwieszczenie, ufa: że JW. Ambassador „ uzna za sprawiedliwe nieodwłoczne tych żądań uskutecznienie. „ Dan w Grodnie dnia 25. Lutego 1793. Roku. — *Stanisław Szczęsny* POTOCKI *Gen: Art: Kor: Marszałek Gen: Konfederacyi Kor:* — *Jozef* ZABIEŁO *Łowczy W. L. Marszałek Konf: G. W. X. L. Zastępca.*) Zaleca Prześwietnym Konfederacyom Woiewodztw, Ziem i Powiatow: aby czyli z pomiędzy siebie, czyli z Obywateli, obrali zaufanie Obywatelskie i odpowiedzialność maiące Osoby, z którychby każdy *respective* swego Woiewodztwa, Ziemi czyli Powiatu z Kwitami nieodwłócznie ziechał do Warszawy, dla uczynienia z JW. Jgelstromem Generałem én Cheff Woysk Rossyiskich obrachunku, i odebrania pieniędzy. — Niemniey dla ułatwienia dzieła tego Konfederacya Generalna Oboyga Narodów ma Delegowanych od siebie u JW. Jgelstroma, do których w trudnościach swych, gdyby jakowe mieli, UU. Kommissarze udawać się będą. *Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów Dnia 25. Mca Lutego 1793. Roku.*

Stanisław Potocki

JJ Zabieło Łow. W. X. Lit.
Mar Konf. Gen. W. X. L. Zast.

Fran Chyczewski
R Gen

Uniwersał donoszący o determinowaney cenie Furażów.

Sz 7374.

49

72

KONFEDERACYA GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Gdy rezolucya pod Dniem Jedynaſtym Marca Roku bieżącego zapadła, spor na słowie w teyże umieszczonym, *primus ex ordine*, kiedyżkolwiek utworzyćby mogła, przeto takowy wyraz wyjaśniaiąc, tenże do Stanu Rycerſkiego tylko ſtosowany mieć chce, i Urodzonego Michała Walewſkiego Konfederacyi Glney Kor: Konſyl: i Wdztwa Krakowſkiego Konfederacyi Marszałka, na Zaſtępcę ſtanowi; Którego miłością Oyczyzny, aby iak nayprędzey, a naypóźniey na Dzień Dwunaſty Kwietnia Roku bieżącego do Konfederacyi Generalney przybył, obowiązuie.—A do przybycia (ktòrego tylko choroba iedna zaprzysiężona zwlec może) UU: Joachim Wilga Ruſki, Antoni Pułaſki Wołyńſki, Antoni Złotnicki Podolſki, Adam Moszczeńſki Bracławſki, Kaietan Kurdwanowſki Czerniechowſki, Marszałkowie i Konsyliarze Konfederacyi Generalney Kor: innym Urzędowaniem niezaięci, od dziś Dnia jeden po drugim z porządku w niebytności jeden drugiego zaſtępować i zasiadać będą; a tak Urodzony Marszałek Zaſtępca, jako-też do przybycia Tego, lub w czasie obłożney choroby Jego Zaſtępuiący, Rotą dla Marszałka Generalnego przepisaną, przysięgę wykonać obowiązani będą, i pod żadnym pretextem z Kolei swoiey oddalać się nie mogą. *Dan w Grodnie na Seſsyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow Dnia 26. Marca 1793. Ru.*

An. Pułaski m. Krwo zastępca

Jozef Korwin Kossakowski K. K. Litt. z Wileń. Prezydujący

Fra Chrząszczewski MKK

Obiaśnienie względem zaſtępſtwa Marszałka Konfederacyi Generalney Koronney.

S=7375.

50

43

KONFEDERACYA
GENERALNA
WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH
NARODOW!

Niżeli Ordynacya porządku Izby Konfederackiey złączonych Narodów pod niebytność Marszałka Konf: Gener: Koron: do jego powrótu, będzie w teyże Izbie ułożona, i ugodzona; na mieyscu Marszałka Koronnego, aby zasiadał i obowiązki onego zupełnie sprawował, *primus in ordine* z Konsyliarzow Koronnych, i aby ugodzone materye w Izbie z Jego podpisem, wraz i Marszałka Konfederacyi Generalney W. Xięstwa Litewskiego, lub Jego podług Aktu Zastępcy wychodziły, Konfederacya Generalna Oboyga Narodow decyduie. Y że te takiey wagi będą, jakoby przez Marszałkow samych podpisane były, deklaruie. a do takowey Ordynacyi przepisania W. Xiąże Antoni Czetwertyński Kaszt: Przem: Kons: Konf: Gener: zastępstwo mieć będzie, i takową Rezolucyą przez Druki publikować zaleca. *Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney O. N. Dnia* 11. *Msca Marca* 1793. *Roku.*

Stanisław Szczęsny Potocki [signature]

Szymon Kossakowski [signature]

Józef Zabiełło Marszałek Konfederacyi Generalney W. X. Litewskiego

Franciszek Wierzbicki [signature] Sekr. Gen.

Obwieszczenie względem obrania Zastępcy na mieyscu Marszałka Konf: Generalney Koronney.

KONFEDERACYA GENERALNA WOLNYCH OBOYGA ZŁĄCZONYCH NARODOW!

Chcąc Woyſko Koronne w jak naylepszym utrzymać porządku, tak, iżby z pożytkiem dla Kraiu, z ulgą dla Obywatelow, z dogodzeniem rzeczywiſtym potrzebom tegoż Wòyſka, Exyſtencyą ſwoią mieć mogło (do czasu ułożyć ſię maiącey Formy Rządowey) ſtoſownie do powyżſzych Rezolucyi ſwoich ſtanowi i deklaruie-//- Iżby Kommiſſya Woyſkowa Rządem Woyſka ogulnym i potocznym zatrudniała ſię, przeſtrzegaiąc ſłużby jego, ściſley ſubordynacyi, i karności, klarygacyi Zołdòw Kwartalnych, i onych do Skarbu zaaſſygnowania, Fortragowania, w niczym nie nadwerężaiąc Praw Rotmiſtrzom, i Szeffom ſłużących, Likwidowania, Luſtracyi wyznaczania, z pilnym doſtrzeganiem Kompletu Korpusow, opatrywania potrzeb Woyſka, z Funduſzow na to przeznaczonych, lub przeznaczyć mianych, Ekonomiki Woyſkowey, Przepiſow Służby, rozſądzenia Spraw między Obywatelem i Woyſkowym, jakoteż między Woyſkowemi wyniknąć maiących; tudzież do dawania pomocy Woyſkowey za Dekretami Executionis podług Praw do tego ſłużących do Ru 1788. zapadłych, zgoła tego wſzyſtkiego, co ſię ściąga do jak naydokładnieyſzego Urządzenia, i do należytego porządku doprowadzenia tegoż Woyſka Koronnego;-//- A do takowey Kommiſſyi pod Prezydencyą WW. Hetmanow Koronnych lub w ich nieprzytomności pierwſzego z porządku z Senatu, lub z Stanu Rycerſkiego przeznacza i nominuie Oſoby na lat dwa. z *Senatu* z Prowincyi Małopol: WW. i UU. Woyciecha Suchodolſkiego Kaſz: Radomſkiego, z Prowincyi Wielko-Polſkiey Antoniego Xcia Sułkowſkiego Wwdę Kaliſk: *z Stanu Rycerſkiego* z Oſob Cywilnych Jana Dzierzbickiego Szambelana J. K. Mci K. O. S. S. Teodora Skurkowſkiego Rotmiſtrza K. Narodowey, Franciſzka Bieſiekierſkiego Stolnika Nowogr: Aloizego Koſielſkiego ex-Pisarza W. *Kor:* z Oſob zaś *Woyſkowych* Jana Brodowſkiego G. M. Jana Malczewſkiego Szeffa R. Pieſzego N. 12. Michała *Kobyłeckiego* Pułkownika Pułku B. P. Kor: Maxymiliana Sierakowſkiego Pułkownika Reg: P. N. 11. Którzy to WW. i UU. Kommiſſarze ziechawſzy do Miaſta Warſzawy i wykonawszy Przyſięgę na tę Rotę-//- (,, Ja NN. Przyſięgam P. Bogu Wſzechmogącemu w Tróycy S. Jedynemu, iż Obowiązki Urzędu mego *Kommiſſar*ſkiego tak ogulne, jako i ſzczegulne z naywiękſzą uſilnością dopełniać będę, wydoſkonalenie Woyſka, i oſzczędności wydatkòw na niego pilnować będę, płacy na Woyſko oddaney, ani ſam krzywdzić, ani innym dopuſzczać nie będę, Likwidacyi wſzelkich Woyſka i ſprawiedliwości rachunkow ściśle dozierać będę, ,, Karności i ſubordynacyi podług Prawa i Artykułów Woyſko-

„ wych, ściśle i bez względow na kogożkolwiek przeſtrzegać będę; „ Sprawy do rozſądzenia przychodzące, podług Boga, Sumnienia, „ ſprawiedliwości Prawa, i Artykułow Woyſkowych, nie uważaiąc „ na Bogatego, ani Ubogiego, nie uwodząc ſię przyiaźnią, ani nie- „ nawiścią, ſądzić będę, na uciążenie Obywatela, ani ku przeſzko- „ dzie Obradom Publicznym Zołnierza nie użyię, Sekretu Izby „ dotrzymam, Prawa wiernie ſłuchać będę, Urząd móy według „ Boga, Prawa i ſprawiedliwości, pilnie, pracowicie i gorliwie bez „ uwodzenia ſię żadnemi względami, przyiaźnią, lub nienawiścią „ ſprawować będę, tak mi P. Boże dopomoż i Niewinna Syna Je- „ go Męka—) w Komplecie naymniey Osob 5ciu Juryzdykcyą ſwoią w Dniu 25. Kwietnia Ru bieżącego rozpoczną, przez Uniwersały, Ordynanse do wiadomości Publiczney podadzą, ciągle i bez przerwy oną odbywaiąc.— Zeby zaś Praca bez nadgrody nie zoſtawała, pensyą Kommiſſarzom Cywilnym po złł: 10,000. Rocznie, Woyſkowym zaś na naięcie Stancyi i inne nieodbicie potrzebne wydatki, po złł: 5000. Rocznie wyznacza—która za Rekwizycyą Kommiſſyi z Skarbu Koronnego Kwartalnie odbierać mocni będą— Urządzenie zaś Prowincyi Litewſkiey względem opiſu i wyboru Kommiſſarzow Woyſkowych dla Prowincyi Litt: *in toto* przyimuie, rozciągaiąc ten warunek, iżby w Rocie Przyſięgi dołożone były ſłowa— „ jako na uciążenie Obywatela i ku przeſzkodzie Obra- „ dom Publicznym Zołnierza nie użyie— *Działo ſię w Grodnie na Seſſyi Konf: Generalney O. N. Dnia 4. Mca Kwietnia, 1793. Roku.*

An. Pułaski m. K. wo zastępca

Józef Kossakowski K. K. G. Litt. Wileń. Prezydujący

Fran: Chmarzewski Sekr. G.K.K.

Uſtanowienie Kommiſſyi Woyſkowey Koronney, i wyznaczenie Osob do Teyże Kommiſſyi.

KONFEDERACYA

GENERALNA KORONNA.

Troſkliwa o wewnętrzną ſprawiedliwość, gdy Sądy Ultimæ Inſtantiæ w Lublinie odprawiać ſię przeznaczone, w ſwym biegu zatrzymały ſię, dla nieprzytomności Osob wyznaczonych, uſiłuiąc takowe Sądy, do Adminiſtrowania ſprawiedliwości żądaney przywrócić, przez pomnożenie Osob, do dawniey wybranych: UU. Węglińſkiego Chorążego Chełmſkiego, Ignacego Kuczyńſkiego Chorążego Mielnickiego, Andrzeja Koźmiana Sędziego Ziemſkiego Lubelſkiego, Chrzanowſkiego Podsędka Warſzawſkiego, Jòzefa Stroynowſkiego Szambellana J. K. Mci, Kaietana Trzebuchowſkiego Horodniczego Włodzimirſkiego, Tomaſza Zegockiego Łowczego Włodzimirſkiego, Adama Podhorſkiego Szam: J. K. M. Szlubowſkiego Miecznika Przasn: Obniſkiego Konsyliarza Woiewództwa Lubelſkiego, Juliana Malczewſkiego Pisarza Grodzkiego Chęcińſkiego, Józefa Niemirzyca Podſtolego Stężyckiego, Filipa Puſzeta Szambelana J. K. Mci, Stefana Zambrzyckiego Stolnika Liwſkiego dodaie, którzy wykonawſzy podług pierwſzego Urządzenia, Konfederacyi Generalney, Przyſięgę, dopełniać Sprawiedliwości powinni, a tak Przydani choćby w Konfederacyach Woiewództw i Ziem Mieyscowych, zaſiadali, odtąd już w niey mieysca nie maią, lecz powierzonego Urzędowania dopełniać obowiązani będą. *Dan w Grodnie na Seſsyi Konfederacyi Generalney Koronney, Dnia jedenaſtego Maja Tyſiąc Siedemset Dziewięćdzieſiąt Trzeciego Roku.*

An. Pułaski M.K.S.K.

Zastępca

Joan Chrząszczewski

Przydanie Osob do Sądu Ultimæ Inſtantiæ Prowincyi Koronney.

S=7378.

53

46

KONFEDERACYA

GENERALNA KORONNA

Gdy ſmutna zamieſzania teraznieyſzego poſtać wymaga, aby na przyſzły da Bóg Seym Posłowie z Województw, Ziem i Powiatow byli Mężowie cnotą, wiadomością, i naywiękſzym umiarkowania darem obdarzeni; przeto nieścieśniaiąc pola takowych podięcia się funkcyi na ten raz deklaruie, iż umieſzczenie Oſob w liczbie Konsyliarzow Rady Nieuſtaiącey, ani Proceſsa (wyiąwſzy ſprawy kryminalne) nie maią przeszkadzać do uzyſkania Funkcyi Poselſkich. Dan w Grodnie na Seſsyi Konfederacyi Generalney Koronney, Dnia jedynaſtego Maja, Tyſiąc Siedmſet Dziewięćdziesiąt Trzeciego Roku.

An. Putaski m.p.

Zastępca

Fran. Chrząszczewski Sekretarz

Eligibilitas na Posłow Konsyliarzow Rady i pod Proceſsami będących.

L=7379.

54

47

KONFEDERACYA
GENERALNA KORONNA.

Po wydaney świeżo Rezolucyi przez Konfederacyą Generalną Oboyga Narodów i zapadłym wyroku przeciw tym Urzędnikom Rzpltey, którzy mimo głośnych i powtarzanych Naywyższey Władzy upomnień, recessu od Seymu Rewolucyinego i Akcessu do Konfederacyi nie poczynili, tudzież po Nominacyi z tego powodu na Urzędy Woyskowe, ile była w wydaniu tegoż samego wyroku względna w rozciągnieniu Rygoru Prawa na obłąkanych w opiniy, tyle obowiązaną się bydź sądzi, dopełnić już przeciw własnym (żal się Boże) Rodakom, ten zwolniony swóy ostrości wyrok, którzy i do zamysłu przeciw Oyczyznie uknowanego pierwszemi i do utrzymywania się w nieposłuszeństwie przeciw Rządowi upornemi byli.— Przeto Konfederacya Generalna Koronna takiemi pobudzona powodami, Urząd Podkanclerzego Koronnego W. Hugonowi Kołątaiowi, i drugi Podskarbiego Nadwornego Koronnego, W. Ostrowskiemu Konferowany, za wakuiący deklaruie, i Rekommendacyą do tych wakansów przy sobie zostawia.— Co się zaś tycze innych Urzędow, jako to: Biskupstw Krzeseł Senatorskich, po skassowaniu Rady, tudzież Dygnitarstwa i Urzędow wszelkich po dniu trzecim Maja Konferowanych, przy tych potwierdza i zostawuie wszystkich, którzy bądź Recessa, bądź Akcessa, bądź Przysięgi Konfederacyi do dnia szesnastego Stycznia ustawą Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow przepisane, poczynili, a takowe Akcessa i Recessa w Seymie przyszłym przed WW. Pieczętarzami Koronnymi złożyć w pierwszym zaraz tygodniu chcemy ich mieć obowiązanemi: Zaś WW. Pieczętarze Stany Seymuiące o odebranych takowych Recessach i Akcessach uwiadomiwszy, *pro Vacanti* te Urzędy podadzą, które przez niedopełnienie ninieyszego wyroku wakuiącemi zostaną. Działo się w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Koronney, Dnia jedynastego Miesiąca Maia, tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt trzeciego Roku.

An. Putaski m.p.

Zastępca

Jozef Chrzęszewski

Sek. Gen.

Rezolucya względem Urzędow Krzeseł po Dniu 3. Maja rozdanych, i przez Obywateli nie czyniących Recessow od Seymu Rewolucyinego posiadanych.

KONFEDERACYA
GENERALNA KORONNA

Ponieważ za wyſzłemi świeżo Uniwersałami, czas Seymikow jeſt Dzień Dwudzieſty Siódmy, Woiewództwom, Powiatom i Ziemiom, do ziechania się na Seymiki przed Seymowe wyznaczony, w mieyscach zaś dawniey niektórym Seymikom ſłużących, Woyſk Zagranicznych Konsyſtencya, przyzwoitemu Seymikowaniu iſtotną jeſt przeſzkodą. — Więc przychylaiąc ſię w tym i do żądań Obywatelſkich do ſiebie podanych, Ziemi Wyſzogrodzkiey, zamiaſt Wyſzogroda Czerwińſk, a Woiewództwu Rawſkiemu ze wſzyſtkich trzech Ziem Rawſkiey, Sochaczewſkiey i Goſtyńſkiey, zamiaſt Rawy, Sochaczewa i Gąbina, Nowe Miaſto, dla Woiewództwa Bełzkiego w Dubieńce, gdzie czterech Posłow w Woiewództwie Bełzkim, a choćby w Wołyńſkim oſiadłych, wybrani bydź maią, dla Woiewództwa Płockiego do obrania Posłow ſześciu, ~~w Płońsku~~ w Mławie, za mieysce Seymikowania na ten raz wyznaczamy: waruiąc napotym, gdy Woyſka Zagraniczne z tych mieysc uſtąpią, że znowu Rawa, Sochaczew, Gąbin, Wyſzogrod, i inne jak dawniey było, *reſpectivè* mieyscem Seymikowań przyſzłych, niewątpliwym będą. Dan w Grodnie na Seſsyi Konfederacyi Generalney Koronney, Dnia jedynaſtego Maja, Tysiąc Siedmſet Dziewięćdziesiąt Trzeciego Roku.

An. Pułaski M. K. G. K.
Zastępca

Fran. Chrząszczewski
Sekr. Gen. Kon.

Wyznaczenie mieysca niektórym Woiewództwom i Ziemiom, dla odprawienia Seymikow tym-czasowie.

KONFEDERACYA
GENERALNA KORONNA.

Chcąc wszystkie, jakie się zdarzyć mogą na następuiących Seymikach Poselskich obiaśnić trudności i wątpliwości rozwiązać, obwieszcza niniejszą uchwałą JWW. Senatorow, Marszałkow Konfederacyi, Urzędnikow, i całe Rycerstwo Woiewództw, Ziem i Powiatow w Koronie będących, ażeby ziechawszy się na dzień 27. Miesiąca bieżącego na mieysce Obrad Prawami dawnemi, nie zaś podług Ustaw Seymu Rewolucyinego, wyznaczone, tam o godzinie przyzwoitey temiż dawnemi Prawami przepisaney, do Elekcyi UUr: Posłow, i dania Im Instrukcyi sposobem dawnym przystąpili. Wciągu całym obrad swoich pod prezydencyą pierwszego z porządku Senatora, a w niebytności jego Woiewódzkiego pierwszego Urzędnika, Marszałek Konfederacyi mieysce zwykłe Marszałkom Seymikowym i z Konsyliarzami zwyczaiem Woiewództw, Assessorow z Powiatow zastąpić maiącemi, a przez Marszałka Konfederacyi wezwanemi zasiądzie, Wota na Elekcyą i żądanie do Instrukcyi wszystkich Obywatelow zbierać, i konnotować będzie. A gdzieby Marszałek Konfederacyi przytomnym nie był, mieysce Jego pierwszy z porządku Konsyliarz zastąpi, i Kollegow swoich za Assessorow przybierze; tam zaś gdzieby się ani Marszałek Konfederacyi, ani żaden z Konsyliarzow nie znaydował, Obywatele Marszałka Koła Rycerskiego przydawszy mu Assessorow dawnym zwyczaiem obiorą, i do przysięgi Ich Prawem przepisaney, *Coram primo in Ordine* zobowiążą. Ktokolwiek zaś z Obywatelow każdego Woiewództwa, Ziemi, i Powiatu do Konfederacyi Targowickiey Akcessu nie uczynił, lub Urzęduiąc z Stanu Senatorskiego, bądź Rycerskiego na Seymie Rewolucyinym Recessu od niego, na przepisanym od Nayiaśnieyszey Konfederacyi Wolnych Oboyga Narodow Terminie nieuczynił, oraz kto na podziękowanie za Konstytucyą Trzeciego Maia był Delegowanym, lub takowey Delegacyi był Promotorem, takowy, ani do obierania Posłow, ani do podawania żądań swoich do Instrukcyi, ani do umieszczenia się w Kandydacyi do Poselstwa, lub sprawowania jakiey usługi, na następuiących Seymikach być przypuszczonym niepowinien; toż samo ma się rozumieć o tych, którzy zasiadaiąc w Konfederacyi Generalney Wolnych Oboyga Narodow, na zapadłe w niey większością Zdań Uchwały i Rezolucye, Manifesta, i Protestacye uczynić ważyli się; Chcąc zaś aby bespieczeństwo Osob na Obrady Woie-

 wódz-

wódzkie zgromadzonych zapewnione zostało, i ażeby żaden nieprzyzwoity postępek spokoyności Obywatelow nie mieszał. Zalecamy UUr: Marszałkom Konfederacyi Wojewódzkich i z czterma Konfederacyi Konsyliarzami przybranemi, ażeby Juryzdykcyą Sądową przed zaczęciem Seymikow przywołali, i na nich wykraczaiących jakiegożkolwiek bądź Stanu i Kondycyi Ludzi, podwoionemi Karami, jakie są w Prawach przepisane na Burzycielow spokoyności pod czas Seymikow, bez względu żadnego karali.

Dan w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Koronney Dnia 11. *Mśca Maia* 1793. *Roku.*

An. Pułaski MKGK
Zastępca

Fran. Chmęzowski
SGKKor

Obiaśnienie i rozwiązanie wątpliwości względem następnych Seymikow.

Ʃ=7382. 57

K O M M I S S Y A
W O Y S K O W A K O R O N N A.

Wſzem w obec i każdemu z oſobna, komu o tym wiedzieć należy, mianowicie JOO. JWW. Jchmość Panom Senatorom, Dignitarzom, Urzędnikom i każdego Stanu i kondycyi Obywatelom Korony Polſkiey, tudzież JOO. JWW. WW. Jchmość Panom Generałom Lieutnantom, Generałom Maiorom, Brygadyerom, Szeffom, Pułkownikom, Rotmiſtrzom Kawaleryi Narodowey, i każdey Rangi Officyerom, oraz całemu Woyſku Koronnemu, tym Uniwerſałem wiadomo czyniemy. Iż gdy N. Konfederacya Generalna Wolnych Oboyga złączonych Narodow, przez Sancitum ſwoie powtorne, pod Dniem 7. Miesiąca Maia 1793 roku, w Słowach naſtępuiących. = „ Konfederacya Generalna Wolnych Oboyga złączonych Narodow, Nim Rzeczpoſpolita zgromadzona na Seymie opiſze rozciągłość Władzy Hetmańſkiey, Konfederacya Generalna Wolnych Oboyga Narodow, obowiązana ściśle pilnować pierwſzych ſwych „ zaſad, ſtanowi: iż Władzę tymczaſem tak Hetmanow iako i Kommiſſyi Woyſkowey „ w Koronie tak chce zoſtawić, iak ią Konſtytucya Tysiąc Siedmſet Siedmdziesiąt Piątego roku opiſała. Co się zaś tycze fortragow te w zwykłym Prawa opisie naſtępować będą z wiadomością Nayvyżſzey Władzy Konfederacyi ſwoiey. Dan w Grodnie na Seſſyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow. Dnia Siodmego Miesiąca Maia. Tysiąc Siedmſet Ddzewiećdziesiąt Trzeciego roku. Ant: Puławſki M. K. „ W. W. M. K. G. K. Zaſtępca. Jozef Zabiełło Łowczy Litewſki Mar: Konf: Gen: W. „ X. Litt: Zaſtępca. *Locus Sigill.* Franciſzek Chrząſzczewſki S. G. K. K. „ = Urządzenie względem Władz Hetmanow i Kommiſſyi Woyſk: Koron; Przepiſuiąc Prawidła dla Kommiſſyi Woyſkowey, Likwidacye, Płace Woyſka, Sądownictwo do ſprawowania Obowiązkow tymże Sancitum obiętych z Prawa 1775 roku nakazanych, i przepiſanych poleciła. Przeto My dopełniaiąc winne poſłuſzeńſtwo rzeczoney Uſtawie N. Konfederacyi Generalney Wolnych Złączonych Oboyga Narodow, w Mieście Stołecznym Warſzawie Juryzdykcyą Kommiſſyi Woyſkowey, na Dniu 25 Miesiąca Kwietnia 1793 roku, ufundowawſzy za powtornym Sancitum N. Konfederacyi Generalney Wolnych Oboyga złączonych Narodow wyż wyrażonym Urzędowanie Naſze, do tego ſtoſuiąc dalſze czynności Kommiſſyi Naſzey, podług Konſtytucyi 1775 roku, i przepiſaney Ordynacyi przedsięwzieliſmy; Aby więc każdemu o nadaney Władzy Sądowey, co do Spraw Woyſkowych teyże Juryzdykcyi, niemniey o Obowiązkach Likwidowania się Woyſka całego Koronnego przed tąż Kommiſſyą Woyſkową, wiadomo było obwieſzczamy, a razem względem porządku odbywania takowych czynności Naſzych deklaruiemy, iż rownie z gorliwości Obywatelſkiey, iako też i z nakazu N. Konfederacyi, zabieraiąc się do pilnego Juryzdykcyi Naſzey odbywania, co się tycze *Adminiſtracyi ſprawiedliwości*, Sprawy Woyſkowe wſzelkiego rodzaiu, iakie podług Prawa 1775 roku, do Sądu Woyſkowego właściwie należą, w teyże Kommiſſyi Woyſkowey na kadencyach dwa razy w Rok, to ieſt: iedney od Pierwſzego Kwietnia do oſtatniego Maia, drugiey od Pierwſzego Września, do oſtatniego Pazdziernika, do Sądownictwa wydzielonych, przyimowane i ſądzone będą, zachowuiąc *in toto* Stronom ſpor wiodącym w ſprawach wyciągaiących Zapozwów i Aktoratow, ſpoſob przychodzenia do Sądu taki, iaki w Konſtytucyach 1764 i 1775 wyraznie ieſt opiſany. Gdyby zaś Obywatel w krzywdach od Woyſkowego poniesionych, nie przez ſądowe kroki, lecz proſto przez Memoryał z użaleniem przychodził do Kommiſſyi Woyſkowey, tedy i w takich zdarzeniach Memoryały w każdym dniu i czasie, w celu wymierzenia ſprawiedliwości, przyimowane i rezolwowane zoſtaną. Co się tycze pomocy Woyſkowey do Exekucyi Proceſsow, z zwykłą ſolennością Prawa podług Opiſu Konſtytucyy aż do Roku 1788 zapadłych, żądaiący takowey Pomocy Woyſkowey, przychodzić powinni po zyſkanie Rezolucyi w każdym czasie, ſtoſownie do przepiſow Dni w Ordynacyi wyrażonych. Ktory to Uniwerſał przez Nas wydany i podpiſany, aby do publiczney w Koronie Polſkiey doſzedł wiadomości, do wſzyſtkich Konfederacyy mieyſcowych rozeſłać Kancellaryi Naſzey Woyſkowey polecamy. Dan w Warſzawie na Seſſyi Kommiſſyi Woyſkowey Koronney. Dnia 18. Maia 1793 Roku

Woyciech z Suchodoł Suchodolſki Kaſztelan Radomſki Prezyduiący.
Jan Dzierzbicki Szambelan J. K. Mci Kommiſſarz.
Teodor Skorkowſki Rotmiſtrz Kaw: Nar: Kommiſſarz.
Aloizy Koſielſki Rotmiſtrz Kaw: Nar: Kommiſſarz.
Maximilian Sierakowſki Pułkownik Rgtu Pieſzego Woyſka Kor: Kommiſſarz.

Uniwerſał obwieſzczaiący Koronie Polſkiey ufundowanie Juryzdykcyi Kommiſſyi Woyſkowey Koronney, z oznaczeniem [illegible] Sądownictwa i do dawania Pomocy Woyſkowey.

Zgadza się z Originałem
Rogaliński
Piſarz [illegible]

50

Oycom G. Andreas Domański 58

MY STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY ŁASKI, KROL POLSKI, WIELKI XIĄZĘ LITEWSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIIOWSKI, WOŁYNSKI, PODOLSKI, PODLASKI INFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI, I CZERNIECHOWSKI; ZA ZDANIEM RADY NIEUSTAIĄCEY.

WSzem w obec komu o tym wiedzieć należy, ninieyszym Uniwersałem do wiadomości podaiemy: że w Radzie przy Boku Naszym Nieustaiącey na Sessyi Dnia 7. Stycznia 1794. Roku zapadła Rezolucya w osnowie następuiącey. =

„ Znaiąc całą rozciągłość obowiązków, które są nieoddzielne od Naywyższego Dostoieństwa Naszego, i tey posredniczey Władzy, która Nam iest wespół z Radą przy Boku Naszym Nieustaiącą, między Seymem a Seymem od Narodu powierzoną, zawsze starania Nasze do tego dążą, abyśmy o los Jego troskliwi, wszelkim zapobiegali okolicznościom, z którychby szkodliwe wyniknąć mogły skutki i zdarzenia; Uwiadomieni przeto przez JW. *de Sievers* który dotąd w charakterze Ambassadora przy Nas i Rzeplitey zostawał, o naywyższym nieukontentowaniu Monarchini Jego, z okazyi wypadłey na ostatnim Seymie rezolucyi, mocą którey używanie Krzyżów i Medalów Woyskowych przez Sancitum Konfederacyi *de die 18. Julii 1792.* zniesionych, dozwolone zostało, dowiedziawszy się podobnież od tego Ambassadora, iż takowy krok Seymu zeszłego, bierze Nayiaśnieysza Imperatorowa Jmść Wszech Rossyi za nadwerężenie Traktatu Aliansowego, i z tego powodu rozkaz Mu dała wyiechania z Warszawy; A następnie gdy potym dowiedzieliśmy się przez JW. Barona *Igelstrom* Generała En-Cheff Woysk Rossyiskich, iako przez Ministra Pełnomocnego, po odwołaniu JW. *de Sievers* wyznaczonego, iż nie tylko NAYJAŚ: IMPERATOROWA Jmść obrażona iest wspomnioną wyżey Seymu ostatniego rezolucyą, ale nadto równe ma przyczyny nieukontentowania z postępków zeszłego Seymu, które widocznie poniżaią Ustawy Rządowe Konfederacyi Targowickiey, ktorey Związek pod iey szczególną Opieką formuiąc się, zawierał w składzie swoim całą moc i powagę legalney i Naywyższey Władzy Kraiowey; w posrzód naymocnieyszego zatym smutku, który nam przynoszą takowe oświadczenia, nie wahamy się bynaymniey w oczach nie tylko Narodu Naszego, ale i całego świata zabrać się i przystąpić do srzodków, któreby iawno przekonały, że Polska wierna temu Traktatowi Aliansu, od którego dalsza Jey pomyślność zawisła, i wszystkie dependuią nadzieie, nie ma i mieć nie mogła innego zamiaru, nad ten, aby zarabiać na ciągłą przyiaźń i dobroczynność Tey Wielkiey Monarchini i Aliantki swoiey.

„ Zna Narod Interes własny; wyszedł z omamienia doznawszy okropnych skutkow onegoż; zawodzilibyśmy ufność Jego, którą położył w Władzy Wykonawczey; ściągnęlibyśmy słuszne narzekania całey powszechności, gdybyśmy nie zapobiegli od razu tym nieszczęśliwym konsekwencyom, które spadłyby nieomylnie na Kray, gdybyśmy uchoway Boże, utracili, lub nadwerężoną widzieli przyiaźń WIELKIEY KATARZYNY w czasach nayokropnieyszych dla Oyczyzny naszey. Widziała świeżo Ta Wielka Monarchini całą rozciągłość zaufania Narodu Polskiego ku sobie, kiedy bez żadney restrykcyi oddał całkiem los swoy pod Jey decyzyą; nie da zapewne Jey Serce samą ludzkością tchnące przystępu żadney Opinii, któraby tchnęła posądzeniem o szczerych i nieodmiennych NAS KROLA i całego Narodu Polskiego Sentymentach; a tak w zakład pewności Naszych oświadczeń, MY KROL za zdaniem Rady przy Boku Naszym Nieust: z którą iednym tchniemy duchem, stanowiemy;

„ *1mo.* Iż Rezolucyą przeszłego Seymu Grodzieńskiego dozwalaiącą noszenia Krzyżow i Medalow Woyskowych, uważamy za wciśnioną w tłumie tych Proiektow, ktorych liczba ostabiwszy attencyą Osob Seymuiących przy nocney porze i w ostatnich niemal kończącego się Seymu momentach dostrzedz niedozwoliła tey nowości zupełnie przeciwney teraźnieyszey Interessow Politycznych postaci, oraz ogolnemu sposobowi myślenia.

„ *2do.* Iż wydamy rozkaz tak do WW. Hetmanow i Kommissyow Woyskowych, iako też do Policyinych O. N. i Jurysdykcyi przy Boku Naszym Marszałkowskiey, aby żaden bądź z tych, którzy w aktualney służbie Woyskowey zostaią, bądź z tych, co iuż z takowey służby wyszli, nie ważył się nosić Krzyżow i Medalow pod naysurowszemi i kryminalnemi karami, iakie są wskazane w Prawie przeciw nieposłusznym Naywyższey Władzy i Burzycielom wewnętrzney spokoyności, wraz z nakazem, aby takowe znaki nieodwłocznie NAM KROLOWI w Radzie, i *Diplomata*, iakie odebrali, odesłane były. Zaden cnotliwy Polak Interes swey Oyczyzny nad swoy przenoszący, nie żąda zapewne żadney dystynkcyi iako Zołnierz, ktorey iako Obywatel widzi nieużyteczność, i preferuie widzieć się w tym szczęśliwym przez zawarty Alians z Naypotężnieyszym Mocarstwem położeniu, w którym aż do śladu wszystko zatarte bydź powinno, co przed tą szczęśliwą Epoką nastąpiło.

„ *3tio.* Wydamy także rozkaz Ur: Regentowi Kancellaryi Ziemskiey Grodzieńskiey, aby Rezolucyą Seymu zeszłego *Titulo = Zaszczyt Woyskowy =* dozwalaiącą nosić Krzyże i Medale Woyskowe, odesłał NAM KROLOWI i Radzie *in Originali* bez wydania wprzod komużkolwiek extraktu oneyże.

„ *4to.* Departament Interessow Zagranicznych w Radzie, nie omieszka ostrzedz wszystkich Ministrow Naszych przy Dworach Zagranicznych w iakieykolwiek bądź Randze rezyduiących, aby pilnie dostrzegali, iżby nikt Krzyżów i Medalów w czasie ostatniey Rewolucyi rozdanych, nie używał w Państwach tych, gdzie się ciż Ministrowie znayduią; o co Oni Urzędowe Rekwizycye podawać i o skutek onych dopraszać się, aby umocowani byli, Departamentowi Interessow Zagranicznych zalecamy.

„ *5to* Ile znamy, iż Seym wchodząc w rozpoznanie Sancytow Konfederacyi Targowickiey, przez prywatne Osoby, w partykularnych Interessach zaskarżonych, użył mocy, która mu iest właściwa, tyle przekonani iesteśmy, iż annihiluiąc Sancita same tylko Rządowe, lub tym czasowe wyroki teyże Konfederacyi zawieraiące, przepomniał o względach, które się należały i należą Władzy legalney Rządowey szczegolną opieką NAYJAŚNIEYSZEY IMPERATOROWY Jmci upoważnioney, przeto nim o ogóle doskonałą poweźmiemy wiadomość, tym czasem te Sancyta, które na Instancyą Ur: Woyniłowicza Instygatora W. X. L. nayprzod zaskarżone, a potym i uchylone zostały, MY KROL za zdaniem Rady przy Boku Naszym Nieust: zamiast eliminowania onych chcemy ie owszem mieć w Aktach wszelkich do ktorych są podane, w całey zupełności swoiey wrocone i zakonserwowane, a to, iako dowod kroków przez tęż Konfederacyą przedsięwziętych; która radziła się w swoim postępowaniu prawdziwego pod ow czas Kraiowego Interessu, i tym końcem wyszlemy dwóch z dawnych Konsyliarzy Konfederacyi Targowickiey, którzy się zapewnią o dopełnioney w tey mierze Rezolucyi Naszey. Nie uwłacza nic takowe rozrządzenie Nasze tey konsyderacyi, która się dla władzy Prawodawczey w Seymie zawartey należy. Konserwacya albowiem wyżey wspomnionych Sancytow w Aktach do których są podane, żadnego nie przynosi i przynieść nie może uszczerbku nowey ustawie Formy Rządu, która zaszczycona raz Gwarancyą N. IMPERATOROWY Jmci, za iedyny służyć odtąd będzie wszelkiey Władzy w Kraiu, opis, któremu należy się nienadwerężone w niczym posłuszeństwo, i owszem iaśnie każdy postrzedz powinien, że ile Prawa dawne nic nie przeszkadzaią Execucyi nowych, chociaż się znayduią w zbiorze Konstytucyi uchylonych, tyle znaczyć będą Sancyta wyżey wspomnione, iuż odtąd po zapadłey Formie Rządu Exekucyi mieć nie mogące, zawsze iednak do składu Ustaw Kraiowych należące.

„ *6to.* Deklaruiemy nie mniey: Iż iako kwit na ostatnim Seymie Magistraturom Woyskowym wydany obeymować szczegolnie był powinien Osoby takoweż Magistratury składaiące, lub te, które od legalney Władzy Zwierzchnictwo nad Woyskiem miały, tak gdy w liczbie zakwitowanych są umieszczeni Generałowie, iako to: Ur: Xiąże Jozef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Szymon i Michał Zabiełłowie, ktorzy z przypadkowego urządzenia maiąc sobie powierzone Komendy, oddzielny kwit zyskiwać powini byli; MY KROL za zdaniem Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey, uznawszy wzwyż wspomnionych Generałow za nie mogących się mieścić w ogolnym kwicie, a tym samym excypuiąc Ich z onegoż, do czasu dalszego przeyrzenie Ich rachunków i zakwitowanie przyzwoite zawieszamy. Tym mniey w tym kwicie mieysce mieć mogą pochwały, które pretendowano modz dać wyżey wspomnionym Generałom.

„ *7mo.* Determinowaliśmy się procz tego wysłać Poselstwo do N. IMPERATOROWY JMCI WSZECH ROSSYI w tym iedynie zamiarze, aby Imieniem Naszym i całego Narodu zanieść wyraz do Tronu tey Wielkiey Monarchini naywiększego żalu, iż mogło przystąpić choć na moment naynieszczęśliwsze dla Polski posądzenie o sentymentach żadney odmianie niepodległych, którym towarzyszy naydokładnieysza ufność w wspaniałości i opiece WIEKKIEY KATARZYNY.

„ *8vo* Wydamy nakoniec nieodwłocznie Uniwersał do wszystkich Woiewodztw i Ziem obydwoch Prowincyi w celu uwiadomienia powszechności o przedsięwziętych krokach, dla odwrocenia srogiey klęski nad Oyczyzną Naszą wiszącey, ktorey uniknąć inaczey nie można, iak daiąc pewne i głośne dowody, naywyższey całego Narodu Konsyderacyi dla Naypotężnieyszey Aliantki. Pewni iesteśmy znaiąc Serca współziomkow Naszych, że każdy z nich znaydzie w sobie samym przekonanie, iż Opieka N. Imperatorowy Jmci rozciągniona nad całym Kraiem, robi każdego mieszkańca uczestnikiem wszelkich korzyści, które ztąd wypływaią na ogół. A gdy się zapatruiemy, że na czele powinności NAM KROLOWI i Radzie Prawem opisaney ta się znayduie, aby dostrzegać zachowania Traktatow i Soiuszow, oraz pilnować zewnętrzney i wewnętrzney spokoyności; spodziewamy się, iż nie tylko Narod odda Nam winną sprawiedliwość, ale i każdy Ziemi tey mieszkaniec, położywszy na szali zdrowey uwagi Interes Kraiu z wszelkiemi ubocznemi względami; uzna, że w krokach Naszych sama tylko przewodniczy gorliwość o dobro ogolne, ktorego opiekę oddał Narod Władzy Wykonawczey". = A iako to wszystko co obeymuie Nasza takowa Rezolucya iuż Magistraturom Kraiowym w celu uskutecznienia nieodwłocznego zostało przez NAS zalecone, tak aby do wiadomości wszystkich ninieyszy doszedł Uniwersał, chcemy: aby *per Copias* do wszystkich Kancellaryi tak Ziemskich O. N. iako i Mieyskich był rozesłany: i dla tego ten Nasz Uniwersał podpisaliśmy i Pieczęć Rady na nim wycisnąć zlecilismy. Dan w Warszawie dnia VII. Mca Stycznia R. P. MDCCXCIV. Panowania Naszego XXX. Ru

STANISŁAW AUGUST KROL

Andrzey Wołłowicz Referendarz W. X. Litt.
Sekretarz Rady Nieustaiącey

Uniwersał obwieszczaiący o Rezolucyi Rady Nieustaiącey pod dniem 7. Stycznia 1794 Roku zapadłey.

L. 7678

51

In Radom in Positione Actorum Terrestrium vigore Sanciti Confoederationis Gnalis Statuum Regni Grodnensis [illegible] Feria Quarta post Fm SS. Fabiani et Sebastiani Martyr. proxima videlicet die 22 Mensis Januarij A.D. 1794to

MARSZAŁEK WIELKI
Y KOMMISSARZE
POLICYI KORONNEY

WSZEM w obec, komu o tym wiedzieć należy, mianowicie Sądom Ziemſkim Prowincyi Koronney, iako mieyſce Kommiſſyow Porządkowych zaſtępuiącym, wiadomo czyniemy. Iż J. K. Mość Pan Nasz Miłościwy, za Zdaniem Rady przy Boku swoim Nieuſtaiącey, końcem przyśpieszenia Exekucyi Rezolucyi swoiey, pod Dniem 7. Mieſiąca i Roku bieżących, względem *Krzyżow i Medalow Woyſkowych*, zapadłey, i Uniwersałem tegoż Dnia do Wiadomości Powszechney podaney, przyſłać raczył na Dniu 13. tegoż Mieſiąca i Roku do Marſzałka Wielkiego i Kommiſſyi Policyi Koronney, takowe Zalecenie = " Extrakt Rezolucyi Nayiaśnieyſzego Pana za Zdaniem " Rady przy Boku Jego Nieuſtaiącey, do Kommiſſyow Policyi Oboyga Na-" rodow, i Juryzdykcyi Marſzałkowſkiey, względem *Krzyżow i Medalow Woy-" ſkowych*, wydany z Protokułu Expedycyi *in Publicum* wyszłych, w te ſło-" wa — My Staniſław Auguſt z Bożey Łaſki Krol Polſki, Wielki Xiąże " Litewſki, Ruſki, Pruſki, Mazowiecki, Zmudzki, Kijowſki, Wołyńſki, " Podolſki, Podlaſki, Inflantſki, Smoleńſki, Siewierſki i Czerniechowſki, za " zdaniem Rady Nieuſtaiącey — Stosownie do Rezolucyi Naszey za zda-" niem Rady na Dniu 7. *Curentis*, ktorey tu Excerpt, ſłowo w ſłowo przy-" łączamy. i ktory Urząd Marszałkowſki Koronny, i Kommiſſye Policyi O-" boyga Narodow, wciągną w swoie Protokuły. My Krol za zdaniem teyże " Rady przy Boku Naszym Nieuſtaiącey. zlecamy Wmu Marſzałkowi Wiel-" kiemu Koronnemu wraz z Kommiſſyą Policyi Koronną, niemniey WWnym " Marszałkom i Kommiſſyi Policyi W. X. Litt: aby wydali Obwieſzczenia, " to ieſt: Kommiſſye Policyi Oboyga Narodow, do wſzyſtkich Kommiſſyow " Porządkowych, czyli ich mieyſce zaſtępuiących Sądow Ziemſkich, a W. " Marſzałek Wielki Koronny z Osobna iako Policyą w Warſzawie pod Bo-" kiem Naszym ſprawuiący, w tymże Mieście Warszawie, i Jego Okolicach " Juryzdykcyi Jego podległych, w celu zadoſyć uczynienia Rezolucyi Na-" szey, w ktorych to Obwieſzczeniach, ma bydź oſtrzeżony każdy, o ſuro-" wych karach, ktore rozciągnione będą na nieposłuſznych, nie tylko zaś W. " Marſzałek Wielki Koronny, ſam przez ſię w Warszawie, a wraz z Kom-" miſſyą Policyi Koronną w Koronie. WW. zaś Marſzałkowie wraz z Kom-" miſſyą Policyi W. X. Litt: w Litwie exekwować będą Rezolucyą Naszą, " karząc Osoby Cywilne z Służby Woyskowey wyszłe, noszące Krzyże Wo-" ienne i Medale, ale nadto zaraz przyſtąpią do uſkutecznienia, aby te " Znaki i Dyplomata, od razu oddawane Nam Krolowi w Radzie były, co " naydaley w Mieſiącu od dziſieyszey Datty, aby uſkutecznione było, i Wia-" domość Nam o tym przynieſiona, W. Marszałka W. Koronnego i Kommis-" syą Policyi Koronną, tudzież WW: Marszałkow i Kommiſſyą Policyi W. " X. Litt: z wolnym nawet Pomocy Woyskowey przeciw nieposłuſznym uży-" ciem, pod ścisłą Nam Krolowi i Radzie odpowiedzią, obowiązuiemy — Re-" zolucyą tę za zdaniem Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey. Ręką Naſzą " podpiſaną, Pieczęcią teyże Rady ſtwierdzić rozkazaliśmy Dan w War-" szawie Dnia 7. Mieſiąca Stycznia Roku Pańskiego 1794. Panowania Na-" szego 30. Roku—*Staniſław Auguſt Krol* — *Michał Poniatowſki Xże Prymas* = " *Jozef Hrabia Ankwicz* Marſzałek Rady Nieuſtaiącey — (L.S.) *Andrzey* " *Wołłowicz* Referendarz W. X. Litt: Sekretarz Rady Nieuſtaiącey.

Dopełniaiąc zatym winne z Prawa naywyższey Władzy Wykonawczey posłuszeńſtwo, oſtrzegamy *nayprzod* tych Obywatelow, ktorzy udarowani w Służbie Woyskowey Rzeczypoſpolitey Krzyżem lub Medalem Woyskowym, wyſzedłſzy z teyże Służby, zoſtaią teraz w Stanie Cywilnym, ażeby odtąd, nie tylko nie ważyli ſię noſić tychże Znakow, ale owszem, żeby one wraz z Dyplomatami na nie ſobie służącemi, oddali Iego K. Mci w Radzie Nieuſtaiącey, a to co do mieſzkaiących w bliſkości Rezydencyi J. K. Mci, natychmiaſt, Oddaleni zaś naydaley w przeciągu Mieſiąca iednego. rachuiąc od dnia 7. *presentis* iako daty Rezolucyi J. K. Mci w Radzie, wyżey wymienioney.

Oſtrzegamy *powtore* tychże Krzyżami lub Medalami udarowanych Obywatelow, że nieposłuſzni temu Zakazowi naywyſzey Władzy Wykonawczey, nie tylko przymuſzeni będą do tego posłuszeńſtwa Woyſkową pomocą, ale nadto przepisane tymże zakazem Kary nayſurowſze i Kryminalne, na Siebie ściągną.

Co żeby nie odwłocznie porządnie i Urzędownie uſkutecznionym zoſtało, z przepisu wyżey wyrażoney Rezolucyi J. K. Mci, za zdaniem Rady Nieuſtaiącey, obowiązuiemy Wszyſtkie Sądy Ziemſkie, wszyſtkich Woiewództw Ziem i Powiatow Prowincyi Koronney, do poty, do poki Kommiſſye Porządkowe, Prawem świeżo zeſzłego Seymu Grodzieńſkiego, poſtanowione, Juryzdykcyi ſwoich nie otworzą.

1mo. Aby natychmiaſt po doyściu, ninieyſze Obwieſzczenie w Aktaah ſwoich Ziemſkich oblatować kazali.

2do. Zeby toż Obwieſzczenie oblatowane, nietylko przez zawieſzenie na Drzwiach właſnych Sądow i Kancellaryi publikowali, ale One także nie odwłocznie kommunikowali Zwierzchności mieyſcowey Duchowney, końcem podobney na Drzwiach Kościelnych i przez czytanie z Ambon publikacyi.

3tio. Zalecą ſługom ſwoim Sądowym pilnie doſtrzegać i donoſić ſobie takich, ktorzyby pomimo ten Zakaz naywyſzey Władzy wykonawczey, ważyli ſię noſić Krzyże lub Medale, Obywatelow zaś Juryzdykcyi ſwoiey podległych, miłością całości i Spokoyności publiczney, do baczności na takie przeſtępſtwa zachęcą.

4to. Z doſtrzeżonemi i donieſionemi ſobie, na tychmiaſt podług Praw przeciwko nieposłusznym naywyſzey Władzy, i burzycielom wewnętrzney Spokoyności, ſtanowionych &c. Sądownie ſobie poſtąpią, pomocy Woyſkowey tam gdzie Iey konieczna wymagać będzie potrzeba, od Naybliżſzey Kommendy wezwą i o każdym takim przypadku, Kommiſſyi Policyi Kor: donioſą.

5to. Skoro Kommiſſye Porządkowe ſposobem w Prawie przepiſanym, Juryzdykcyą ſwoią otworzą, tymże Kommiſſyom, Sądy Ziemſkie, natychmiaſt dalsze wykonywanie Obwieſzczenia tego, zdadzą.

Ktore to Obwieſzczenie żeby dla powſzechney wiadomości było wydrukowane i do wszyſtkich Sądow Ziemſkich dla Publikacyi i Exekucyi, do wszyſtkich zaś Magiſtratow Miaſt Wolnych Prowicyi Koronney, dla Publikacyi rozeſłane zoſtało, Kancellaryi naſzey zalecamy. Dan w Warſzawie Na Seſſyi Ekonomiczney Kommiſſyi Policyi Koronney, Dnia 15. Mca Stycznia R. Pańſkiego 1794.

FRYDERYK HRABIA MOSZYNSKI
MARSZAŁEK W. KOR:
Jako Dego[...] *Rady Nieuſtaiącey.*

[...]*incenty* KOZŁOWSKI
[...]*isarz Kom: Policyi Koron:*

Zgodno z Originałem
Ant: Michalski
Pisarz Kom: Pol: Kor:

Obwieszczenie Kommiſsyi Policyi Koronney, końcem Exekucyi zakazu noszenia Krzyżow i Medalow Woyskowych.

In Radom in Positione Actorum Terrestrium vigore Sancti
Confoederat[ionis] Gnalis Statuum Regni Grodnen[sis] Aperto[rum] Feria
Quarta p[os]t F[est]um SS. Fabiani et Sebastiani Martyr[um]
prima v[idelicet] die 22. Mensis Januarii A[nn]o 1794to

Offerens Generosus [illegible] Kosiński

MY STANISŁAW AUGUST

BOZEY ŁASKI, KROL POLSKI, WIELKI XIĄZĘ LITEWSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIIOWSKI, WOŁYNSKI, PODOLSKI, PODLASKI, INFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI, I CZERNIECHOWSKI; ZA ZDANIEM RADY NIEUSTAIĄCEY.

Z Powodu zapadłego na Seymie zeſzłym Prawa pod tytułem – Uchylenie Seymu 1788. i wſzyſtkich na nim uſtanowionych Praw – wſzyſtkie Konſtytucye, Prawa, i wſzelkie uchwały, w ciągu Seymu Rewolucyinego uſtanowione, iako okazyą sprowadzenia na Rzeczpospolitą Naſzę różnych klęsk, i utraty licznych Prowincyi, kaſſuiącego i uchylaiącego: ſtanowiącego oraz, aby w kſięgach Praw Naſzych umieszczone nie były; i podaney do Nas KROLA i Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey przez JW. Barona d' Igelſtrom Generała en Cheff i Miniſtra Pełnomocnego Nayiaśnieyszey IMPERATOROWEY JMCI wſzech Roſſyi, Miniſterialney Noty pod dniem $\frac{27}{7}$ Mieſiąca Lutego w Roku teraźnieyſzym datowaney, w przełożeniu potrzeby, aby użyte zoſtały nieodwłoczne i przyzwoite śrzodki dla zgromadzenia wſzelkich Aktów Seymu Rewolucyinego, a mianowicie samego Aktu 3go Maja 1791. Roku, z całym zbiorem tego wſzyſtkiego, co ów Akt poprzedzało, albo naſtępnie directe vel indirecte z nim związek miało, a to ze wszyſtkich mieysc, w których znaydować ſię mogą takowe pisma; MY KROL za zdaniem Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey ninieyſcym Liſtem Naſzym okolnym, nayprzód Kommiſſye Skarbowe i Woyſkowe O. N. tudzież Kancellarye Metryk O. N. tož Kancellarye Dekretowe Sądów Naſzych zadwornych, tudzież wſzelkie Kancellarye Sądowe i Aktowe, tak teraźnieyſzym Prawem uſtanowione, iako i podług dawnieyſzego zwyczaiu Ziemſkiemi i Grodzkiemi nazywaiące ſię, nie wyłączaiąc z pod tego ogólnego prawidła Aktów tytuł Straży maiących, i w Archi[illegible]um Rady znayduiących ſię, rekwiruiemy: iżby wſzelkie Akta, czynności, Dekreta Sądów z nakazu Seymu Rewolucyinego wypadłe, Manifeſta lub Proteſtacye bądź przez Marszałków onego, bądź przez inne Osoby pozanoſzone, i cokolwiek z pism i uchwał znaydowałoby ſię takiego, coby z Seymem tymże Rewolucyinym związek directè vel indirectè mieć mogło; mianowicie zaś dzieło w dniu 3. Maja 1791. z iego ſkutkami poprzedzaiącemi i naſtępnemi, w iakikolwiek bądź ſpoſób zachowywało i upoważniało; to wſzyſtko czy w oryginałach, czy w kopiach, czy przez oblaty w rzeczonych Kancellaryach znayduie ſię, w celu aby takowy Seymu Rewolucyinego zbior zgromadzony razem, i łącznie, złożony zoſtał pod ſtraż i pieczęć Rady Nieuſtaiącey, do Nas i teyże Rady N. przeſłane było, a to w przeciągu dni 8. po odebraniu ninieyſzego rozkazu przez Kancellarye w Warſzawie znayduiące ſię, w Niedziel zaś trzy przez inne odległe Kancellarye, z oſtrzeżeniem: aby odtąd rzeczone Kancellarye Extraktów, ani kopiow wydawać, ani też w żaden ſpoſób onych zachowywać nie ważyły ſię: czego dozór co do Kancellaryow Warſzawſkich, nominowanemu od Nas Ur. Skirmuntowi Konſyliarzowi Rady; co do Kancellaryow Prowincyi Koronney, UUr. Podkomorzym respectivè każdego Woiewodztwa Ziemi lub Powiatu, w Prowincyi W. X. Lit: UUr. Marſzałkom Powiatowym, a gdzieby Podkomorzych i Marſzałków nie było, pierwſzym ex ordine Urzędnikom, iak naymocniey polecamy, – Liſt ten Naſz Rekwizycyonalny podpisaliśmy, on wydrukowany, *per copias*, pod Pieczęcią Rady, z podpiſem Wielebnego teyże Rady Naſzey Sekretarza po Kancellaryach powyżey wzmiankowanych rozeſłać rozkazaliśmy. Dan w Warſzawie Dnia XIV. Mieſiąca Lutego, Roku Pańſkiego M.DCCXCIV. Panowania Naſzego XXX. Roku.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Andrzej [illegible] Sekretarz Rady Nieustaiącey

Liſt Rekwizycyonalny, względem odeſłania pod Straż Rady wſzelkich Aktów Seymu w Roku 1788. zaczętego.

In Radom in possessione actorum Terrestrium vigore sancti Constitutionis Gradnensis apertorum Feria Quinta post Festum Sancti Valentini Martyris proxima videlicet Die 20 Mensis Februarii Anno 1794

61

Officers Generis Andreas Domański

MY STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY ŁASKI, KROL POLSKI, WIELKI XIĄZĘ LITEWSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIIOWSKI, WOŁYNSKI PODOLSKI, PODLASKI, INFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI, I CZERNIECHOWSKI: ZA ZDANIEM RADY NIEUSTAIĄCEY.

Wszem w obec, i każdemu z oſobna, bez naymnieyſzey excepcyi Kraiu Naſzego Mieſzkańcowi, przy ofiarowaniu Łaſki NASZEY KROLEWSKIEY, to co naſtępuie, wiadomo czyniemy:

Czułość o dobro Kraiu, wewnętrzna iego ſpokoyność, i zabeſpieczenie własności każdego, z poleconego nad nim dozoru i rządu wynikła, będąc iſtotnym obowiązków Naſzych celem, nie może doſyć Nas troſkliwemi czynić, abyśmy w oſtrzeganiu i przekładaniu Narodowi tego, co bydź może iego niebeſpieczeńſtwem i zgubą, nie brali ſię razem przy Prawie do przyzwoitey baczności, i użycia takich środków, które uchylaiąc okazye, oddalić od Nas wſzelkie niepomyślności mogą.

W tym zamiarze znayduiemy bydź powinnością Naſzą donieść Wam o tym nieſzczęściu i widoczney karze Naywyżſzego, ściągnioney na ów to kwitnący dawniey Naród Francuzki przez dopuſzczenie mu obłąkania tak dalcko, że w pośrzód tylu nieſzczęśliwych przeſtępſtw, i nieuſtannym na własność oſobiſtą każdego targaniu ſię, odważył ſię nawet powſtać iawnie i zuchwale przeciw Wierze Chrześciańſkiey, na którey obronę prawowierny Naſz Naród wſzyſtko zawſze poświęcał.

Już tu Zacni Obywatele, nie tylko o Was ſamych, ale o Waſze Dzieci idzie; iuż tu wſzelkiemi ſiłami i ſpoſobami powinniście niſzczyć ten iad, który w poſtaci obłudney i zwodniczey, dogadzaiąc wyuzdanym chuciom i ſamym tylko namiętnościom Człowieka, gdy zarazi Potomſtwo Waſze, w oſtatnią ie przepaść pogrążyć może. Taki to ieſt ſkutek tey innowacyi, i nieograniczoney wolności, która pod pretextem utrzymywania całości Praw Człowieka, depcze wſzelkie Nayświętſze Uſtawy, do oſobiſtey każdego własności ſięga, i bez żadnego względu iednemu zabiera, i ogołaca go ze wſzyſtkiego, dla tego tylko, że ma więcey od drugiego, i że bez pracy ſamą ſiłą i niegodziwością wydrzeć mu można.

A lubo przekonani bydź zdaiemy ſię, iż nie ma w Kraiu Naſzym takiego Mieſzkańca, któryby fałſzywe te, a całemu ſpołeczeńſtwu ſzkodliwe *principia* miał potwierdzać, lub związki iakie z temi burzycielami powſzechney ſpokoyności zawierał, w celu atoli nie tylko dogodzenia Oycowſkiey Naſzey o dobro Ludu Nam powierzonego troſkliwości, ale razem i uſkutecznienia Prawa, nie dawno ſkończonego Seymu na Dniu 7. Mieſiąca Liſtopada 1793. Roku zapadłego, titt: = Zalecenie Władzom Kraiowym względem Francuzów = w ſłowach: „*A chociaż Seym teraźnieyszy &c:*„ MY KROL za zdaniem Rady przy boku Naſzym Nieuſtaiącey ninieyſzym Liſtem Uniwerſałem wſzyſtkich bez excepcyi Kraiu Naſzego Mieſzkańców obwieſzczamy: iż ktobykolwiek iaką korreſpondencyą lub relacyą utrzymywał z tym zapamiętałym we Francyi Ludem, bunt przeciw Wierze Przodków Naſzych, i przeciw Tronowi podnoſzącym, wſzyſtkie prawidła i fundamenta dobrego porządku, ſłodycz życia w ſpołeczeńſtwie przynoſzące, niſzczącym, lub przyczyniał ſię w iakikolwiek ſpoſób do wpaiania w umyſły tey ſzkodliwey Nauki, i tych chęci burzliwych, dążących do niebeſpiecznych iakich innowacyi, takowy uważany iako powſtaiący przeciw Kraiowi, pozwany, i oddany do Sądów Seymowych będzie, dla odebrania kary na zdrayców Oyczyzny Prawami wſkazaney; bo to ieſt iſtotny i nayważnieyſzy występek przeciwko Narodowi, ſzukać nieſpokoyności i zamięſzania Jego. A gdy w ſkutku brzmienia Prawa Seymu wyżey wſpomnionego pod tytułem: = Oſzczędność Kraiowa = w ſłowach: „*Wziąwſzy przed ſię na pilną uwagę &c:*„ zakazuiącego ſprowadzania wſzelkich tym Prawem niezakazanych Towarów Francuzkich, uſtaćby dotąd powinny były Kupieckie nawet korreſpondencye, aby iednak z ogólnego zakazu nie wynikło dla którego z Kupców Naſzych iakowe uſzkodzenie, pozwalamy im przeto ukończyć ſwoie intereſſa przez Liſtowne odezwy; z tym iednak warunkiem, aby piſać do Francyi żadnych Liſtów nikt ſię nie ważył, bez wiadomości W. Marſzałka W. K. w Koronie, a Litewſkiego w Litwie, lub Ich zaſtępców. Przychodzące zaś z Francyi Liſty, aby Pocztamty proſto do tychże WW. Marſzałków oddawały, a Kupcy przy widzu od tychże WW. Marſzałków danym, one otwierali, w czym do iak naymocnieyſzey baczności Pocztamty Naſze pod odpowiedzią nawet z Oſób ich i maiątków, w przypadku okazaney w tey mierze niepilności, obowiązuiemy. Kupcy zaś lub inne iakiegokolwiek ſtanu i kondycyi Oſoby ninieyſze Naſze Urządzenie, przeſtępuiący; lub wyſzukuiący ſpoſobów iakichkolwiek na oſzukanie Prawa, i tego Naſzego ogłoſzenia, nieochybnie do Sądu właściwego pociągnieni, i ſurowo podług Praw na burzycielów ſpokoyności publiczney, karani będą.

Aby zaś takowe Naſze za zdaniem Rady przy boku Naſzym Nieuſtaiącey Obwieſzczenie każdego doſzło wiadomości, Liſt ten Naſz Uniwerſał podpiſaliśmy, z zaleceniem aby wydrukowany *per Copias* z podpiſem Wielebnego Rady Naſzey Sekretarza, Pieczęcią teyże Rady ſtwierdzony, do Kancellaryów Ziemſkich, tak w Koronie iako i w Wielkim Xięſtwie Litewſkim ſpoſobem Oblaty był rozeſłany, tudzież do wſzyſtkich Miaſt i Miaſteczek Koronnych i Litewſkich Magiſtratów, iako i do Gazety Kraiowey podany zoſtał. Dan w Warſzawie Dnia IV. Mieſiąca Lutego, Roku Pańſkiego M.DCCXCIV. Panowania Naſzego XXX. Roku.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Andrzey Wołłowicz Referendarz W. X. Litt.
Sekretarz Rady Nieustaiącey

Uniwerſał NAYJASNIEYSZEGO PANA za zdaniem Rady przy boku Jego Nieustaiącey względem Korreſpondencyi i związków z Francyą.

54

1-7684

In Radom in positione actorum Terrarum vigore Sancti Confoederationis Generalis Statuum Regni Grodnensis apertorum Feria Quinta pridie ~~ante~~ Festi Sancti Valentini pena videlicet die 13 Mensis February A. D. 1794.